

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Т.Г. Лукьянова

**ОСОБЛИВОСТІ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ
У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

**Навчальний посібник
для студентів 4 курсу
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
денної форми навчання
факультету іноземних мов**

Харків – 2012

УДК 811.111'25(075.8)

ББК 81.2Англ-7я73

Л 84

Рецензенти: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу НТУ «Харківський політехнічний інститут» **В. Б. Коновалова;**
кандидат філологічних наук, завідувач кафедри німецької філології і перекладу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна **В. П. Кривенко.**

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 1 від 11 жовтня 2012 р.)*

Л 84 **Лукьянова Т. Г. Особливості** письмового перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську у сфері економіки сільського господарства : навчальний посібник для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» денної форми навчання факультету іноземних мов / Т. Г. Лукьянова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 116 с.

Навчальний посібник розрахований на студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» денної форми навчання факультету іноземних мов. Посібник призначений для розвитку навичок та умінь усного та письмового перекладу у сфері економіки сільського господарства. Зміст посібника забезпечує засвоєння фонових знань та знайомство з найбільш уживаною термінологією.

УДК 811.111'25(075.8)

ББК 81.2Англ-7я73

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2012

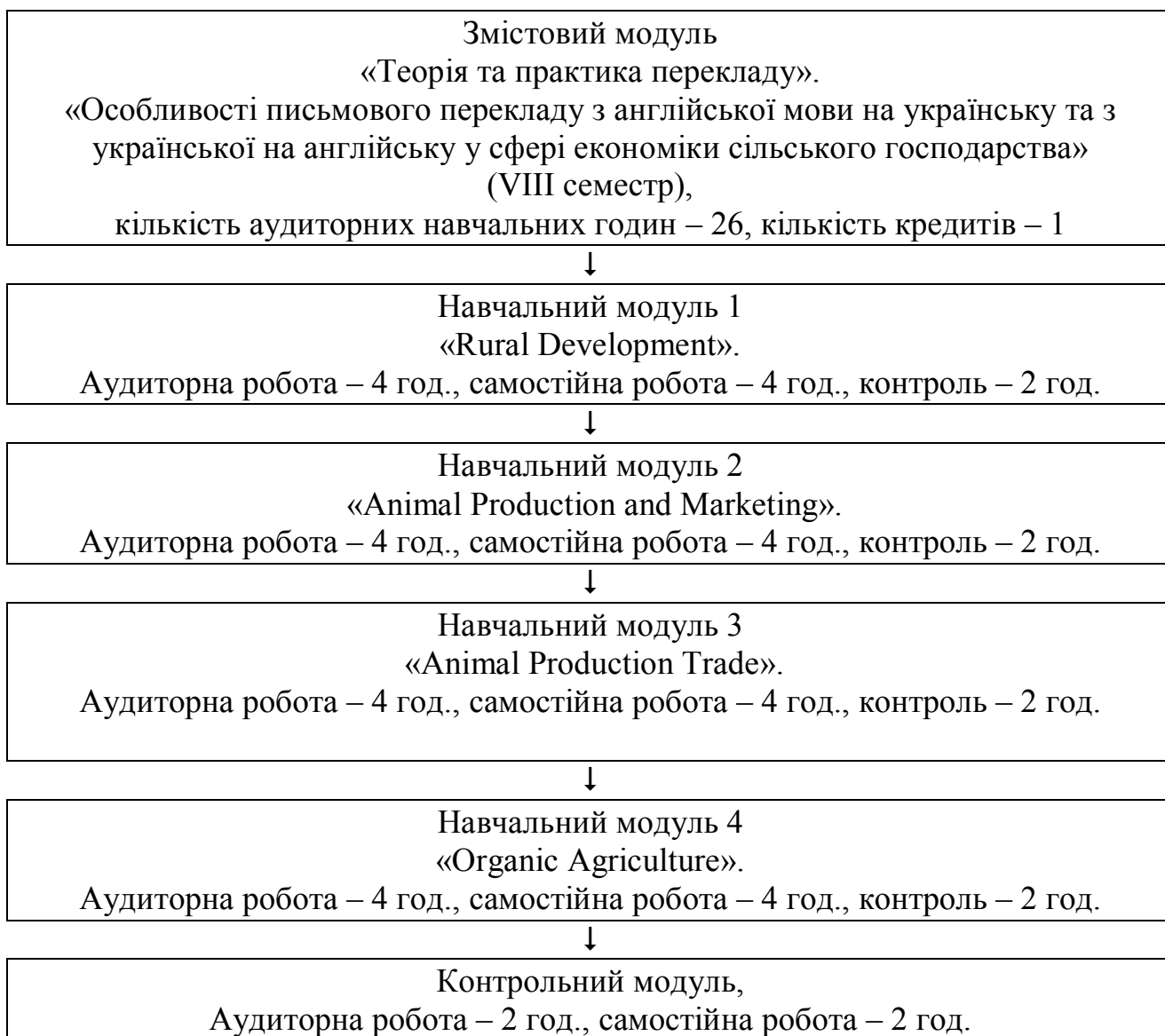
© Лукьянова Т. Г., 2012

ВСТУП

Курс письмового перекладу у сфері економіки сільського господарства належить до циклу професійно-орієнтованих дисциплін, передбачених програмою підготовки спеціалістів за фахом «Переклад», і може проводитися в межах спецкурсу у восьмому семестрі або в межах нормативного курсу практики перекладу на старших курсах.

Посібник побудований на автентичному матеріалі і охоплює шість розділів (останні два з яких можуть використовуватися як джерела додаткових матеріалів), пов'язаних із економікою сільськогосподарського виробництва. Завданням посібника є забезпечення фонових знань, необхідних перекладачеві для роботи у галузях, пов'язаних із сільським господарством, засвоєння відповідної термінології, а також розвиток перекладацьких навичок та вмінь.

Модель формування умінь письмового професійно орієнтованого перекладу з англійської мови на українську та з української мови на англійську у майбутніх перекладачів в межах кредитно-модульної системи навчання подана далі.



План занять з навчання письмового професійно орієнтованого перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську у майбутніх перекладачів у галузі економіки сільського господарства показаний нижче.

Заняття (годин)	Зміст занять в класі (26 академічних годин)	Самостійна робота (26 академічних годин)
1 (2)	Unit 1, Lesson 1 (вправи 1–8)	Unit 1, Lesson 1 (вправи 9-15).
2 (2)	Диктант-переклад 1. Unit 1, Lesson 2 (вправи 1–7)	Unit 1, Lesson 2 (вправи 8–18)
3 (2)	Диктант-переклад 2. Контрольна робота 1.	консультації
4 (2)	Unit 2, Lesson 1 (вправи 1–8)	Unit 2, Lesson 1 (вправи 9-15)
5 (2)	Диктант-переклад 3. Unit 2, Lesson 2 (вправи 1–7).	Unit 2, Lesson 1 (вправи 8–18)
6 (2)	Диктант-переклад 4. Контрольна робота 2.	консультації
7 (2)	Unit 3, Lesson 1 (вправи 1–8)	Unit 3, Lesson 1 (вправи 9-15).
8 (2)	Диктант-переклад 5. Unit 3, Lesson 2 (вправи 1–7)	Unit 3, Lesson 2 (вправи 8–18)
9 (2)	Диктант-переклад 6. Контрольна робота 3.	консультації
10 (2)	Unit 4, Lesson 1 (вправи 1–8)	Unit 3, Lesson 3 (вправи 9–15)
11 (2)	Диктант-переклад 7. Unit 4, Lesson 2 (вправи 1–7)	Unit 4, Lesson 2 (вправи 8–18)
12 (2)	Диктант-переклад 8. Контрольна робота 4.	консультації
13 (2)	Модульна контрольна робота.	консультації

Відповідно до цього плану студенти працюють з розробленим нами комплексом вправ на 13 заняттях (усього 26 академічних годин), а також займаються самостійною роботою (включаючи консультації) протягом такої ж кількості годин. Чотири заняття відводяться на проведення проміжних контрольних робіт, під час яких студенти (на відповідному матеріалі) пишуть диктант-переклад, а також переклад з англійської мови на українську та з української мови на англійську.

При складанні системи вправ ми спиралися на досвід інших авторів, що займалися теоретичними та практичними проблемами організації навчання професійно орієнтованого перекладу (Черноватий Л. М., Волчанська М.). Для ілюстрації згаданої системи вправ розглянемо їх послідовність у межах Розділу (*Unit*) 1, оскільки їх структура є однотипною і в решті розділів.

UNIT 1, LESSON 1 (90 хвилин)

Аудиторна робота

- Текст 1. *Вправа 1.* На ознайомлення з новими термінами (паралельні тексти).
Вправа 2. На засвоєння предметних знань (розподіл термінів за категоріями).
Вправа 3. На засвоєння предметних знань (розподіл термінів тексту 1 за поняттєвими категоріями).
Вправа 4. На диференціацію прийомів перекладу та обґрунтування їх вибору.
Вправа 5. На компресію тексту оригіналу.
Вправа 6. На трансформацію тексту оригіналу.
Вправа 7. На попереднє засвоєння нових термінів і розвиток умінь перекладу з аркуша. Закрийте праву (українську) частину тексту і перекладіть англійську його частину.
Вправа 8. На попереднє засвоєння нових термінів і розвиток умінь перекладу з аркуша. Закрийте ліву (англійську) частину тексту і перекладіть його українську частину.

Самостійна робота (90 хвилин)

- Текст 2. *Вправа 9.* Попереднє засвоєння нових термінів і понять, на яких ґрунтується текст (розподіл термінів тексту 2 за поняттєвими категоріями і їх переклад).
Текст 2. *Вправа 10.* На розвиток умінь письмового перекладу з англійської мови на українську на рівні тексту.
Текст 2. *Вправа 11.* На диференціацію прийомів перекладу та обґрунтування їх вибору.
Текст 3. *Вправа 12.* Попереднє засвоєння нових термінів і понять, на яких ґрунтується текст (розподіл термінів тексту 3 за поняттєвими категоріями і їх переклад).
Текст 3. *Вправа 13.* На трансформацію тексту оригіналу та розвиток умінь письмового перекладу з англійської мови на українську на рівні тексту.
Текст 3. *Вправа 14.* На компресію тексту оригіналу та розвиток умінь письмового перекладу з англійської мови на українську на рівні тексту.
Текст 3. *Вправа 15.* На засвоєння предметних знань (складання схеми головних понять текстів 2-3).

UNIT 1, LESSON 2 (90 хвилин)

Аудиторна робота

- Диктант-переклад. Контроль якості самостійної роботи.
Вправа 1. Контроль якості перекладу тексту 2. Узагальнення і розвиток умінь аналізу й редагування ТП, відсіювання проміжних варіантів та вибору кращого варіанта.
Вправа 2. Контроль якості перекладу тексту 3. Узагальнення і розвиток умінь аналізу й редагування ТП, відсіювання проміжних варіантів та вибору кращого варіанта.

Вправа 3. Контроль предметних знань (обговорення результатів складання схеми головних понять текстів 2-3).

Вправа 4. Розвиток умінь аналізу й редагування ТП, відсіювання проміжних варіантів та вибору кращого варіанта. Редагування тексту, перекладеного за допомогою комп'ютерної програми.

Текст 4. *Вправа 5.* Пошук відповідників українських слів і словосполучень у тексті 4.

Текст 4. *Вправа 6.* Попереднє засвоєння нових термінів і понять, на яких ґрунтується текст (розподіл термінів тексту 4 за поняттєвими категоріями і їх переклад).

Текст 4. *Вправа 7.* На диференціацію прийомів перекладу та обґрунтування їх вибору.

Самостійна робота (90 хвилин)

Текст 5. *Вправа 8.* Попереднє засвоєння нових термінів і понять, на яких ґрунтується текст (розподіл термінів тексту 5 за поняттєвими категоріями і їх переклад).

Текст 5. *Вправа 9.* На розвиток умінь письмового перекладу з української мови на англійську на рівні тексту.

Текст 5. *Вправа 10.* На диференціацію прийомів перекладу та обґрунтування їх вибору.

Текст 6. *Вправа 11.* Попереднє засвоєння нових термінів і понять, на яких ґрунтується текст (розподіл термінів тексту 6 за поняттєвими категоріями і їх переклад).

Текст 6. *Вправа 12.* На розвиток умінь письмового перекладу з української мови на англійську на рівні тексту.

Текст 6. *Вправа 13.* На трансформацію тексту оригіналу та розвиток умінь письмового перекладу з української мови на англійську на рівні тексту.

Текст 6. *Вправа 14.* На компресію тексту оригіналу та розвиток умінь письмового перекладу з української мови на англійську на рівні тексту.

Текст 6. *Вправа 15.* На засвоєння предметних знань (складання схеми головних понять текстів 5-6) та термінологічних одиниць для їх позначення.

Текст 7. *Вправа 16.* На розвиток умінь письмового перекладу з української мови на англійську на рівні тексту.

Текст 7. *Вправа 17.* На диференціацію прийомів перекладу та обґрунтування їх вибору.

Тексти 1 – 7. *Вправа 18.* На узагальнення предметних знань (складання схеми головних понять текстів 1-7) та термінологічних одиниць для їх позначення.

Аналогічним чином реалізується програма навчання і в межах інших розділів (Units 2-4).

Структура посібника включає основний курс з вправами, додатки з англомовними та україномовними текстами для самостійного перекладу, а також англо-український та українсько-англійський абеткові словники до всього курсу в цілому.

При складанні даного посібника використані такі джерела:

1. Алферова Д. А. Модульное обучение переводу научно-технических текстов с использованием информационных технологий : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика воспитания» (иностранный язык, уровень профессионального образования) / Д. А. Алферова. – М., 2010. – 28 с.;
2. Гавриленко Н. Н. Обучение переводу в сфере профессиональной коммуникации : [монография] / Н. Н. Гавриленко. – М. : РУДН, 2008. – 175 с.;
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В. І. Карабан.– Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.;
4. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову : [навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти] / В. І. Карабан, Дж. Мейс. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 608 с.;
5. Ольховська А. С. Посібник для навчання майбутніх філологів передачі імплікатур тексту оригіналу в усному перекладі з аркуша з української мови на англійську (категорія означеності / неозначеності) : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)] / А. С. Ольховська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 60 с.;
6. Черноватий Л. М. Основи розробки системи вправ для навчання професійно спрямованого письмового перекладу / Л. М. Черноватий, М. Волчанська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2012. – № 1. – С. 68-78.;
7. Черноватий Л. М. Методика навчання перекладу як спеціальності. – Вінниця : Нова книга, 2012. – 480 с.;
8. Rural Development Strategies: Federal Funds and Development Strategies [Electronic resource]. – Access : <http://www.ers.usda.gov/briefing/ruraldevelopment/federalfunds.htm>;
9. NFU launches new consumer beef campaign [Electronic resource]. – Access : http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13317/_NFU_launches_new_consumer_beef_campaign_.html;
10. Government keen to build export market [Electronic resource]. – Access : http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13303/Government_keen_to_build_export_market_.html;
11. Scottish Executive announces export funding boost [Electronic resource]. – Access : http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13627/Scottish_Executive_announces_export_funding_boost.html;
12. Безпека харчування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gukr.com/article2483.html>;
13. Державне регулювання ринку м'яса [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buklib.net/component/option,com_jbook/task,view/Itemid,36/catid,93/id,1183/;
14. Protein key to reducing obesity [Electronic resource]. – Access : http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13321/Protein_key_to_reducing_obesity.html;
15. Експорт тваринницької продукції невпинно знижується [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.epravda.com.ua/news/2011/08/31/296529/>;
16. Україна і СОТ: аспекти співпраці в тваринницькому комплексі аграрного сектору [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://udau.edu.ua/library.php?pid=2014>;
17. Проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження розмірів бюджетної тваринницької дотації на 2001 рік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua/page/?11400>;
18. Економічна і соціальна географія України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subject.com.ua/geographic/maslyak/211.html>;
19. Державна ветеринарна та

фітосанітарна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vet.gov.ua/>; 20. Organic Farming [Electronic resource]. – Access : http://en.wikipedia.org/wiki/Organic_farming; 21. Organic Farming [Electronic resource]. – Access : http://ec.europa.eu/agriculture/organic/splash_en; 22. Федерація органічного руху України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.organic.com.ua/>; 23. БІОЛан Україна. Органічний продукт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://biolan.org.ua/uk/>; 24. Procurement and Contracting by Organic Handlers [Electronic resource]. – Access : <http://www.ers.usda.gov/Data/OrganicHandlers/>; 25. Organic Farmers and Growers [Electronic resource]. – Access : <http://www.organicfarmers.org.uk/aboutorganics/index.php>; 26. Breaking Import/ Export News [Electronic resource]. – Access : <http://www.agprofessional.com/news/World-corn-trade-increased-US-export-prospects-reduced-131883193.html>; 27. Органічні продукти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Органічні_продукти; 28. Органічна курятина – джерело корисних білків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.organic.ua/ru/component/content/article/19-goodtoknow/692-organichna-kurjatyna-dzherelo-korysnyh-bilkiv>; 29. Що таке органічні продукти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.organic.ua/uk/organicworld/faq>; 30. Правила для виробників сертифікованої органічної продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-44-34>; 31. Сільське господарство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.refine.org.ua/pageid-3994-2.html>; 32. Corn: Trade [Electronic resource]. – Access : <http://www.ers.usda.gov/Briefing/corn/trade.htm>; 33. Global Food Markets: Global Food Industry [Electronic resource]. – Access : <http://www.ers.usda.gov/Briefing/GlobalFoodMarkets/Industry.htm>; 34. Телеканал новин 24: Сільське господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://24tv.ua/news/showTagNews.do?silske_gospodarstvo&tagId=53&startRow=60; 35. Вільне життя плюс. Високоякісне зерно озимої пшениці формується восени [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://vilne.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6883:vysokoyakisne-zerno&catid=14:dimsad&Itemid=19; 36. Організація, зберігання, переробки та реалізації продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agroua.net/economics/documents/category-122/doc-199/>; 37. Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua/page/?3800>; 38. Organic field crop production and marketing in North Carolina [Electronic resource]. – Access : <http://www.organicgrains.ncsu.edu/altgrainprod/altgrainprod.htm>; 39. The Guardian: Cruelty to farm animals should come as no surprise [Electronic resource]. – Access : <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2011/aug/05/cruelty-farm-animals-slaughterhouse>; 40. The Guardian: Battery hen rules may undercut UK egg producers, MPs warn [Electronic resource]. – Access : <http://www.guardian.co.uk/environment/2011/sep/01/battery-hen-rules-egg-producers>; 41. Animal welfare: Factory farms [Electronic resource]. – Access : <http://67.227.178.42/content/farm-animals-0>.

ТЕРМІН ТА ЙОГО ФУНКЦІЇ У ФАХОВИХ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТАХ

Адекватний переклад фахових текстів виявляється неможливим без знання термінології. Термінологічна лексика користується підвищеним попитом серед фахівців будь-якої галузі, тому її упорядкування та переклад складає основну термінознавчу проблему.

Термінознавство вивчає шляхи виникнення термінів та способи їх творення, функціонування та використання, структурно-семантичні особливості, їх типологію та впорядкування [Білозерська 2010, с. 9, 15].

Головною одиницею термінології (найменшою її складовою частиною) є слово. Тому концепція слова-терміна займає в термінології найважливіше місце. *Термін* – емоційне нейтральне слово чи словосполучення, яке вживається для точного вираження понять та назв предметів. Передача англійських термінів на українську мову вимагає знання тієї галузі, якої стосується переклад, розуміння змісту термінів англійською мовою і знання термінології рідною мовою. При перекладі науково-популярної літератури з англійської мови на українську важливе значення має взаємодія терміна з контекстом, завдяки чому виявляється значення слова [Борисова 2003, с. 58].

За визначенням В.І. Карабана, термін – це мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної професійної галузі науки або техніки [Карабан 2004, с. 315]. Термін також визначають як слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної організованої галузі пізнання, що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами й утворюють замкнену систему, яка характеризується інформативністю, однозначністю, точністю та експресивною нейтральністю [Квитко 1976, с. 21].

Під термінологією часто розуміють спеціальну лексику або галузеву термінологію, що обслуговує певну галузь науки чи техніки. Такі галузеві термінології називають терміносистемами. Логічні та мовні зв'язки надають системного характеру великій кількості термінів. Системність є основною ознакою термінів, за межею своєї терміносистеми термін може мати інше значення [Білозерська 2010, с. 18, 19].

Серед основних вимог до терміна висувають такі: наявність чіткої дефініції, точність передачі суті поняття, стислість, незалежність від контексту, відсутність синонімів, відповідність правилам і нормам певної мови [Білозерська 2010, с. 19-21].

Термінів, що мають відповідники у загальноживаній лексиці, в сучасній мові відносно небагато. Основна функція термінологічної лексики номінативна, терміни називають спеціальні поняття з різних галузей людських знань. У цій функції вони завжди виступають у науково-популярному, публіцистичному, професійно-виробничому й діловому стилях. Проте термінологічні слова можуть вживатися й поза цими стилями, їх досить часто використовують і в мові сучасної художньої літератури, в якій вони, крім свого прямого

номінативного значення, набувають і додаткових значень, а також експресивного чи емоційного забарвлення [Борисова 2000, с. 87].

У зв'язку з появою нових галузей науки, відкриттям нових явищ, виникають значні труднощі визначення загальнонаукової, спеціальної, загальнотехнічної, галузевої і вузькоспеціальної термінології: загальнонаукові і загальнотехнічні терміни – це терміни, які вживаються в декількох галузях науки і техніки. Галузеві терміни – це терміни, які вживаються лише в одній галузі знань. Вузькоспеціальні терміни – це терміни, які характерні для спеціальності даної галузі. Інколи в текстах зустрічаються слова і словосполучення, які відносяться до різних функціональних систем, тобто різних галузей.

Терміни об'єднуються в термінологічні системи, які виражають поняття однієї галузі [Борисова 1981, с. 67]. Окремі терміни утворюють термінолексику як складову частину загального складу мовної лексики. Якщо терміни об'єднуються одним фахом або ділянкою науки, то вони складають номенклатуру – певну системну схему, що криється за називанням понять.

Характерною особливістю терміна як слова в функції назви спеціального поняття є його належність до двох систем. Термін – член певної термінологічної системи, яка відображає систему понять даної науки. Як лексична одиниця, термін входить у лексико-семантичну систему мови, де займає певне місце серед інших одиниць цього рівня на основі своїх мовних характеристик. Отже, особливість терміна – у його «подвійному громадянстві», у його положенні як одиниці логосу та одиниці лексиса, тобто одиниці наукового знання та загальномовного знання [Проблемы разработки и упорядочения терминологии в Академиях наук Союзных республик 1983, с. 151]. З точки зору логосу, змістовна сторона терміна обмежується, основним чином, його абсолютною цінністю, тобто тим науковим поняттям, яке даним терміном означається. З точки зору лексики, значення терміна визначається не лише абсолютною цінністю, тобто співвідношенням з науковим поняттям, але й місцем терміна в лексико-семантичній системі мови, а також його сполучним потенціалом, тобто, крім абсолютної цінності, в значення терміна входять ще відносна та сполучна ціннісні характеристики.

Термінологічне значення ніби виводить слово за рамки загальної мови і включає його в систему термінів тієї чи іншої галузі науки. В словниках загальної мови в тлумаченні слів підкреслюються ті ознаки предмета, дії чи процесів, які найбільш видимо проявляються у звичайному житті людей. Наукова дефініція виконує інші функції – вона допомагає нам включити слово в систему термінів тієї чи іншої науки, висовуючи в словниковому визначенні на перший план найбільш суттєві для даної галузі знань параметри і тим самим підкреслюючи місце кожного окремо взятого поняття у вже створеній металінгвістичній системі.

Отже, зміст терміна розкривається його дефініцією на основі виділення необхідних та достатніх ознак поняття. Зміст загальноуживаного слова розкривається через його лексичне значення, яке не передбачає логічного

виділення ознак поняття; в слові у порівнянні з терміном менш визначений об'єм поняття [Даниленко 1971, с. 29].

Для функціональної точки зору, представленої в роботах Г. О. Винокура та в більшості сучасних визначень терміна, характерно виділення в якості головної диференційної ознаки терміна функції вираження спеціального професійного поняття, тобто термін розуміється не як особливе слово (словосполучення), а як слово чи словосполучення в особливій функції [Винокур 2005, с. 43]. Прибічники функціональної точки зору вважають, що термін завжди пов'язаний з поняттям. Вказуючи на специфіку мовної функції термінів та сфери їх розповсюдження, можна вважати, що основне в специфіці терміна – в його спеціальному професійному вживанні. Сфера розповсюдження або застосування термінів визначається звичайно як спеціальна та для кожного типу термінології обмежена певною галуззю знань чи виробництва.

Література

1. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад : навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 232 с.
2. Борисова Л. И. Лексико-стилистические трансформации в англо-русских научно-технических переводах / Л. И. Борисова. – М. : ВЦП, 1981. – 168 с.
3. Борисова Л. И. Основные проблемы научно-технического перевода / Л. И. Борисова. – М. : МГУ, 2003. – 208 с.
4. Борисова Л. И. Пособия по научно-техническому переводу (методологический обзор) / Л. И. Борисова. – М. : МПУ, 2000. – 72 с.
5. Винокур Г. О. Говорящий и слушающий. Вариант речевого поведения / Г. О. Винокур. – М. : МГУ, 2005. – 172 с.
6. Даниленко В. П. Лексико-семантические и грамматические особенности слов-терминов / В. П. Даниленко // Исследования по русской терминологии. – М. : Наука, 1971. – С. 6-67.
7. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 576 с.
8. Квитко И. С. Термин в научном документе / И. С. Квитко. – Львов : Вища школа, 1976. – 128 с.
9. Проблемы разработки и упорядочения терминологии в Академиях наук Союзных республик. – М. : Наука, 1983. – 336 с.

UNIT 1. RURAL DEVELOPMENT

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англomовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

FEDERAL FUNDS AND DEVELOPMENT POLICY

(<http://www.ers.usda.gov/briefing/ruraldevelopment/federalfunds.htm>)

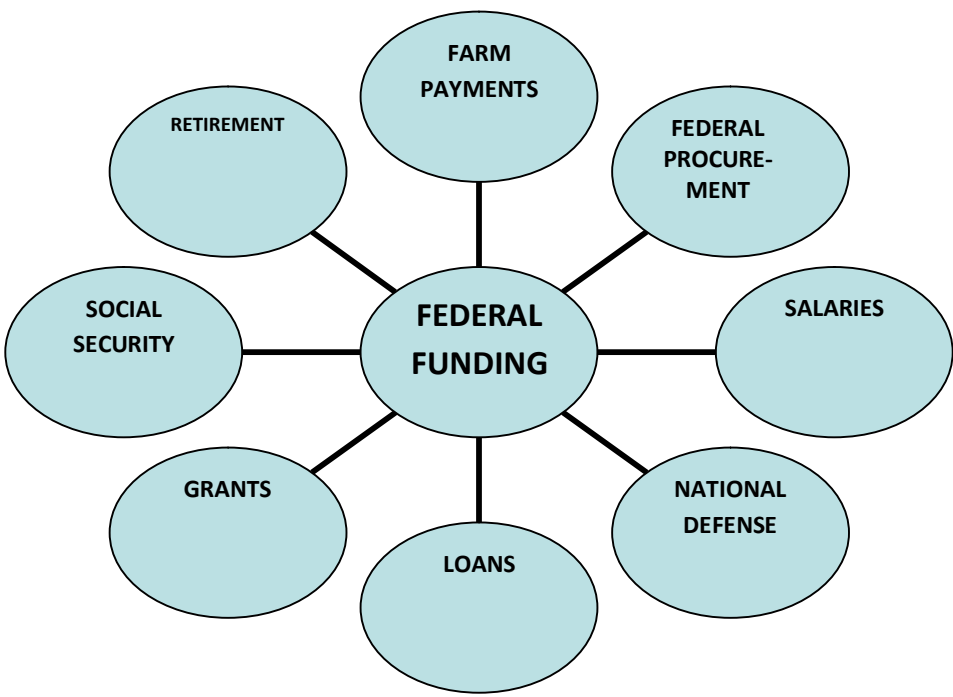
<p>Federal financial assistance (1) can contribute to the success of a local rural development (2) strategy. However, the total amount of Federal funding (3) received by an area may be less important than the mix of Federal assistance and its fit with the local rural development strategy.</p> <p>Most of Federal funding comes in the form of payments to individuals for social security (4), retirement (5), Medicare (6) and Medicaid (7), farm payments (8), federal procurement (9) and salaries (10), and expenditures on national defense (11) and other national functions.</p> <p>Federal programs specifically aimed at economic and community development are particularly important for rural development. According to Economic Research Service (ERS) (12), rural areas have historically received less of such funding than urban areas (13). In addition, the amount of Federal assistance varies by region and type of rural county (14). The geographic distribution (15) of Federal funding also varies by type of assistance, such as loans (16), grants (17), direct payments (18) to individuals, etc. A shift (19) from one type of assistance to another may involve various tradeoffs (20) which can be particularly important to distressed rural areas (21). The urban/rural distribution of Federal funds also varies from state to state.</p> <p>There are 4 categories of Federal programs for rural development: general</p>	<ol style="list-style-type: none">1. федеральна (державна) фінансова допомога;2. розвиток сільських районів;3. федеральне (державне) фінансування;4. соціальне забезпечення;5. пенсійне забезпечення;6. програма медичного страхування людей похилого віку «Медікер»;7. програма безкоштовної та пільгової медичної допомоги «Медікейд»;8. виплати фермерам;9. федеральні (державні) закупівлі;10. заробітні плати;11. витрати на національну оборону;12. Служба економічних досліджень;13. міські райони;14. округ;15. розподіл за географічною ознакою;16. позики;17. гранти;18. безпосередні виплати;19. варіювання;20. компенсації;21. проблемні сільські райони;22. допомога на розвиток інфраструктури;23. допомога на розвиток підприємницької діяльності;24. сприяння в отриманні житла;25. Міністерства сільського господарства США;
--	---

<p>assistance, infrastructure assistance (22), business assistance (23), and housing assistance (24). While many of these programs are United States Department of Agriculture (USDA) (25) programs, some of the largest are administered (26) by other agencies, such as the Department of Housing and Urban Development (HUD) (27) single family mortgage program (28), the Department of Transportation (DOT) (29) highway construction program (30), etc.</p>	<p>26. перебувати у віданні; 27. Міністерство житлового забезпечення та міської інфраструктури; 28. програми іпотечного житлового кредитування на купівлю окремих будинків; 29. Міністерство транспорту; 30. програма будівництва автомагістралей.</p>
--	--

2. Випишіть із тексту 1 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Фінансова допомога: *Federal financial assistance* – федеральна (державна) фінансова допомога; _____
- Види фінансової допомоги: *social security payments* – соціальне забезпечення; _____
- Програми медичної допомоги: _____
- Інші державні програми _____
- Державні служби та міністерства _____
- Характеристики районів: *rural* – сільські; _____

3. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

• **Словниковий відповідник**

• **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

• **Калькування**

• **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

• **Описовий переклад**

- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
- Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
- Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____
- Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
- Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

А. Federal financial assistance can contribute to the success of a local rural development strategy. However, the total amount of Federal funding received by an area may be less important than the mix of Federal assistance and its fit with the local rural development strategy.

Б. Most of Federal funding comes in the form of payments to individuals for social security, retirement, Medicare and Medicaid, farm payments, federal procurement and salaries, and expenditures on national defense and other national functions.

В. Federal programs specifically

А. Державна фінансова допомога може сприяти успіху стратегії розвитку сільських районів. Проте навіть увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном, може бути менш важливим, ніж поєднання державної допомоги з урахуванням особливостей стратегії місцевого розвитку сільських районів.

Б. Більша частина державного фінансування надходить у формі виплат приватним особам за програмами соціального та пенсійного забезпечення, медичного страхування людей похилого віку «Медікер», безкоштовної та пільгової медичної допомоги «Медікейд», виплат фермерам, державних закупівель, заробітних плат, витрат на національну

aimed at economic and community development are particularly important for rural development. According to Economic Research Service (ERS), rural areas have historically received less of such funding than urban areas. In addition, the amount of Federal assistance varies by region and type of rural county. The geographic distribution of Federal funding also varies by type of assistance, such as loans, grants, direct payments to individuals, etc. A shift from one type of assistance to another may involve various tradeoffs which can be particularly important to distressed rural areas. The urban/rural distribution of Federal funds also varies from state to state.

Г. There are 4 categories of Federal programs for rural development: general assistance, infrastructure assistance, business assistance, and housing assistance. While many of these programs are United States Department of Agriculture (USDA) programs, some of the largest are administered by other agencies, such as the Department of Housing and Urban Development (HUD) single family mortgage program, the Department of Transportation (DOT) highway construction program etc.

оборону та здійснення інших державних функцій.

В. Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів. Згідно із Службою економічних досліджень, сільські райони історично отримували й досі отримують менший обсяг такого фінансування, ніж міські. Розподіл державного фінансування за географічною ознакою також впливає на вид згаданої допомоги, що надається приватним особам, як то позики, гранти чи безпосередні виплати. Варіювання видів державного фінансування може бути пов'язане із різними видами компенсації, які можуть бути особливо важливими для проблемних сільських районів. Розподіл державного фінансування між міськими та сільськими районами також варіюється, залежно від штату, в якому воно здійснюється.

Г. Державна фінансова допомога для розвитку сільських районів виділяється за чотирма категоріями: загальна допомога, допомога на розвиток інфраструктури, допомога на розвиток підприємницької діяльності та сприяння в отриманні житла. Хоча чимало із цих програм пропонуються в межах відповідальності Міністерства сільського господарства США, деякі з найбільших з них перебувають у віданні інших міністерств та відомств, зокрема Міністерства житлового забезпечення та міської інфраструктури, програми іпотечного житлового кредитування на купівлю окремих будинків, Міністерство транспорту, програма будівництва автомагістралей тощо.

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: *Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів* -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англійські слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Посадовці та групи: *Rural Development Undersecretary* – заступник міністра з питань розвитку сільських районів; _____
- Організації: *USDA* – міністерство сільського господарства США; _____
- Заходи та дії для покращення ситуації: *roundtable discussion* – дебати; _____
- Цілі здійснення заходів та дій: *get feedback* – забезпечити зворотній зв'язок; _____

ТЕКСТ 2

USDA Rural Development Undersecretary Dallas Tonsager will join area business leaders in a roundtable discussion in Nicholasville today to get feedback on how the Obama Administration can work with local businesses and community leaders to improve rural economic conditions and create jobs. The meeting is part of a series of roundtables being held across the country with senior Obama Administration officials on behalf of the White House Rural Council.

"President Obama created the White House Rural Council to build on the Administration's robust economic strategy for rural America and make sure that continued federal investments in rural communities create maximum benefit for rural Americans," said Tonsager. "Rural Development is working toward this goal by building and modernizing critical infrastructure, providing broadband to rural communities, expanding educational opportunities and promoting the production of renewable energy."

The roundtable discussions offer government leaders the unique opportunity to hear directly from business leaders around the country about their ideas on how to grow the economy. They also are intended to educate participants about USDA programs and other federal resources that help rural businesses, residents and communities. Hosted by McKechnie Vehicle Components, the roundtable will bring

together a diverse group of small business, industry and community leaders from across the state.

USDA Rural Development continues to assist many small Kentucky businesses. In Nicholasville, for instance, a recent Business and Industry loan guarantee helped McKechnie finance efficiency improvements that are saving money, increasing profits and creating new jobs – with additional growth possible. Those improvements include the implementation of robotics to reduce material and energy consumption, the development of a closed-loop water handling system that eliminates process wastewater and the creation of a process of nickel and chrome recovery that recycles heavy metal that was previously discarded. With the completion of this project, 45 new jobs were created.

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтеся схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

A. "There is tremendous economic potential in rural America and Rural Development has programs available to help rural businesses succeed, expand and create jobs," said Thomas G. Fern, Kentucky State Director for Rural Development. "Investments in rural communities help drive job creation and lay the foundation for rural communities that are self-sustaining and thriving economically." In June, President Obama signed an Executive Order establishing the first White House Rural Council, chaired by Agriculture Secretary Tom Vilsack. The White House Rural Council will work throughout government to create policies to promote economic prosperity and a high quality of life in rural communities.

Б. On September 8, President Obama presented the American Jobs Act in an address to Congress. The purpose of the American Jobs Act is simple: put more people back to work and put more money in the pockets of working Americans. The American Jobs Act is specific. It will put people back to work right now, and it will not add to the deficit. Through a combination of direct spending, such as infrastructure investments, and tax relief, such as an extension of the payroll tax cuts, it will lead to new American jobs.

В. Since taking office, President Obama's Administration has taken significant steps to improve the lives of rural Americans and has provided broad support for rural communities. The Obama Administration has set goals of modernizing infrastructure by providing broadband access to 10 million Americans, expanding educational opportunities for students in rural areas, and providing affordable health care. In the long term, these unparalleled rural investments will help ensure that America's rural communities are repopulating, self-sustaining and thriving economically).

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англійський варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

А	В
<p>The European Union pursues an active rural development policy because this helps us to achieve valuable goals for our countryside and for the people who live and work there.</p> <p>The EU's rural areas are a vital part of its physical make-up and its identity. According to a standard definition, more than 91 % of the territory of the EU is "rural", and this area is home to more than 56 % of the EU's population. Furthermore, the</p>	<p>Євросоюз має активну сільську політику розвитку, тому що це допомагає нам, щоб досягти цінних цілей для нашої сільської місцевості і для людей, які живуть і працюють там.</p> <p>Сільські області ЄС – життєва частина його фізичної косметики і його ідентичності. Згідно із стандартним визначенням, більш ніж 91 % з території ЄС є «сільським», і ця область домашня до більш ніж 56 % з населення ЄС. До того ж, фантастичний діапазон ЄС ударних і прекрасних ландшафтів є серед</p>

EU's fantastic range of striking and beautiful landscapes are among the things that give it its character – from mountains to steppe, from great forests to rolling fields.

Many of our rural areas face significant challenges. Some of our farming and forestry businesses still need to build their competitiveness. More generally, average income per head is lower in rural regions than in our towns and cities, while the skills base is narrower and the service sector is less developed. Also, caring for the rural environment often carries a financial cost.

On the other hand, the European countryside has a great deal to offer. It gives us essential raw materials. Its value as a place of beauty, rest and recreation – when we look after it – is self-evident. It acts as our lungs, and is therefore a battleground for the fight against climate change. And many people are attracted by the idea of living and/or working there, provided that they have access to adequate services and infrastructure.

This means that the EU's Lisbon Strategy for jobs and growth, and its Göteborg Strategy for sustainable development, are just as relevant to our countryside as to our towns and cities.

The EU's rural development policy is all about meeting the challenges faced by our rural areas, and unlocking their potential.

речей, які дають йому його характер, - від гір до степу, від великих лісів до обертання полів.

Багато наших сільських областей мають значні виклики. Деякі з нашого фермерства та лісництва досі потребують побудувати їхню конкурентоспроможність. Більш загально, пересічний прибуток на голову нижчий у сільських регіонах, ніж у наших містах та містах, в той час як база вмінь є більш вузькою, а сектор служби менш розвивається. Також піклування про сільське середовище часто носить фінансову вартість.

З іншого боку, Європейська сільська місцевість має багато для пропозиції. Це дає нам істотну сировину. Його значення як місце краси, відпочинку і відновлення сил – коли ми спостерігаємо за цим – є очевидним. Це служить нашими легенями і полем битви для боротьби зі зміною клімату. І багато людей притягає ідея проживання або роботи там, за умови, що вони мають доступ до адекватних послуг і інфраструктури.

Це означає, що Лісабонська стратегія ЄС з питань зайнятості та економічного зростання та його Гетеборзька стратегія сталого розвитку так само мають відношення до нашого села, як і до наших міст і селищ.

Політика розвитку сільських районів ЄС йде про вирішення проблем, з якими стикаються наші сільські райони, і реалізації їх потенціалу.

5. Знайдіть у тексті 4 англomовні слова і словосполучення, що означають:

1. проводити політику;
2. фізична конфігурація;
3. офіційні дані;
4. пейзаж;
5. пагористий;
6. підприємство;
7. суттєва проблема;
8. ставати конкурентоспроможним;
9. прибуток на душу населення;
10. містечко;
11. сфера обслуговування;
12. потребувати фінансової підтримки;
13. життєво

важлива сировина; 14. піклуватися про довкілля; 15. забезпечувати свіже повітря; 16. приваблювати людей.

6. Випишіть із тексту 4 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

• Причини проведення ЄС активної політики щодо сільських районів:

• Причини важливості сільських районів для ЄС:

• Проблеми сільських районів ЄС: _____

• Переваги сільських районів ЄС: _____

• Порівняльне значення програм ЄС для сільських та міських районів _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

• **Словниковий відповідник**

• **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

• **Калькування**

• **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

• **Описовий переклад**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Випишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

• Галузі, що пов'язані із сільським господарством _____

• Чинники особливої ролі аграрного сектору в Україні _____

• Характеристика ролі аграрного сектору в Україні _____

• Негативні явища в аграрному секторі в Україні _____

• Найгостріші проблеми на селі _____

ТЕКСТ 5

Сільське господарство сприяє розвитку інших галузей, які поставляють засоби виробництва та споживають продукцію сільського господарства як сировину, а також надають транспортні, торговельні та інші послуги. Особлива роль аграрного сектору в соціально-економічному житті України обумовлюється унікальним поєднанням сприятливих природно-кліматичних умов та геостратегічним положенням, спроможністю країни зайняти вагоме місце на міжнародному продовольчому ринку.

Сільськогосподарська діяльність провадиться майже на всій території країни. У сільській місцевості проживає третина загальної кількості населення. У галузі зайнято 4 млн осіб. Однак ситуація, що склалася в галузі на даний час, не дає змоги подолати негативні явища. У 1991—1999 роках виробництво сільськогосподарської продукції зменшилося в 2,1 раза, в тому числі в сільськогосподарських підприємствах — в 3,4 раза. Такий спад виробництва став загрозливим для гарантування продовольчої безпеки країни.

Певна стабілізація і нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції у 2000—2006 роках дали змогу підвищити рівень споживання основних продуктів харчування на душу населення, однак він залишається значно нижчим не лише від раціональних, але і від мінімальних норм. Найгострішими проблемами на селі є відсутність мотивації до праці, бідність, трудова міграція, безробіття, занепад соціальної інфраструктури, поглиблення демографічної кризи та відмирання сіл.

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Причини актуальності Програми розвитку сільського господарства і сільських територій України: _____
- Причини складної економічної і соціальної ситуації на селі _____
- Шляхи розвитку соціальної сфери села та аграрного сектору в Україні _____

ТЕКСТ 6

А. Середньорічна заробітна плата в сільському господарстві найнижча серед галузей економіки. Активізувалися міграційні процеси, особливо серед сільської молоді, що на сьогодні є основною причиною деградації українських сіл. Рівень забезпечення сільського господарства технікою становить 45—50 відсотків потреби. Понад 90 відсотків технічних засобів потребують негайної заміни внаслідок їх зношеності. Таким чином, актуальність прийняття

Програми розвитку сільського господарства і сільських територій не викликає жодних сумнівів.

Б. Складна економічна і соціальна ситуація на селі зумовлена: невідповідністю програм реформування економіки сільського господарства; незадовільним законодавчим забезпеченням та захистом прав власності селян на землю і майно; недостатнім рівнем фінансової підтримки сільськогосподарського виробництва та соціальної сфери села; недостатнім стимулюванням упровадження інноваційних технологій та інвестицій в агропромислове виробництво; недостатнім рівнем розвитку інфраструктури аграрного ринку, тінізацією та монополізацією каналів реалізації сільськогосподарської продукції тощо.

В. Розвиток соціальної сфери села та аграрного сектору забезпечується шляхом: здійснення чіткого розмежування функцій і повноважень центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері розвитку сільських територій; удосконалення на законодавчому рівні міжбюджетних відносин центральних та місцевих органів виконавчої влади, зокрема тих, що пов'язані з вирішенням питань фінансування проектів комплексного розвитку сільських територій; забезпечення впровадження соціальних стандартів та нормативів у сільській місцевості тощо.

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

Забезпечення комплексного розвитку інженерної інфраструктури сільських територій здійснюється шляхом:

- будівництва та реконструкції мереж і об'єктів електропостачання;
- розробки і виконання програм будівництва газопроводів-відводів, розвитку газових мереж високого та середнього тиску і регіональних програм поетапної газифікації сільських населених пунктів;
- забезпечення постійного контролю за станом навколишнього природного середовища в сільських населених пунктах та місцях накопичення відходів, удосконалення нормативно-правової бази з питань утилізації відходів.

У сфері житлового будівництва та комунального господарства передбачається:

- забезпечити збереження та упорядкування державного, комунального та приватного житлового фонду, реконструкцію та будівництво нового, більш комфортабельного житла;
- збільшити обсяг будівництва житла в сільській місцевості, надання довгострокових пільгових кредитів індивідуальним сільським забудовникам;
- забезпечити упорядження сільських садиб з урахуванням нових стандартів забудови сільських територій, поліпшити їх забезпечення засобами зв'язку, електро-, газо-, тепло- та централізованого водопостачання і водовідведення;
- створити на місцевому рівні належну базу для експлуатації переданих у комунальну власність житлових будинків з її фінансовим, кадровим та матеріально-технічним забезпеченням;
- здійснити побудову необхідної інфраструктури для надання сільському населенню житлово-комунальних послуг, поліпшення якості таких послуг

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтеся схемою способів перекладу.

18. Грунтуючись на змісті текстів 1-7, підготовте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи урядів США, ЄС та України з розвитку сільських районів відповідних країн та об'єднань.

UNIT 2. ANIMAL PRODUCTION AND MARKETING

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англomовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

ANIMAL CARE AND FOOD SAFETY

<p>Economic Research Service (ERS) (1) tracks animal health and welfare issues (2) as they relate to food safety (3) and the production and availability (4) of animals for processing into meat (5). Specific livestock production technologies (6), like feeding low levels of antimicrobial drugs (7) to livestock, become important when they have the potential to impact food safety or human health. Antimicrobial resistance (8) (the ability of bacteria or other microbes to resist the effects (9) of antimicrobial drugs) is a global concern for both human health and agriculture. Moreover, animal diseases increasingly affect international trade, food safety, and human health. The care and welfare of animals (10) raised for food has also become an issue for consumers in some countries.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Служба економічних досліджень;2. питання здоров'я та добробуту тварини;3. безпека харчових продуктів (харчова безпека);4. виробництво (вирощення) та наявність;5. переробка на м'ясо;6. технології виробництва домашньої худоби;7. протимікробні препарати (антибіотики);8. стійкість до протимікробних препаратів;9. наслідки;10. захист та добробут тварин;11. витрати і прибутки від виробництва домашньої худоби;12. Служба з питань антибіотикорезистентності та ветеринарних витрат у виробництві продукції тваринництва США;13. економічні наслідки;14. протимікробні препарати, що сприяють росту;15. економічні втрати;16. усі види м'яса;17. Ветеринарна служба і Фітоінспекція;18. хвороби, що передаються від виду до виду;
<p>Feeding low levels of antimicrobial drugs to livestock can affect food safety, human health, and livestock production costs and returns (11). Antimicrobial Resistance and Veterinary Costs in U.S. Livestock Production (12) examine the economics of antimicrobial resistance in livestock and the economic implications (13) of banning the use of growth-enhancing antimicrobial drugs (14) in livestock production.</p>	
<p>Diseases that are specific to certain types of livestock can cause catastrophic economic losses (15) to U.S. producers, as well as affecting the availability and prices of meats (16) and other animal products. USDA's</p>	

Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS) (17) is the first line of defense in preventing **cross-species diseases (18)** from entering the U.S. **food supply (19)**, where they could affect the human population. Live animal imports are regulated by APHIS to ensure that livestock diseases—such as **bovine spongiform encephalopathy (BSE or mad cow disease) (20)**, **foot-and-mouth disease (FMD) (21)**, **swine flu (22)**, and **avian flu (23)** — are not **introduced to domestic animals or humans (24)**.

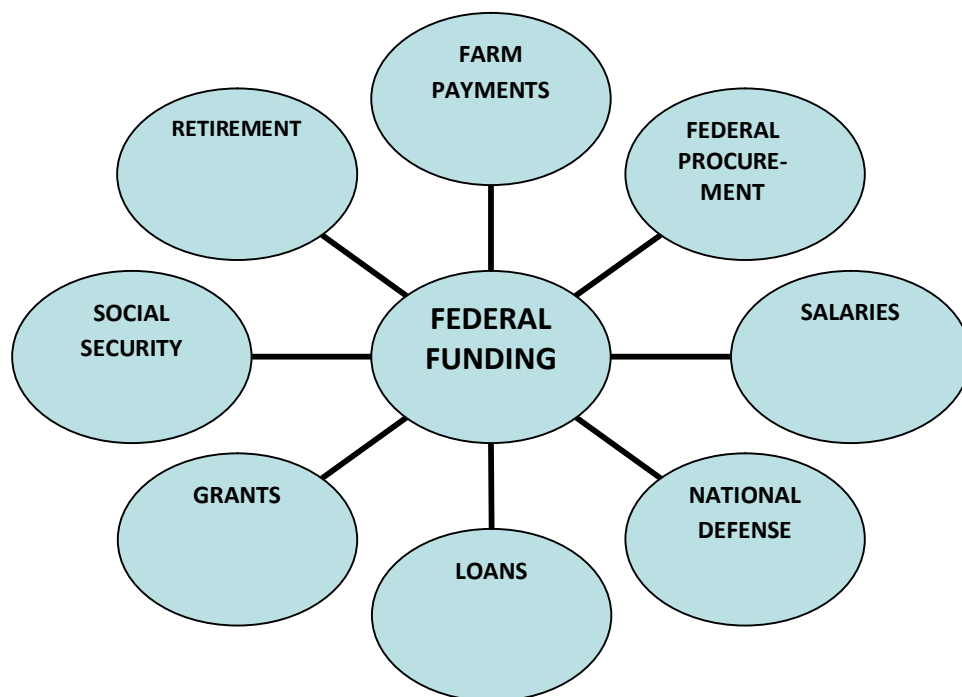
Because the **purposeful introduction (25)** of animal disease is considered a **homeland security issue (26)**, the **market effects (27)** of the spread of such diseases are **receiving increased scrutiny (28)**. Animal welfare is a collective term that describes physical conditions that make animals **comfortable and free from distress (29)**. Some consumers are concerned not only with characteristics such as the **nutritive content of animal products (30)**, but also want assurances that **food animals (31)** are raised in **humane conditions (32)** and receive **humane treatment (33)** during **handling and slaughter (34)**. ERS follows industry developments, as well as **regulations (35)** in other countries, to identify the **market impacts (36)** of animal welfare issues.

19. продовольче постачання;
20. губчаста енцефалопатія великої рогатої худоби (BSE або коров'ячий сказ);
21. ящур;
22. свинячий грип;
23. пташиний грип;
24. зараження домашніх тварин або людей;
25. навмисне зараження;
26. питання національної безпеки;
27. реакція ринків;
28. привертати пильну увагу громадськості;
29. комфортні умови та відсутність стресу;
30. поживний вміст продукції тваринництва;
31. тварини, призначені для переробки на м'ясо;
32. гуманні умови;
33. гуманне ставлення;
34. утримання та забій;
35. постанови;
36. реакція ринку.

2. Випишіть із тексту 1 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Державні служби: *Economic Research Service* – Служба економічних досліджень; _____
- Здоров'я та добробут тварин: *animal health and welfare issues* – питання здоров'я та добробуту тварини; _____
- Хвороби домашньої худоби: *avian flu* – пташиний грип; _____
- Виробництво (вирощення) домашньої худоби: *production technologies* – технології виробництва; _____
- Препарати та їх дія: *antimicrobial drugs* – антибіотики; _____
- Ситуація на ринку м'яса та м'ясопродуктів: *economic implications* – економічні наслідки; _____

3. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Словниковий відповідник: • Транскодування <ul style="list-style-type: none"> А. транслітерування Б. транскрибування В. змішане транскодування Г. адаптивне транскодування Д. транскодування з описовим перекладом Е. транскодування з пояснювальними словами • Калькування | <ul style="list-style-type: none"> • Контекстуальна заміна <ol style="list-style-type: none"> 1. конкретизація слова 2. генералізація слова 3. додавання слова 4. вилучення слова 5. смисловий розвиток 6. заміна однієї частини мови на іншу 7. антонімічний переклад 8. перестановка слова • Описовий переклад |
|---|---|

- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
- Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
- Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____
- Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
- Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

A. Economic Research Service (ERS) tracks animal health and welfare issues as they relate to food safety and the production and availability of animals for processing into meat. Specific livestock production technologies, like feeding low levels of antimicrobial drugs to livestock, become important when they have the potential to impact food safety or human health. Antimicrobial resistance (the ability of bacteria or other microbes to resist the effects of antimicrobial drugs) is a global concern for both human health and agriculture. Moreover, animal diseases increasingly affect international trade, food safety, and human health. The care and welfare of animals raised for food has also become an issue for consumers in some countries.

Б. Feeding low levels of antimicrobial drugs to livestock can affect food safety, human health, and livestock production costs and returns. Antimicrobial Resistance and Veterinary Costs in U.S. Livestock Production examine the economics of antimicrobial resistance in livestock and the economic implications of banning the use of growth-enhancing antimicrobial drugs in livestock production.

В. Diseases that are specific to certain types of livestock can cause catastrophic economic losses to U.S. producers, as well as affecting the availability and prices of meats and other animal products. USDA's Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS) is the first line of

A. Служба економічних досліджень (ERS) регулює питання здоров'я та добробуту тварин з метою гарантувати харчову безпеку, а також виробництво та наявність тварин, призначених для переробки на м'ясо. Спеціальні технології виробництва домашньої худоби, як, наприклад, зниження дози кормових антибіотиків у годівлі худоби, набувають істотного значення, коли починають впливати на безпеку харчових продуктів та здоров'я людини. Стійкість до протимікробних препаратів (здатність бактерій чи будь-яких інших мікроорганізмів чинити опір дії антибіотиків) є проблемою усього світу, що стосується як здоров'я людини, так і сільського господарства. Крім того, хвороби, специфічні для тварин, посилюють негативний вплив на міжнародну торгівлю, харчову безпеку та здоров'я людини. Захист та добробут тварин, призначених на м'ясо, стало особливою темою для споживачів певних країн.

Б. Зниження рівня протимікробних препаратів при годівлі худоби може вплинути на безпеку продуктів харчування, здоров'я людини та витрати і прибутки від виробництва домашньої худоби. Служба з питань антибіотикорезистентності та ветеринарних витрат у виробництві продукції тваринництва США вивчає економічні проблеми, пов'язані із стійкістю організму худоби до антибіотиків та економічні наслідки заборони використання антибіотиків, які сприяють росту при вирощуванні худоби.

В. Хвороби, специфічні для певних видів худоби, можуть нанести виробникам США катастрофічні економічні втрати, а також вплинути на наявність та вартість різних видів м'яса. Ветеринарна служба і Фітоінспекція (APHIS) Міністерства сільського господарства США з метою

defense in preventing cross-species diseases from entering the U.S. food supply, where they could affect the human population. Live animal imports are regulated by APHIS to ensure that livestock diseases—such as bovine spongiform encephalopathy (BSE or mad cow disease), foot-and-mouth disease (FMD), swine flu, and avian flu—are not introduced to domestic animals or humans.

Г. Because the purposeful introduction of animal disease is considered a homeland security issue, the market effects of the spread of such diseases are receiving increased scrutiny. Animal welfare is a collective term that describes physical conditions that make animals comfortable and free from distress. Some consumers are concerned not only with characteristics such as the nutritive content of animal products, but also want assurances that food animals are raised in humane conditions and receive humane treatment during handling and slaughter. ERS follows industry developments, as well as regulations in other countries, to identify the market impacts of animal welfare issues.

захисту населення стоять у авангарді боротьби з хворобами, що передаються від виду до виду, та запобігають їх потраплянню до продовольчого постачання США. Імпорт живих тварин контролюється Ветеринарною службою і Фітоінспекцією з метою запобігти зараженню домашніх тварин та людей такими хворобами, як губчаста енцефалопатія великої рогатої худоби (BSE або коров'ячий сказ), ящур (FMD), свинячий та пташиний грип.

Г. Оскільки навмисне зараження хворобами тварин вважається питанням національної безпеки, реакція ринку на поширення таких хвороб привертає пильну увагу громадськості. Добробут тварин – це збірний термін, який позначає комфортні фізичні умови, за яких тварини не відчувають стресу. Деякі споживачі беруть до уваги не лише характеристики тваринницької продукції, як, наприклад, поживність, але й вимагають гарантій того, що тварини, призначені для переробки на м'ясо, вирощувались у гуманних умовах та отримували гуманне ставлення під час утримання та забою. Служба економічних досліджень слідкує за розвитком галузі, а також бере до уваги постанови стосовно політики розвитку цієї галузі в інших країнах з метою визначити реакції ринку на будь-які питання, що стосуються добробуту тварин.

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: *Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.*

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: *Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.*

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Організації та групи: *the National Farmers Union* – Національна асоціація фермерів _____
- Характеристика яловичини: *nourishing* – поживний; _____
- Заходи та дії споживчої кампанії: *launch a new consumer campaign* – розпочати нову споживчу кампанію _____
- Посадовці та учасники кампанії: *chairman of NFU Livestock Board* – голова правління у справах домашньої худоби Національної асоціації фермерів _____

ТЕКСТ 2

NFU LAUNCHES NEW CONSUMER BEEF CAMPAIGN

(http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13317/_NFU_launches_new_consumer_beef_campaign_.html)

The National Farmers Union (NFU) is teaming up with Ladies in Beef to launch a new consumer campaign to promote British beef as a versatile, nourishing and good-value option for families. Running across digital, social media, national advertising, retail and traditional TV and radio platforms from November, the campaign will be fronted by actress, and star of ITV's *Loose Women*, Lynda Bellingham, whose role as a country vet's wife in *All Creatures Great and Small* made her a national figure.

Leading retailers Asda and Morrisons have already signed up to back the campaign via social media networks, as well as contributing shopping vouchers as prizes, and the NFU hopes that other major supermarkets will come on board. Alistair Mackintosh, chairman of NFU Livestock Board and a Cumbrian livestock farmer said: "I am tremendously proud of the high-quality beef we produce in this country – there's nothing like it for providing a hearty, nutritious and affordable meal.

We want to support our beef farmers with a campaign that is going to really capture the imagination of cooks around the country and encourage them to think of beef when they are planning a meal. We want shoppers to look for the Red Tractor logo to ensure that their beef meets high standards of food safety and hygiene, animal welfare and environmental protection and the flag gives shoppers an assurance about the country of origin. By buying British beef, consumers are helping to support the UK's rural economy and contribute to a beautiful farmed countryside."

Ms Batters, from Ladies in Beef, said: “We are proud to support this initiative as we’re passionate about British beef. Our aim is to share with people the quality and versatility of British beef by raising awareness through our countrywide network of dynamic lady beef ‘champions’. We hope that everyone helps support British farmers by buying locally whenever possible.” Ladies in beef was launched in March 2011 by the Princess Royal. It was founded to raise awareness of British beef through the use of a network of regional ‘champions’ to front regional media campaigns and raise the profile of beef.

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтеся схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

GOVERNMENT KEEN TO BUILD EXPORT MARKET

(http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13303/Government_keen_to_build_export_market_.html)

A. The industry should turn to the government for help in accessing new overseas markets, according to Agriculture Minister Jim Paice. Speaking at the AHDB Red Tractor dinner at the Cologne Alter Wartesaal earlier this week, Paice told exporters and other key industry figures that the government is keen to help the meat sector grasp global opportunities and expand into new markets. “If there are issues you think the government can help with, then talk to us. If there are problems accessing markets, then tell us about it and if it’s at all possible for us to do something about it, then we will.”

B. “Much of the responsibility for opening up that market will now fall to industry to meet those Russian requirements,” he said. He promised that the government would also do what they could to enable UK companies to expand into China and North America. Praising the work of the UK Export Certification Partnership (UKECP), of which Eblex is a partner, for helping drive the 40% increase in beef exports this year, Paice said he thought that the UK meat industry had a “strong” export story.

B. “That partnership has opened almost 30 markets to UK beef in less than two years. This demonstrates that we have largely put the BSE crisis behind us and have probably become the world’s experts in how to deal with it.” He commended the meat industry for its commitment, enthusiasm and willingness to drive businesses forward, and recognized the high animal welfare standards at the heart of the UK meat industry, saying that it is something the industry should be proud of.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англomовний варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

SCOTTISH EXECUTIVE ANNOUNCES EXPORT FUNDING BOOST

(http://www.meatinfo.co.uk/news/fullstory.php/aid/13627/Scottish_Executive_announces_export_funding_boost.html)

A	B
<p>The Scottish Executive has announced a £300,000 funding boost to encourage export growth in key European markets, as research reveals that the weak euro is decreasing the threat from cheap red meat imports.</p> <p>The grant, which was announced by rural affairs secretary Richard Lochhead at Quality Management System's (QMS) marketing conference in South Queensferry last week, will fund two new trade development advisers to cover the already established markets in France and the Benelux countries, as well as two export market managers for Germany and the Nordic countries, in a bid to unlock potential in those regions.</p> <p>Lochhead told delegates that the Scotch label was recognised as a high-quality, premium brand, which put Scotland in a good position to maximise exports into the European market. The EU currently accounts for 90% of Scotland's red meat exports.</p> <p>He said: "The current economic landscape in Europe is certainly a very challenging market to operate in. However it's very encouraging that, despite these difficulties, our beef and lamb export sales grew during 2011 to around £100m.</p> <p>"But we will not rest on our laurels. That's why we are providing</p>	<p>Шотландське уряд оголосив £ 300,000 фінансування підвищення заохочувати зростання експорту в ключових європейських ринках, а дослідження показують, що слабкий євро знижується загроза з боку дешевого імпорту червоного м'яса.</p> <p>Грант, який був оголошений сільських справах секретар Річард Lochhead по телефону (СМЯ), системи менеджменту якості маркетингових конференції в Південній Queensferry минулого тижня, буде фінансувати два нових радників з розвитку торгівлі, щоб покрити вже усталених ринках у Франції та країнах Бенілюксу, а також два експортним ринком менеджерів у Німеччині та країнах Північної Європи, в спробі розблокувати потенціал у цих регіонах.</p> <p>Lochhead повідомив делегатам, що шотландський етикетці був визнаний високоякісним, преміум-бренд, який поклав Шотландії в хорошому положенні, щоб максимізувати експорт на європейський ринок. ЄС нині припадає 90% експорту червоного м'яса в Шотландії.</p> <p>Він сказав: «Нинішній економічний ландшафт в Європі, безумовно, дуже складної ситуації на ринку для роботи дюйма. Проте це дуже відрадно, що, незважаючи на ці труднощі, наші продажі яловичини і баранини експорт зріс протягом 2011 року приблизно до 100 млн фунтів».</p> <p>«Але ми не будемо спочивати на</p>

<p>funding to QMS to support growth in established markets, as well as seeking to increase exports in other EU countries.</p> <p>“I hope that by taking such positive action through this twin strategy we can continue to ensure that more European consumers are able to enjoy our delicious Scotch Lamb and Scotch Beef in the years to come.”</p> <p>QMS chairman Jim McLaren said: “In these times of economic uncertainty, it’s very encouraging to see targeted investment by government in areas that have already proven they can deliver strong economic growth for Scotland.</p> <p>“The refocused export strategies for QMS will not only see our fabulous brands gain an even stronger following on the Continent, but will also contribute significantly to the vital issue of carcass balance, which adds to the efficiency of the Scottish processing sector and adds value to the entire red meat supply chain.”</p>	<p>лаврах. Ось чому ми надаємо фінансування для СУЯ, щоб підтримати зростання на усталених ринках, а також прагне збільшити експорт в інші країни ЄС».</p> <p>«Я сподіваюся, що можливість таких позитивних дій через цей подвійний стратегії, ми можемо продовжувати забезпечувати, щоб більше європейські споживачі можуть насолоджуватися наші смачні Агнця віскі і шотландського Яловичина в найближчі роки».</p> <p>СМК голова McLaren Джим сказав: «У ці часи економічної нестабільності, це дуже відрадно бачити, цільові інвестиції уряду в районах, які вже довели, що вони можуть забезпечити високі темпи економічного зростання в Шотландії».</p> <p>«Переорієнтувати експортні стратегії для СМК буде не лише побачити наші казкові бренди отримати ще сильніше, наступною на континенті, а й внести значний вклад у життєво важливі питання туші баланс, який додає до ефективності шотландського сектора переробки і підвищує цінність Весь червоний ланцюжка поставок м'яса».</p>
---	---

5. Знайдіть у тексті 4 англомовні слова і словосполучення, що означають:

1. підвищення фінансування;
2. високоякісний;
3. імпорт дешевого м'яса;
4. максимізувати експорт;
5. міністр сільського господарства;
6. м'ясний баланс;
7. цільові урядові інвестиції;
8. радники з розвитку торгівлі;
9. переорієнтувати стратегії експорту;
10. експортні продажі яловичини та ягнятини;
11. економічна нестабільність;
12. у спробі розкрити потенціал;
13. зменшення загрози;
14. сектор переробки (переробний центр);
15. економічний ландшафт;
16. спочивати на лаврах;
17. преміум-бренд;
18. подвійна стратегія;
19. зростання експорту;
20. система менеджменту якості;
21. маркетингова конференція;
22. усталені ринки;
23. скандинавські країни;
24. прагнути збільшити експорт;
25. забезпечувати високі темпи економічного розвитку;
26. отримати більше прихильників;
27. ланцюжок поставок.

6. Випишіть із тексту 4 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Причини підвищення фінансування: _____
- Ринки збуту: _____
- Організації та посадовці: _____
- Експортні маркетингові операції: _____
- Стан економіки країни: _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

• **Словниковий відповідник**

• **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

• **Калькування**

• **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

• **Описовий переклад**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Випишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Молочна продукція _____
- Система забезпечення якості та безпеки харчових продуктів _____
- Перепони для національних експортерів _____
- Лабораторні тести _____

ТЕКСТ 5

(<http://gukr.com/article2483.html>)

Українська система контролю за безпечністю харчової продукції не відповідає вимогам СОТ, і тому більшість країн її не визнають. До Європейського Союзу український сир потрапляє лише як сировина для плавленого сиру. До розвинених країн постачається хіба що казеїн, сухе молоко та інші види продукції, які потрібні для випуску дешевих харчів. Отже, застаріла система забезпечення якості та безпеки харчових продуктів є однією з

причин того, що Україна залишається сировинним додатком, адже вона заважає виробляти нову продукцію, використовувати сучасні технології та обладнання, що забезпечують більшу безпеку харчів.

Національним експортерам постійно доводиться маневрувати. З одного боку, вони мають дотримуватися обов'язкових українських продуктивних стандартів та специфікацій, а з іншого – технічних стандартів ЄС. А це може на 14% збільшити кінцеву вартість сільгосппродукції та на 10,4% – виробничі витрати у вартості готових продуктів харчування. Крім суттєвих перепон для підприємців українська система доволі дорого обходиться платникам податків, що зумовлено значним дублюванням одних і тих же функцій різними контролюючими органами.

Щоб вийти на ринок, підприємство розробляє та реєструє згідно з українськими вимогами технічні умови (ТУ), котрі прирівнюються до державного стандарту. Згодом, розпочинаючи виробництво, підприємство має сертифікувати продукцію. Для цієї процедури необхідно надіслати кілька зразків продукції до лабораторії Держспоживстандарту. Але лабораторні тести шукають в сирі лише те, що має відповідати ТУ, і не зважають на те, що може бути шкідливим для любителів бутербродів – важкі метали, токсини тощо. Якщо ТУ дотримано, продукція отримує сертифікат відповідності. Наявність токсинів перевірятимуть інші відомства.

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Причини перетворення України на сировинний додаток ЄС _____
- Перепони на шляху до експорту харчової продукції _____
- Специфіка виходу підприємства харчової промисловості на ринок _____

ТЕКСТ 6

(<http://gukr.com/article2483.html>)

А. Дублювання одних і тих же функцій контролю за якістю може суттєво впливати на зростання кінцевої вартості продукції, адже всі ці процедури зовсім не безкоштовні для підприємства. І відповідним чином це позначається й на гарантіях споживачів. Це при тому, що варто згадати й наступне: решта сиру в партії, яка виготовляється, теоретично може бути іншою, ніж контрольний зразок. Тож, виходить, уся система контролю не може гарантувати не лише безпеки харчування, але навіть відповідності сиру його рецептурі.

Б. Сучасний підхід до організації контролю за безпечністю харчів покладає відповідальність за безпечність та якість продукції на виробника. Відповідальність держави тут зводиться до встановлення та контролю дотримання мінімальних вимог до безпечності та мінімальних вимог до якості продукції, тобто таких, які не обмежують виробника у виборі рецептури та технології виробництва. Виробник сам вирішує, як виробляти свою продукцію, адже лише він може знати, які технології найкращим чином гарантують її безпечність та якість. Разом з такою свободою має значно зрости і відповідальність виробника за недотримання таких мінімальних вимог.

В. Одним із інструментів, який покликаний допомогти виробникам контролювати безпечність продукції на своїх підприємствах, є всевітньо визнана система управління безпекою харчової продукції НАССР (Hazard Analysis and Critical Control Point). Насамперед необхідно налагодити ефективний обмін інформацією між відомствами, які залучені до процесу контролю, або створити єдину структуру – агентство, що відповідає за харчову продукцію. Це не потреба чи винахід України – це сучасна міжнародна практика.

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ М'ЯСА

(http://buklib.net/component/option,com_jbook/task,view/Itemid,36/catid,93/id,1183/)

Характерна ознака м'ясопереробного комплексу полягає в тому, що майже вся вироблена продукція використовується на продовольче споживання населенням України.

У господарствах суспільного сектора виробляється (вирощується) близько третини від загального вирощування худоби та птиці в усіх категоріях господарств.

Потужності по виробництву м'яса використовуються лише на 15%, ковбасних виробів – до 20%.

М'ясокомбінати реалізують готову м'ясну продукцію по таких маркетингових каналах: міські ринки, фірмові магазини підприємств, видача співробітникам у рахунок оплати праці, по бартеру.

В умовах існуючої економічної ситуації в підкомплексі необхідно: відновити спеціалізовані комплекси, особливо свиновідгодівельні та птахівничі, інтегрувати їх з переробними підприємствами та підприємствами по виробництву кормів; запроваджувати дієвіший взаємозв'язок господарств суспільного сектора з підсобними господарствами населення з питань реалізації молодняку худоби та птиці населенню, його вирощування та реалізації господарствами суспільного сектора; часткове забезпечення підсобних господарств кормами; розширення мережі фірмових магазинів, палаток, кіосків, автомагазинів; виробникам продукції відслідковувати ціни по різних каналах реалізації з декількох джерел інформації та розширювати канали збуту.

У системі заходів по стабілізації галузі головним завданням на найближчі роки повинно бути припинення зменшення поголів'я і відновлення якісних показників у галузі. Економічна стабілізація в галузі практично неможлива без істотного здешевлення виробництва яловичини за рахунок використання внутрішніх резервів господарств, насамперед підвищення продуктивності худоби. Тому продуктивність худоби була і залишається одним з найважливіших факторів формування економічної ситуації в галузі.

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтесь схемою способів перекладу.

18. Грунтуючись на змісті текстів 1-7, підготовте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи урядів США, ЄС та України з розвитку виробничої та маркетингової діяльності у тваринницькій галузі.

UNIT 3. ANIMAL PRODUCTION TRADE

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англомовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

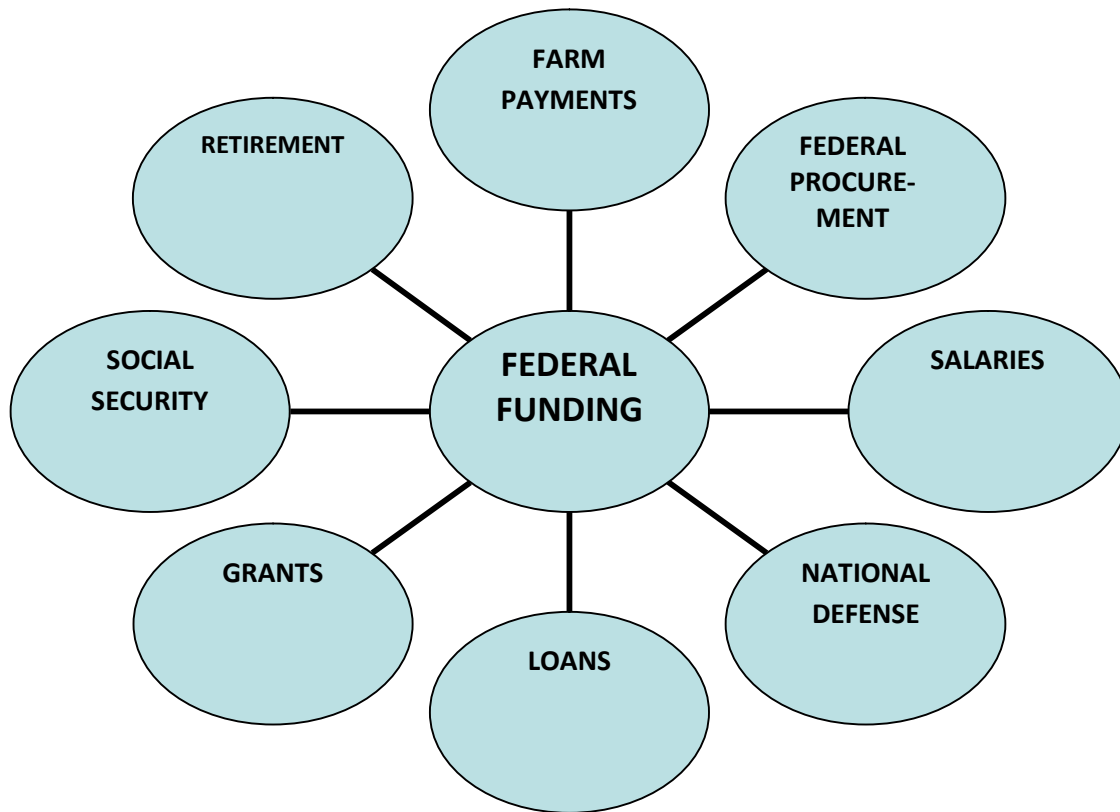
<p>Worldwide meat consumption and trade (1) have been steadily rising for decades, driven on the demand side (2) by rising incomes (3) and expanding populations (4) and on the supply side (5) by ample feed supplies (6), improved production technology (7), changing industry structure, and advances in transportation, packaging, and other technologies (8). The expanding U.S. meat trade (9) reflects all of these trends.</p> <p>Livestock and Meat Trade Data (10) contains monthly and annual data for imports and exports (11) of live cattle, hogs, sheep, and goats (12), as well as beef and veal, pork, lamb and mutton, chicken meat, turkey meat, and eggs (13). Data on beef and veal, pork, and lamb and mutton are on a carcass-weight-equivalent basis (14). Breakdowns by country (15) are included.</p> <p>The success of the U.S. meat industry in world markets (16) can be illustrated first by measuring how much world meat markets have expanded (17) over the last 40 years and second, by how much the U.S. presence (18) in these markets has increased. World trade in broiler meat (19) increased from near zero in the early 1960s to over 8 million metric tons (20) by the late 2000s. After stalling (21) in the early 1980s, world trade in broiler meat accelerated sharply (22) toward the end of the 1980s and surpassed trade in pork (23) in 1992 and beef in 2008. World trade in beef</p>	<ol style="list-style-type: none">1. споживання та торгівля м'ясом;2. з боку попиту обумовлено;3. підвищення прибутків;4. зростання кількості населення;5. з боку пропозиції;6. збільшення поставок кормів;7. поліпшення технологій виробництва;8. досягнення у сфері транспортування, пакування та інших технологій;9. зростання обсягів торгівлі США м'ясом;10. дані стосовно торгівлі живою худобою та м'ясом;11. дані про імпорт та експорт;12. жива велика рогата худоба, свині, вівці та кози;13. яловичина і телятина, свинина, ягнятина і баранина, м'ясо курки та індички, яйця;14. в еквіваленті ваги цілої туші;15. з розбивкою по країні;16. на світових ринках;17. розширення ринків м'яса у світі;18. присутність США;19. торгівля м'ясом бройлерів;20. тонни;21. сповільнення;22. різко зростати;
--	---

<p>and pork has also increased, but at slower rates (24).</p> <p>Cost-reducing technical and organizational innovations (25), such as vertical integration (26), have allowed broad marketing (27) of relatively inexpensive poultry products (28) to low- and medium-income countries (29) that cannot afford higher priced beef and pork (30). The U.S. broiler industry increased its share in international markets (31) from almost 15 percent in the 1970s to nearly 50 percent in 1999. Since then, however, the U.S. industry has lost some market share to Brazil (32). Since the mid-1980s, the U.S. pork sector (33) has increased its export market share, exceeding 25 percent of the world export market since 2006. U.S. beef's share of world trade slipped drastically (34) following the discovery in December 2003 of bovine spongiform encephalopathy (BSE) (35) in a dairy cow (36) imported from Canada. U.S. beef has begun to regain market share (37), although is still well below its pre-BSE levels.</p>	<p>23. перевищувати обсяги торгівлі свининою;</p> <p>24. більш повільні темпи;</p> <p>25. технічні й організаційні інновації, що зменшують собівартість;</p> <p>26. вертикальна інтеграція;</p> <p>27. розширювати ринок;</p> <p>28. продукція птахівництва;</p> <p>29. країни з малим та середнім рівнем прибутків;</p> <p>30. дорожчі за вартістю яловичина та свинина;</p> <p>31. доля на міжнародних ринках;</p> <p>32. поступатися певною долею ринку Бразилії;</p> <p>33. сектор виробництва свинини;</p> <p>34. значно знижуватись;</p> <p>35. коров'ячий сказ (BSE);</p> <p>36. молочні корови;</p> <p>37. повертати свою частку на ринку.</p>
--	--

2. Випишіть із тексту 1 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Причини зростання споживання та торгівлі м'ясом з боку попиту: *rising incomes* – зростання прибутків _____
- Причини зростання споживання та торгівлі м'ясом з боку пропозиції: *ample feed supplies* – збільшення поставок кормів _____
- Жива домашня худоба: *hogs* – свині _____
- Інновації, що сприяли розширенню ринків збуту: *cost-reducing innovation* – інновації, які знижують собівартість _____
- Зростання/ зниження споживання та торгівлі м'ясом: *rise steady* – стабільно зростати _____

3. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

• **Словниковий відповідник**

• **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

• **Калькування**

• **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

• **Описовий переклад**

- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
- Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
- Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____
- Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
- Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

A. Worldwide meat consumption and trade have been steadily rising for decades, driven on the demand side by rising incomes and expanding populations and on the supply side by ample feed supplies, improved production technology, changing industry structure, and advances in transportation, packaging, and other technologies. The expanding U.S. meat trade reflects all of these trends.

Б. Livestock and Meat Trade Data contains monthly and annual data for imports and exports of live cattle, hogs, sheep, and goats, as well as beef and veal, pork, lamb and mutton, chicken meat, turkey meat, and eggs. Data on beef and veal, pork, and lamb and mutton are on a carcass-weight-equivalent basis. Breakdowns by country are included.

В. The success of the U.S. meat industry in world markets can be illustrated first by measuring how much world meat markets have expanded over the last 40 years and second, by how much the U.S. presence in these markets has increased. World trade in broiler meat increased from near zero in the early 1960s to over 8 million metric tons by the late 2000s. After stalling in the early 1980s, world trade in broiler meat accelerated sharply toward the end of the 1980s and surpassed trade in pork in 1992 and beef in 2008. World trade in beef and pork has also increased, but at slower rates.

Г. Cost-reducing technical and organizational innovations, such as vertical integration, have allowed broad marketing of relatively

A. Споживання та торгівля м'ясом у всьому світі стабільно зростає протягом десятиріч, що з боку попиту обумовлено підвищенням прибутків та зростанням кількості населення, а з боку пропозиції – збільшенням поставок кормів, поліпшенням технологій виробництва, зміною галузевої структури та досягненнями у сфері транспортування, пакування та інших технологій. Зростання обсягів торгівлі США м'ясом відображає усі ці тенденції.

Б. Дані про торгівлю живою худобою та м'ясом містять щомісячні та щорічні дані про імпорт та експорт живої великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз, а також яловичини і телятини, свинини, ягнятини і баранини, м'яса курки та індички, яйця. Дані по яловичині, телятині, свинині, ягнятині та баранині надаються в еквіваленті ваги цілої туші, з розбивкою даних по країні.

В. Успіхи м'ясної промисловості США на світових ринках можна пояснити, по-перше, розширенням ринків м'яса у світі за останні 40 років та, по-друге, зростанням присутності США на цих ринках. Світова торгівля м'ясом бройлерів зросла з майже нульової відмітки на початку 60-х років до 8 мільйонів тонн до кінця десятиріччя другого тисячоліття. Після сповільнювання у зростанні на початку 80-х, світова торгівля м'ясом бройлера різко зросла наприкінці 80-х, перевищивши обсяги торгівлі свининою у 1992 р. та яловичиною у 2008 р. Світова торгівля яловичиною та свининою також зросла, хоч це відбувалося більш повільними темпами.

Г. Технічні й організаційні інновації, що зменшують собівартість, а саме вертикальна інтеграція дозволила розширити ринок відносно недорогої

inexpensive poultry products to low- and medium-income countries that cannot afford higher priced beef and pork. The U.S. broiler industry increased its share in international markets from almost 15 percent in the 1970s to nearly 50 percent in 1999. Since then, however, the U.S. industry has lost some market share to Brazil. Since the mid-1980s, the U.S. pork sector has increased its export market share, exceeding 25 percent of the world export market since 2006. U.S. beef's share of world trade slipped drastically following the discovery in December 2003 of bovine spongiform encephalopathy (BSE) in a dairy cow imported from Canada. U.S. beef has begun to regain market share, although is still well below its pre-BSE levels.

продукції птахівництва у країнах з малим та середнім рівнем прибутків, які не можуть дозволити закупівлю дорожчих за вартістю яловичини та свинини. Виробництво бройлерів у США збільшило свою долю на міжнародних ринках з близько 15 % у 70-х роках до майже 50 % у 1999 р. Однак з того часу США поступилося певною долею ринку Бразилії. З середини 80-х сектор виробництва свинини США збільшив долю експортного ринку, перевищивши 25 % світового експортного ринку у 2006 році. Доля США у виробництві яловичини на світовому ринку значно знизилась після виявлення у грудні 2003 року коров'ячого сказу (BSE) в однієї з молочних корів, імпортованих з Канади. Сектор яловичини США почав повертати свою частку на ринку, хоча він ще й досі знаходиться на рівні, нижчому за період до грудня 2003 року.

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Галузі тваринництва: *poultry* – птахівництво _____
- Обсяги продажів м'яса: *tenfold* – у десять разів _____
- Експорт м'яса: *pork exports* – експорт свинини _____
- Технічні та організаційні зміни: *feeding patterns* – схеми годівлі _____

ТЕКСТ 2

U.S. meat exports began to accelerate in the mid-1980s, and U.S. meat producers have become major players in rapidly expanding world meat markets. The U.S. poultry industry has been the most dynamic U.S. meat sector, with dramatic increases in both exports and domestic consumption. Exports of broiler meat, in volume terms, increased about tenfold from the mid-1980s to the early 2000s. Starting from about the same level, beef exports increased about fivefold during the same period, but this growth was interrupted in 2004 by problems related to BSE.

Beef exports have begun to recover since then. Pork exports grew more slowly during most of this period, but surpassed beef exports after the BSE interruption. Another indication of the growing importance of export markets for all three U.S. meat sectors is the export share of domestic production. The broiler industry markets around 15 percent of its production internationally, and the growth in pork exports over the past 10 years has raised pork's export share almost to that of broilers. Beef exports had reached nearly 10 percent of domestic production before dropping after the discovery of BSE.

In terms of export value, beef was for many years the top U.S. meat export because it is, by far, the highest priced meat. The value of beef exports hit a record \$3.2 billion in 2003 before dropping in response to the discovery of BSE. The value of beef exports has generally exceeded the value of pork and broiler meat exports as technical and organizational changes—feeding patterns, animal genetics, and industry structure, for example—have exerted downward pressure on the prices of these meats relative to beef. Pork, in turn, is relatively higher priced than broiler meat. Its total export value has surpassed that of broilers as the quantity of pork exports has grown.

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтеся схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

A. The United States is the world's largest importer of beef and is among the top five importers of pork. U.S. beef production is geared toward producing grain-fed, high-value cuts, while U.S. beef imports are primarily grass-fed, lower value beef destined for processing, primarily as ground beef. U.S. pork imports are also comprised of particular cuts such as ribs, which U.S. production cannot completely supply. The United States imports only small amounts of broiler products, accounting for less than 1 percent of domestic production.

B. The United States has the largest fed-cattle industry in the world, and is the world's largest producer of beef, primarily high-quality, grain-fed beef for domestic and export use. Beef production is related to the cattle cycle, a series of peaks and troughs in herd size and production that typically lasts from 8 to 12 years. Because the cattle/beef industry is a major user of feed grains, beef production is also affected by grain supplies and prices. Livestock and poultry account for over half of U.S. agricultural cash receipts, often exceeding \$100 billion per year.

B. At the beginning of 2009, the U.S. inventory of hogs and pigs stood at nearly 67 million head, 62 percent were in Corn Belt States, where they have access to that region's abundant supplies of feed grains and soybean meal, and another 15 percent were in North Carolina. The United States is the third-largest producer and consumer of pork and pork products and the fifth largest importer. In 2008, pork accounted for nearly 23 percent of U.S. red meat and poultry retail disappearance. U.S. pork imports in 2008 accounted for about 5 percent of retail pork disappearance. The United States is the world's largest exporter of pork and pork products. Since 2006, exports' share of U.S. commercial pork production has averaged slightly more than 16 percent.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англомовний варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

А	В
<p style="text-align: center;">Protein key to reducing obesity</p> <p>Protein sources such as meat and fish could be the key to curbing appetites and reducing obesity, according to new international research.</p> <p>Researchers tested 16 female and six male participants, who each spent three four-day periods on different diets, designed to be similar in palatability, availability, variety and sensory quality, but with different levels of protein. Energy intake and appetites were measured throughout the study period. The scientists found that when subjects were fed a 10% protein diet, they consumed 12% more energy over the four days then they did on a 15% protein diet. Moreover, 70% of the increased energy intake on the lower-protein diet was attributed to snacking. Co-author Susan Jebb, head of diet and population at the the Medical Research Council Human Nutrition Research unit (HNR) in Cambridge, UK told meatinfo.co.uk that protein intakes are currently close to 15%, which is actually higher then what is required to</p>	<p style="text-align: center;">Білки ключем до скорочення ожиріння</p> <p>Білки джерел, таких як м'ясо і риба можуть бути ключем до стримування апетитів і боротьби з ожирінням, за даними дослідження нових міжнародних.</p> <p>Дослідники протестували 16 жінок і шість чоловіків учасників, кожен з яких провів три чотири-денні періоди на різних дієтах, спрямованих на бути однаковими за смаковими, доступність, різноманітність і сенсорні якості, але з різним рівнем білка. Споживання енергії і апетити були виміряні протягом періоду дослідження. Вчені виявили, що коли випробовувані годували 10% білковій дієті, вони споживали на 12% більше енергії протягом чотирьох днів, після чого вони зробили на 15% білкової дієти. Більш того, 70% збільшилося споживання енергії на нижній білками дієта була приписана перекусів. Співавтор Сьюзан Джебб, глава дієти і населення в медичних досліджень Ради з прав НДІ живлення пристрою (ВНР) в Кембриджі, Великобританія meatinfo.co.uk сказав, що білок споживання в даний час наближається до 15%, що насправді вище, ніж те, що потрібно для запобігання білкової недостатності.</p>

prevent protein deficiency.

However, she said the study showed that when this protein is 'diluted' by carbohydrate and fat, people tend to increase their total energy intake (calories), putting them at greater risk of obesity. "Interestingly the main change in eating habits was an increase in snack intake between meals on the lower protein diet," she said.

Jebb added that it would be hard to draw specific dietary advice for the public from this one study, but said the research supported the notion that maintaining or modestly increasing the proportion of energy derived from protein can help prevent weight gain (http://www.meatinfo.co.uk/news/full_story.php/aid/13321/Protein_key_to_reducing_obesity.html).

Однак вона зазначила, дослідження показало, що, коли цей білок «розбавлений» по вуглеводів і жирів, люди мають тенденцію до збільшення їх загального споживання енергії (калорій), поклавши їх на більш високий ризик ожиріння. «Цікаво, що основна зміна в перевагах в їжі було збільшення споживання закуски між прийомами їжі на нижній білковій дієті», сказала вона.

Джебб додав, що було б важко зробити певні дієтичні рекомендації для населення від цього одного дослідження але сказав, дослідження підтримали ідею про те, що збереження або скромно збільшення частки енергії, одержуваної з білків може допомогти запобігти збільшенню ваги.

5. Знайдіть у тексті 4 англомовні слова і словосполучення, що означають:

1. джерело білка;
2. рівень білка;
3. кількісне збільшення перекусів;
4. приборкати апетит;
5. сенсорні якості;
6. споживання енергії;
7. керівник програми щодо особливостей харчування населення;
8. енергія, отримана з білка;
9. боротьба з ожирінням;
10. білкова недостатність;
11. збіднений вуглеводами та жирами;
12. перекуси;
13. учасники експерименту чоловічої та жіночої статі;
14. смак; піддослідні;
15. низькобілкова дієта;
16. поставити під загрозу ожиріння;
17. Дослідницький відділ харчування людини Медичної дослідницької ради;
18. зміна у харчових уподобаннях;
19. запобігати збільшенню ваги.

6. Випишіть із тексту 4 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Мета білкової дієти: _____
- Якісні характеристики дієти: _____
- Переваги та недоліки різних видів дієт: _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і напишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- **Словниковий відповідник**

- **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

- **Калькування**

- **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

- **Описовий переклад**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Випишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Державні служби та організації: Асоціація «Український клуб аграрного бізнесу» _____
- Фактори ризику: один зовнішній ринок реалізації _____
- М'ясо та м'ясні продукти: свинина _____
- Цілі та правила торговельної системи: сприятливий режим _____

ТЕКСТ 5

А. Після різкого збільшення експорту свинини у першому кварталі 2011 року до 4,3 тис. тонн, відвантаження української тваринницької продукції на зовнішні ринки суттєво скоротилися: у квітні-липні експорт свинини склав всього 2,5 тис. тонн. Про це ідеться у повідомленні Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу». Одним із факторів ризику, який може легко спричинити суттєві коливання обсягів експорту свинини, є наявність фактично одного зовнішнього ринку реалізації – Російської Федерації. Так, сьогодні 98% експортних відвантажень свинини спрямовується до Росії. Одночасно зниження експорту супроводжується зростанням імпорту свинини в Україну.

Б. Якщо порівнювати обсяги імпорту за травень-липень 2011 року з обсягами першого кварталу, то імпорт зріс на 220%, з 9,4 тис. тонн до 20,8 тис. тонн, відзначають в УКАБ. Особливо суттєве збільшення імпорту свинини спостерігалось в липні – 234% у порівнянні з червнем (зростання на 131% у порівнянні з липнем 2010 року). Характерним є те, що ми активно імпортуємо не лише м'ясо свинини, а й навіть такий здавалося б «традиційний» для України продукт, як сало. На сьогодні ми є нетто-імпортерами цього продукту. З початку року в Україну були імпортовані 12 360 тонн сала при експорті

18 тонн. Основними постачальниками сала в Україну є країни ЄС: Польща, Німеччина та Нідерланди (<http://www.epravda.com.ua/news/2011/08/31/296529/>).

В. Одне з ключових правил торговельної системи, що визначається Статтею III ГАТТ, наголошує на тому, що імпортованим товарам, незалежно від їхнього походження, на внутрішньому ринку будь-якої країни повинен надаватися режим не менш сприятливий, ніж аналогічним товарам національного походження. Головною метою торговельної політики, спрямованої на забезпечення національного режиму, є усунення протекціонізму в застосуванні національних податків і регулюючих заходів по відношенню до імпортованих товарів на користь товарів вітчизняного виробництва, в тому числі сільськогосподарських товарів (<http://udau.edu.ua/library.php?pid=2014>).

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Позитивні явища розвитку галузі тваринництва: _____
- Галузі молокопереробної сфери та їх продукція: _____
- Умови подолання кризи в молочному скотарстві: _____

ТЕКСТ 6

А. Виплата дотації на розвиток галузі тваринництва буде створювати сприятливі умови для стабільної роботи і подальшого розвитку тваринницьких ферм з використанням новітніх технологій у виробництві з метою ефективного ведення галузі тваринництва шляхом підвищення продуктивності тварин, нарощування поголів'я худоби, збільшення виробництва молока та яловичини до обсягів, що забезпечують продовольчу безпеку країни, споживання цих продуктів на рівні фізіологічної норми та нарощування експортних можливостей галузі, а також сприяти розвитку великотоварних підприємств як основних виробників високоякісної тваринницької продукції (<http://www.minagro.gov.ua/page/?11400>).

Б. Переважно на продукцію скотарства орієнтується молокопереробна галузь харчової промисловості. Вона поділяється на маслоробну, сироварну і молочноконсервну галузі. На розміщення молокопереробних заводів впливають сировинні чинники та наявність масового споживача. Так, виробляють продукцію з незбираного молока — пастеризоване молоко, сметану, кефір, ряжанку — у великих містах, тобто орієнтуючись на масового споживача. Виробництво масла, сиру, молочних консервів зосереджене в невеликих містах

і селищах у сільськогосподарських районах з розвинутим молочним тваринництвом (<http://subject.com.ua/geographic/maslyak/211.html>).

В. Подолання кризи в молочному скотарстві передбачає створення умов для прискореного розвитку великотоварного виробництва у скотарстві, зокрема підвищити продуктивність корів за рахунок зміцнення кормової бази та поліпшення якісного складу поголів'я, збільшення зайнятості сільського населення за рахунок створення нових робочих місць як мінімум на 25%. Передбачити повне використання природних кормових угідь, створення багаторічних пасовищ, збільшення посівів високобілкових культур, зокрема багаторічних бобових трав, кормових бобів та сої (<http://www.trrada.te.ua/322>).

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ПРОТИДІЮ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

(<http://www.vet.gov.ua/>)

В Україні тривають заходи, спрямовані на протидію незаконному обігу продукції тваринного походження. Для реалізації цих завдань в регіонах діють мобільні групи у складі співробітників ветеринарної міліції та спеціалістів державної служби ветеринарної медицини. Здійснено 352 перевірки суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з обігом продукції тваринного походження.

Під час відпрацювання реалізовувалися безпосереднє виявлення та вилучення з обігу неякісної і небезпечної тваринницької продукції, викриття незаконної діяльності суб'єктів господарювання по переробці такої продукції (підпільних переробних цехів), пошук місць несанкціонованого накопичення та реалізації цієї продукції тощо. Окрема увага надавалася встановленню шляхів переміщення цієї продукції. Про ефективність вжитих заходів свідчить той факт, що задокументовано 176 правопорушень. У дохід держави стягнуто

штрафних санкцій на суму 22,4 тис. грн. Винесено та проконтрольовано виконання 84 інспекторських приписів. Призупинено роботу 7 суб'єктів господарювання.

Вилучено з обігу 2684 кг продукції тваринного походження, якість якої не відповідає вимогам чинного законодавства. Загальна сума вилученої продукції становить 41 тис. гривень.

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтеся схемою способів перекладу.

18. Ґрунтуючись на змісті текстів 1-7, підготовте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи щодо збільшення обсягів торгівлі м'ясом у світі та розвитку м'ясо-молочної галузі в США, ЄС та Україні.

UNIT 4. ORGANIC AGRICULTURE

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англomовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

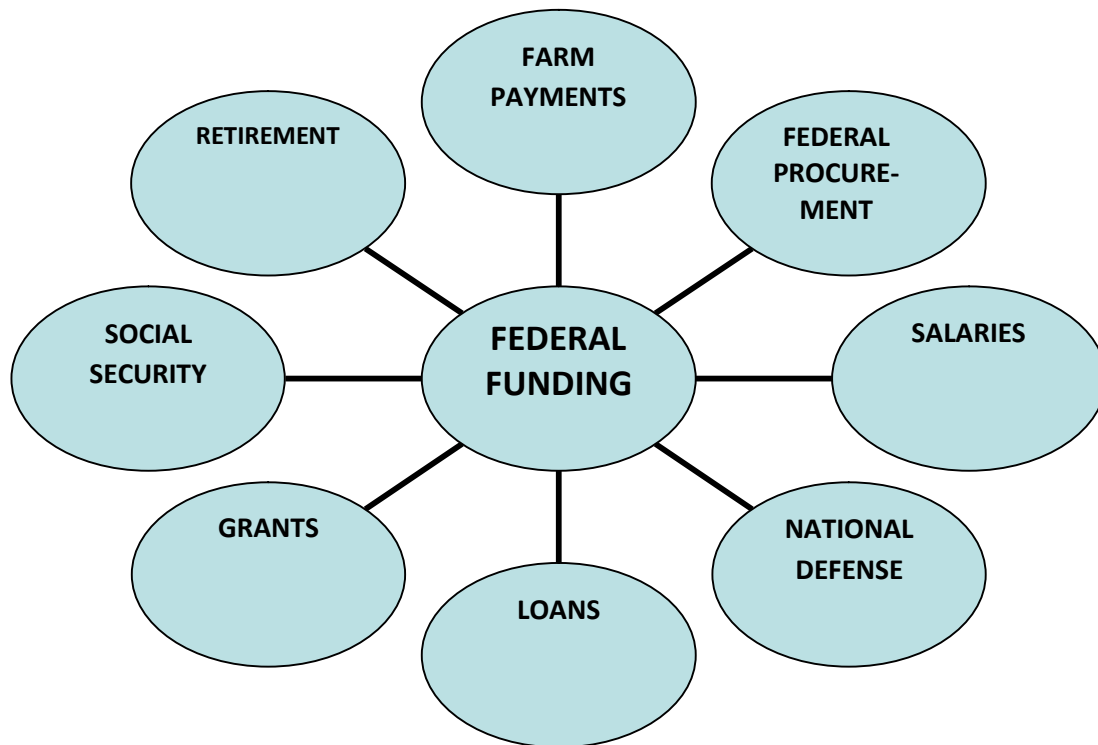
<p>The U.S. organic farm sector (1) has a broad mix of farm sizes (2) and production specialties (3), and includes many farms that manage both conventional and organic crop and livestock operations (4) as they transition into organic production (5). Every State in the U.S. had some organic agriculture by 2005.</p> <p>The organic farm sector is diverse, with both small-scale operations marketing directly to consumers (6), and large-scale operations (7) targeting national and international markets (8). The organic fruit and vegetable sector has the highest level of adoption (9), but many organic production specialties (10), including dairy and poultry (11), have expanded (12).</p> <p>U.S. farmland under organic management (13) has grown steadily for the last decade as farmers strive to meet consumer demand (14) in both local and national markets (15). U.S. certified organic crop acreage (16) more than doubled (17) between 1992 and 1997, and doubled again between 1997 and 2005. Organic fruit and vegetable crop acreage (18), along with acreage used for hay and silage crops (19), expanded steadily between 1997 and 2005. However, most of the acreage increase for organic grain and oilseed crops (20) took place early in this period, and organic</p>	<ol style="list-style-type: none">1. сектор органічного сільського господарства;2. фермерське господарство;3. спеціалізоване виробництво;4. застосовувати як конвенційні (неорганічні), так і органічні процеси у рослинництві та тваринництві;5. перехід на органічне виробництво;6. дрібні торгівельні операції, направлені безпосередньо на споживача;7. широкомасштабні операції;8. націлений на завоювання внутрішнього та зовнішнього ринків;9. розвиватися найкраще;10. виробництво у спеціалізованих сферах;11. молочна галузь та птахівництво;12. розширитися;13. сільгоспугіддя, що знаходяться під органічним виробництвом;14. задовольняти попит споживачів;15. як на місцевому ринку, так і на ринку у масштабах усієї країни;16. сертифіковані орні площі, призначені для органічного виробництва;17. збільшитися вдвічі;18. орні площі під вирощення органічних фруктів та овочів;19. площі під заготівлю сіна та силосних культур;20. орні площі під органічне вирощення зерна й олійних культур;21. площі під вирощення органічної сої;
---	--

<p>soybean acreage (21) has declined (22) substantially since 2001.</p> <p>While adoption of organic farming systems (23) showed strong gains (24) between 1992 and 2005 and the adoption rate remains high, the overall (25) adoption level is still low—only about 0.5 percent of all U.S. cropland (26) and 0.5 percent of all U.S. pasture (27) was certified organic (28) in 2005. Obstacles to adoption by farmers (29) include high managerial costs (30) and risks of shifting to a new way of farming (31), limited awareness of organic farming systems (32), lack of marketing and infrastructure (33), etc. Still, many U.S. producers are embracing organic farming (34) in order to lower input costs (35), conserve nonrenewable resources (36), capture high-value markets (37), and boost farm income (38).</p>	<p>22. зменшуватися;</p> <p>23. прийняття органічних систем землеробства;</p> <p>24. значно зростати;</p> <p>25. загальний;</p> <p>26. орні землі;</p> <p>27. вигін;</p> <p>28. отримати сертифікат (дозвіл) на органічне використання;</p> <p>29. перешкоди для переходу на органічне виробництво для фермерів;</p> <p>30. високі управлінські витрати;</p> <p>31. ризики переходу на новий вид виробництва;</p> <p>32. обмежена інформованість про органічне сільське господарство;</p> <p>33. брак відповідної маркетингової політики та інфраструктури;</p> <p>34. переходити на органічне сільське господарство;</p> <p>35. знижувати вхідні витрати;</p> <p>36. зберегти непоновлювані ресурси;</p> <p>37. виходити на перспективні ринки збуту;</p> <p>38. збільшувати прибуток від сільського господарства.</p>
---	---

2. Випишіть із тексту 1 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Сектор органічного сільського господарства США: *farm sizes and production specialities* – фермерське господарство та спеціалізоване виробництво; _____
- Операції та цілі органічного сільського господарства: *small-scale operations* – дрібні торгівельні операції; _____
- Сільгоспугіддя США: *farmland under organic management* – сільгоспугіддя, що знаходяться під органічним виробництвом _____
- Перешкоди на шляху до переходу на органічне виробництво: *high managerial costs* – високі управлінські витрати _____
- Причини переходу на органічне сільське господарство: *lower input costs* – знижувати вхідні витрати _____

3. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- **Словниковий відповідник**
 - **Транскодування**
 - А. транслітерування
 - Б. транскрибування
 - В. змішане транскодування
 - Г. адаптивне транскодування
 - Д. транскодування з описовим перекладом
 - Е. транскодування з пояснювальними словами
 - **Калькування**
 - **Контекстуальна заміна**
 1. конкретизація слова
 2. генералізація слова
 3. додавання слова
 4. вилучення слова
 5. смисловий розвиток
 6. заміна однієї частини мови на іншу
 7. антонімічний переклад
 8. перестановка слова:
 - **Описовий переклад**
-
- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
 - Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
 - Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____
 - Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
 - Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

A. The U.S. organic farm sector has a broad mix of farm sizes and production specialties, and includes many farms that manage both conventional and organic crop and livestock operations as they transition into organic production. Every State in the U.S. had some organic agriculture by 2005.

Б. The organic farm sector is diverse, with both small-scale operations marketing directly to consumers, and large-scale operations targeting national and international markets. The organic fruit and vegetable sector has the highest level of adoption, but many organic production specialties, including dairy and poultry, have expanded.

В. U.S. farmland under organic management has grown steadily for the last decade as farmers strive to meet consumer demand in both local and national markets. U.S. certified organic crop acreage more than doubled between 1992 and 1997, and doubled again between 1997 and 2005. Organic fruit and vegetable crop acreage, along with acreage used for hay and silage crops, expanded steadily between 1997 and 2005. However, most of the acreage increase for organic grain and oilseed crops took place early in this period, and organic soybean acreage has declined substantially since 2001.

Г. While adoption of organic farming systems showed strong gains between 1992 and 2005 and

A. Сектор органічного сільського господарства США поєднує в собі риси фермерського господарства та спеціалізованого виробництва, а також охоплює велику кількість фермерських господарств, що застосовують як конвенційні (неорганічні), так і органічні процеси у рослинництві та тваринництві у процесі їх переходу на органічне виробництво. До 2005 року у кожному штаті США, в тому чи іншому ступені, застосовуються принципи органічного сільського господарства.

Б. Органічне сільське господарство залучає як дрібні торгівельні операції, направлені безпосередньо на споживача, так і широкомасштабні, націлені на завоювання внутрішнього та зовнішнього ринків. Сектор органічних фруктів та овочів розвивається найкраще, також зросло виробництво у більшості спеціалізованих сфер, зокрема у молочній галузі та птахівництві.

В. Сільгоспугіддя США, що знаходяться під органічним виробництвом, стабільно розширюються протягом останнього десятиріччя завдяки бажанню фермерів задовольнити попит споживачів як на місцевому ринку, так і на ринку у масштабах усієї країни. Сертифіковані орні площі на території США, призначені для органічного виробництва, розширилися більше, ніж вдвічі у період з 1992 до 1997 року, та подвоїлися ще раз у період з 1997 до 2005 року. Орні площі органічних фруктів та овочів та площі під заготівлю сіна та силосні культури постійно розширювались у період між 1997 до 2005 роками. Однак зростання орних площ під органічне вирощення зерна й олійних культур відбулося нещодавно, а площі під вирощення органічної сої значно

<p>the adoption rate remains high, the overall adoption level is still low—only about 0.5 percent of all U.S. cropland and 0.5 percent of all U.S. pasture was certified organic in 2005. Obstacles to adoption by farmers include high managerial costs and risks of shifting to a new way of farming, limited awareness of organic farming systems, lack of marketing and infrastructure, etc. Still, many U.S. producers are embracing organic farming in order to lower input costs, conserve nonrenewable resources, capture high-value markets, and boost farm income.</p>	<p>зменшилися починаючи з 2001 року.</p> <p>Г. Хоча прийняття органічних систем землеробства значно зросло у період з 1992 до 2005 року і ще й досі лишається високим, загальний рівень на території усієї країни є низьким, лише 0,5 % від усіх орних земель США та 0,5 % вигонів у 2005 році отримали сертифікат на органічне використання. Перешкоди для переходу на органічне виробництво для фермерів становлять високі управлінські витрати, ризики переходу на новий вид виробництва, обмежена інформованість про органічне сільське господарство, брак відповідної маркетингової політики та інфраструктури тощо. Тим не менш, велика кількість виробників США переходять на органічне сільське господарство з метою знизити вхідні витрати, зберегти непоновлювані ресурси, вийти на перспективні ринки збуту та збільшити прибуток від сільського господарства.</p>
--	---

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Синтетичні добрива та пестициди: *artificial fertilizers* – штучні (синтетичні) добрива; _____
- Технології органічного сільського господарства: *crop rotation* – сівозміна; _____
- Практика та вигоди органічного сільського господарства у світі: *internationally regulated methods* – методи праці, що регулюються на міжнародному рівні; _____
- Переваги органічного сільського господарства: *smaller economic losses* – менші економічні втрати; _____
- Погодні умови та стан ґрунту: *severe weather conditions* – суворі погодні умови _____

ТЕКСТ 2

Organic farming (of many particular kinds) was the original type of agriculture, and has been practiced for thousands of years. After the industrial revolution had introduced inorganic methods, some of which were not well developed and had serious side effects, an organic movement began in the 1940s as a reaction to agriculture's growing reliance on synthetic fertilizers. Artificial fertilizers had been created during the 18th century, initially with superphosphates and then ammonia-based fertilizers mass-produced using the Haber-Bosch process developed during World War I. These early fertilizers were cheap, powerful, and easy to transport in bulk. Similar advances occurred in chemical pesticides in the 1940s, leading to the decade being referred to as the 'pesticide era'.

Organic farming is the form of agriculture that relies on techniques such as crop rotation, green manure, compost and biological pest control to maintain soil productivity and control pests on a farm. Organic farming uses fertilizers and pesticides but excludes or strictly limits the use of manufactured (synthetic) fertilizers, pesticides, plant growth regulators such as hormones, livestock antibiotics, food additives, and genetically modified organisms. Organic agricultural methods are internationally regulated and legally enforced by many nations. Most sales are concentrated in developed nations. Organic agriculture combines tradition, innovation and science to benefit the shared environment and promote fair relationships and a good quality of life for all involved.

Organic farms withstand severe weather conditions better than conventional farms, sometimes yielding 70-90% more than conventional farms during droughts. Organic farms are more profitable in the drier states of the United States. Organic farms survive hurricane damage much better, retaining 20 to 40% more topsoil and smaller economic losses at highly significant levels than their neighbors. Contrary to widespread belief, organic farming can build up soil organic matter better than conventional no-till farming, which suggests long-term yield benefits from organic

farming. The decreased cost of synthetic fertilizer and pesticide inputs, along with the higher prices that consumers pay for organic produce, contribute to increased profits. Organic farms have been consistently found to be as or more profitable than conventional farms (http://en.wikipedia.org/wiki/Organic_farming).

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтеся схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

A. Typical organic farming practices include: wide crop rotation as a prerequisite for an efficient use of on-site resources; very strict limits on chemical synthetic pesticide and synthetic fertiliser use, livestock antibiotics, food additives and processing aids and other inputs; absolute prohibition of the use of genetically modified organisms; taking advantage of on-site resources, such as livestock manure for fertiliser or feed produced on the farm; choosing plant and animal species that are resistant to disease and adapted to local conditions; raising livestock in free-range, open-air systems and providing them with organic feed; using animal husbandry practices appropriate to different livestock species.

Б. Organic farmers respect the value and importance of soil by carefully monitoring what they put in and take out of it and how their activities affect its fertility and composition. Organic farmers don't just seek to maintain the soil in a healthy, fertile and natural state – they also try to enhance its condition through the provision of appropriate nutrients, improvements to soil structure and effective water management. Where possible, organic farmers employ mechanical and physical methods of soil cultivation to achieve optimum results for soil health and structure. In other words, organic farmers control weeds, for instance, by cutting, rather than using herbicides to kill them. This helps to maintain biodiversity both above and below the soil.

В. Organic farmers typically regard water not just as an input into the agricultural cycle, but as a vital resource for fostering life on earth that must be protected and enhanced through careful management. It goes without saying that farmers generally do not use water wastefully because they know how vital careful use can be to the successful growth of plants and livestock. And, while water use is not extensively covered by the EU regulations, organic methods contribute to: retaining water resources; maintaining the high quality of these water resources. In areas where salinity is a potential problem, the retention of more trees and natural vegetation with deeper roots helps keep the water table lower and avoids salt being brought to the surface (http://ec.europa.eu/agriculture/organic/splash_en).

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англійський варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

А	В
<p>Corn needs well prepared soil in a sheltered area with full sun. Although it does not like clay, almost any other soil is suitable, so long as it is deeply dug. Incorporate plenty of well-rotted organic matter and a couple of handfuls of fish, blood and bone per square metre/yard (don't forget to wear gloves).</p> <p>Corn is wind-pollinated, so for best results, it should be planted in</p>	<p>Кукурудза потрібні добре підготовлені ґрунту в захищеному місці з повною НД Хоча це не так, як глина, майже будь-яка інша ґрунт підходить, так довго, як це глибоко викопана. Включення великої кількості добре згнили органічної речовини і пару жмень риби, крові та кісткового за квадратний метр / ярд (не забудьте надіти рукавички).</p> <p>Кукурудза вітер запилення, тому для</p>

blocks. It likes a lot of water, so it is helpful to make the bed a couple of inches lower than the surrounding soil, so that you can really flood the area at watering time.

Sweetcorn does not like root disturbance, but because it needs a long season and a soil temperature of at least 10°C (50° F) to germinate, the best way to get a good crop is to start it off indoors. Use rootainers or peat pots, so as to minimise root disturbance when it comes time to plant out. Sow two seeds to each module around the third week in April, and thin to the strongest if both germinate. Harden off before planting out from mid-May, spacing plants about 45cm (18") each way. If the weather is not all it might be, provide some protection in the form of a cloche or some fleece. Remove this when the weather heats up around the end of May.

Corn will be ready to harvest about 12 weeks after sowing. To check whether an individual cob is ready, peel back the husk and pierce a kernel with your thumbnail. The liquid should be like cream: if it is too watery, the cob is not ready, and if almost like cottage cheese, it is over-ripe. Twist off ripe cobs carefully when you are ready to cook them, and get them indoors and into the boiling water (or wrapped in foil and onto the barbecue) straight away.

досягнення найкращих результатів, це повинні бути встановлені в блоки. Він любить багато води, тому було б корисно, щоб спати на кілька сантиметрів нижче, ніж у навколишньому ґрунті, так що ви дійсно можете затопити область на полив час.

Цукрова кукурудза не подобається корінь занепокоєння, а тому, що вона потребує довгий сезон і температура ґрунту не менше 10 ° С (50° F), щоб прорости, кращий спосіб, щоб отримати хороший урожай, щоб почати його з закритих приміщеннях. Використовуйте rootainers або торф'яні горщики, щоб звести до мінімуму порушення корінь, коли приходить час саджати поза. Сійте два насіння в кожному модулі по третій тиждень квітня, а тонкий сильним, якщо обидва проростають. Харден с до посадки з середини травня, відстань близько 45 см рослини (18 ") в кожную сторону. Якщо погода не все може бути, забезпечують деякий захист у вигляді Cloche або овечої вовни. Видалити цю погоду нагрівається приблизно в кінці травня.

Кукурудза буде готова зібрати близько 12 тижнів після посіву. Для перевірки того, окремі брили готовий, відігніть лущиння і проколе ядра зі слайдами. Рідина повинна бути, як крем: якщо він занадто водянистий, початок не готовий, і якщо майже як сир, це перезрілі. Твіст з стиглих качанів уважно, коли ви готові, щоб приготувати їх, і отримати їх в приміщенні і в киплячу воду (або загорнути у фольгу і на барбекю) відразу.

5. Знайдіть у тексті 4 англomовні слова і словосполучення, що означають:

1. захищена територія;
2. розсадити на відстань 45 см;
3. відгинати обгорткові листки;
4. водянистий;
5. температура ґрунту;
6. додавати;
7. під час поливу;

8. кукурудзяний качан; 9. проколоти ядро; 10. запилений вітром; 11. висаджувати блоками; 12. торф'яні горщики; 13. глибокі книжкоподібні касети для розсади; 14. добре згнилі органічні речовини; 15. глина; 16. збирати врожай; 17. порушення цілісності кореня; 18. довго визрівати; 19. проростати; 20. врожай; 21. висаджувати; 22. посіяти два зерна у одну касету; 23. невеликий парник на дугах або агроволокно; 24. перестиглий; 25. відкрити; 26. загорнутий у фольгу.

6. Випишіть із тексту 4 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Умови вирощення кукурудзи: _____
- Вирощення розсади: _____
- Збір врожаю кукурудзи: _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і запишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Словниковий відповідник• Транскодування<ul style="list-style-type: none">А. транслітеруванняБ. транскрибуванняВ. змішане транскодуванняГ. адаптивне транскодуванняД. транскодування з описовим перекладомЕ. транскодування з пояснювальними словами• Калькування | <ul style="list-style-type: none">• Контекстуальна заміна<ol style="list-style-type: none">1. конкретизація слова2. генералізація слова3. додавання слова4. вилучення слова5. смисловий розвиток6. заміна однієї частини мови на іншу7. антонімічний переклад8. перестановка слова• Описовий переклад |
|--|---|

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Випишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Методи та цілі сільського господарства _____
- Принципи та цілі органічного сільського господарства _____
- Негативні явища в органічному секторі сільського господарства _____

ТЕКСТ 5

Сільське господарство – один з основних видів діяльності людства, оскільки їжа є щоденною життєвою потребою людей. Історія, культура та суспільні цінності знайшли своє відображення в сільському господарстві. Ці принципи застосовуються до сільського господарства в широкому розумінні і включають методи, за допомогою яких люди доглядають за землею, водою, рослинами і тваринами з метою виробництва, переробки та розподілу продуктів харчування й інших товарів. Принципи органічного сільського господарства слугують для спонукання органічного руху у всій його різноманітності. Органічне сільське господарство ґрунтується на принципах здоров'я, екології, справедливості і турботи.

Органічне сільське господарство – виробнича система, що підтримує здоров'я ґрунтів, екосистем і людей. Воно залежить від екологічних процесів, біологічної різноманітності та природних циклів, характерних для місцевих умов, при цьому уникається використання шкідливих ресурсів, які викликають несприятливі наслідки. Органічне сільське господарство поєднує в собі традиції, нововведення та науку з метою покращення стану навколишнього середовища та сприяння розвитку справедливих взаємовідносин і належного рівня життя для всього вищезазначеного.

Процес переходу на органічне господарювання в Україні на сьогодні супроводжується певними ризиками та необхідністю вирішення низки проблем. Це і досить часто низька технологічна культура агровиробництва всіх рівнів, починаючи від особистого селянського господарства до великих аграрних об'єднань; відсутність відповідної законодавчої й нормативної бази; часткові втрати урожаю на перехідному періоді у зв'язку зі зменшенням обсягів виробництва продукції (особливо це актуально для господарств, що застосовували інтенсивні технології), хоча ці втрати дещо компенсуються вищою ціною на органічну продукцію; все ще низький рівень обізнаності населення і виробників щодо переваг органічного землеробства та самих органічних продуктів (<http://www.organic.com.ua/>).

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Положення закону України про органічне виробництво: _____
- Заборони в органічному виробництві: _____
- Стан органічного виробництва наприкінці 90-х: _____

ТЕКСТ 6

А. 21 квітня 2011 року депутатами Верховної Ради України було прийнято Закон України про Органічне виробництво у другому читанні. Документом визначаються правові, економічні, соціальні та організаційні основи ведення органічного сільського господарства, вимоги щодо вирощування, виробництва, перероблення, сертифікації, етикетування, перевезення, зберігання та реалізації органічної продукції та сировини.

Закон містить положення, відповідно до якого органічна продукція повинна відповідати вимогам, встановленим для такої ж продукції, виробленої конвенційним (неорганічним) способом. Згідно з документом, виробництво має вважатися органічним лише після отримання відповідного сертифікату на виробництво органічної продукції і має проводитися виключно з органічної сировини, яка відповідає вимогам цього закону.

Б. Відповідно до документа, в органічному виробництві має бути заборонено використання ГМО, похідних ГМО і продуктів, вироблених з ГМО, як харчових продуктів, кормів, технологічних добавок. Також забороняється застосовувати хімічні препарати захисту рослин та добрив, використання іонізуючої радіації для обробки органічних харчових продуктів, кормів або сировини, яка використовується у органічних харчових продуктах чи кормах. Закон прийнято з вилученням з його тексту положень про фінансування виробництва органічної продукції за рахунок державного бюджету. Попередня редакція Закону «Про органічне виробництво» була прийнята Верховною Радою ще у травні 2007 року.

В. В Україні виробництво органічної продукції розпочалося ще наприкінці 90-х рр., коли великі міжнародні трейдерські організації спочатку знаходили зубожілі господарства, потім іноземними сертифікаційними органами проходила органічна сертифікація, після чого продукція відправлялася на експорт. Низька якість органічних зернових на той час повністю влаштувала замовника, оскільки в Європі тривав бум на тваринництво, а корми з України були значно дешевші. У випадку з іноземними трейдерами власниками сертифікатів були саме вони. Ніхто з них і до сьогодні не розкриває кількості угідь, на яких вони працюють, що, звичайно, допомогло б скласти цілісну картину (<http://biolan.org.ua/uk/>).

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України не бачить підстав для заборони імпорту овочів і фруктів з Європейського Союзу.

Про це повідомив Голова Держветфітослужби на прес-конференції у Києві.

Зараз немає необхідності вводити заборону на ввезення з країн ЄС овочів і фруктів. По-перше, не з'ясоване джерело, а по-друге, та кількість продукції, яка заходить до нас з країн ЄС, в порівнянні із загальним завезенням, абсолютно мізерна. «Виходячи з того, які у нас обсяги імпорту з країн ЄС, сьогодні ми не бачимо необхідності вводити абсолютну заборону на всі овочі з країн ЄС», – сказав керівник служби. Він зазначив, що на сьогодні Держветфітослужба ввела додаткові методи обстежень всієї рослинницької продукції, яка імпортується в Україну, і проводяться бактеріологічні дослідження цієї продукції, зокрема на групу бактерій кишкової палички.

Крім того, на сьогодні підстав для заборони немає, оскільки не виявлене джерело інфекції – може викликати негативну реакцію з боку СОТ.

Нагадаємо, у Німеччині зафіксовано спалах гострої кишкової інфекції, викликані ентерогеморагічною кишковою паличкою. За деякими даними, джерелом інфекції можуть бути салатні огірки. Випадки захворювання відзначаються також у Швеції, Данії, Голландії, Великій Британії (<http://www.vet.gov.ua/>).

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтесь схемою способів перекладу.

18. Грунтуючись на змісті текстів 1-7, підготуйте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи урядів США, ЄС та України з розвитку сектору органічного сільського господарства.

UNIT 5. ORGANIC FOOD: DESTRIIBUTION AND RETAILING

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англomовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

ORGANIC HANDLERS

(<http://www.ers.usda.gov/Data/OrganicHandlers/>)

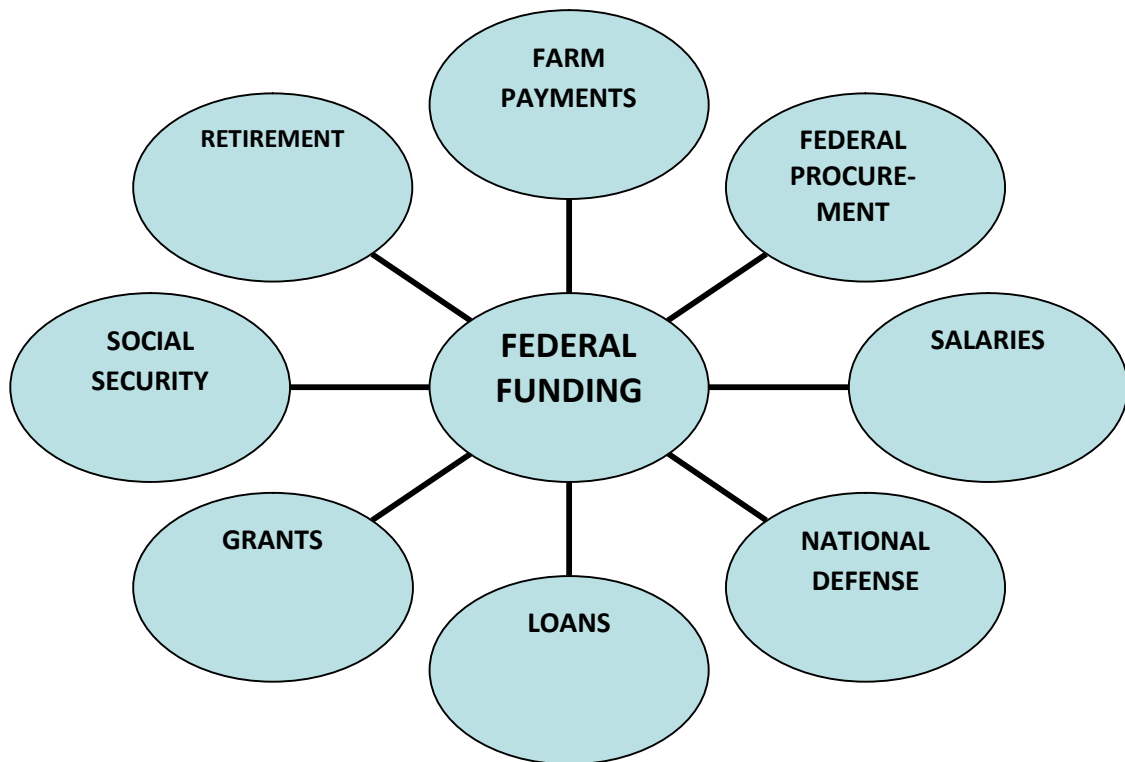
<p>The vast majority of organic commodities (1) pass through the hands of at least one middleman (2), also called a handler (3), on the way from the farmer to the consumer. Similar to their conventional counterparts (4), organic handlers (5) are firms that buy organic products from farmers and other suppliers (6), process or repack the goods (7), and then sell the resulting value-added products (8) to retailers (9), institutions, and other handlers, or directly to consumers or restaurants.</p> <p>Research on distributing (10) organic products makes use (11) of data collected through two Economic Research Service (ERS) surveys of certified organic handlers (12) in the United States which were administered (13) in 2004 and 2007. The number of certified organic facilities (14) increased to 3,225 in 2007 from 2,790 in 2004. The survey findings (15) indicate (16) that the majority of organic handlers are "mixed" operations (17) that deal with both organic and nonorganic products (18). Many of the firms began as conventional facilities (19) and later added an organic component to their businesses (20). Because of the competition for organic ingredients (21), handlers often rely on contracts</p>	<ol style="list-style-type: none">1. біржові товари;2. посередник;3. комісіонер (посередник);4. посередники у конвенційному секторі виробництва;5. посередники в органічному секторі;6. постачальники;7. переробляти чи змінювати упаковку товару;8. отримана продукція з доданою вартістю;9. роздрібні торговці;10. розповсюдження;11. користуватися;12. огляди щодо діяльності фірм-посередників у сфері органічного виробництва;13. проводити;14. підприємства;15. результати огляду;16. виявляти;17. виробництва змішаного типу;18. органічні і неорганічні продукти;19. виробництва у сфері конвенційного сільського господарства;20. розширити діяльність, залучивши органічний компонент;21. конкуренція за органічні інгредієнти;22. вдаватися до підписання контрактів;
--	---

<p>(22) rather than spot-market sales (23). Organic consumers (24) can now purchase (25) organic products in a wide range of venues (26). In the late 1990s, independent and small-chain natural product stores (27), food cooperatives (28), and large natural-food-product retailers (29) were the primary sales outlets (30) for organic food. The wider reach (31) of organic food is evident in the fact that organic food was available in 82 percent of retail food stores in 2007.</p> <p>Further (32), retailers have begun moving from selling only organic branded products (33) to developing lines of private-label organic products (34), as well as selling organic variations of long-time brands (35), such as organic Heinz ketchup. The number of new organic products increased from 290 in 1997 to 1,030 in 2008. New organic private-label products (36) increased from 35 in 2003 to 540 in 2007.</p>	<p>23. продаж товарів на готівковому ринку; 24. споживачі органічної продукції; 25. придбати; 26. повсюди; 27. дрібні мережеві крамниці натуральних продуктів; 28. сільські споживчі кооперативи (сільпо); 29. великі роздрібні крамниці із продажу натуральних продуктів харчування; 30. перші точки продажу органічних харчових продуктів; 31. широке розповсюдження органічної продукції; 32. згодом; 33. органічні продукти окремих торгових марок; 34. розробка ліній органічних продуктів харчування власних торгових марок; 35. варіації відомих брендів; 36. органічні продукти власних торгових марок.</p>
--	--

2. Випишіть із тексту 1 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Учасники виробничого процесу: *handler* – посередник; _____
- Характерні риси діяльності фірм-посередників: “*mixed*” *operations* – виробництва змішаного типу; _____
- Точки продажу органічних харчових продуктів: *independent and small-chain natural food stores* – незалежні дрібні мережеві крамниці з продажу натуральних продуктів _____
- Види органічних продуктів: *organic branded products* – органічні продукти окремих торгових марок _____

3. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Словниковий відповідник • Транскодування <ul style="list-style-type: none"> А. транслітерування Б. транскрибування В. змішане транскодування Г. адаптивне транскодування Д. транскодування з описовим перекладом Е. транскодування з пояснювальними словами • Калькування | <ul style="list-style-type: none"> • Контекстуальна заміна <ol style="list-style-type: none"> 1. конкретизація слова 2. генералізація слова 3. додавання слова 4. вилучення слова 5. смисловий розвиток 6. заміна однієї частини мови на іншу 7. антонімічний переклад 8. перестановка слова • Описовий переклад |
|--|---|

- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
- Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
- Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____
- Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
- Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

A. The vast majority of organic commodities pass through the hands of at least one middleman, also called a handler, on the way from the farmer to the consumer. Similar to their conventional counterparts, organic handlers are firms that buy organic products from farmers and other suppliers, process or repack the goods, and then sell the resulting value-added products to retailers, institutions, and other handlers, or directly to consumers or restaurants.

Б. Research on distributing organic products makes use of data collected through two Economic Research Service (ERS) surveys of certified organic handlers in the United States which were administered in 2004 and 2007. The number of certified organic facilities increased to 3,225 in 2007 from 2,790 in 2004. The survey findings indicate that the majority of organic handlers are "mixed" operations that deal with both organic and nonorganic products. Many of the firms began as conventional facilities and later added an organic component to their businesses. Because of the competition for organic ingredients, handlers often rely on contracts rather than spot-market sales.

В. Organic consumers can now purchase organic products in a wide range of venues. In the late 1990s, independent and small-chain natural product stores, food cooperatives, and large natural-food-product retailers were the primary sales outlets for organic

A. Переважна більшість органічних біржових товарів проходить крізь руки принаймні одного посередника (або комісiонера) на шляху від виробника до споживача. Посередники у органічному секторі, так само як і їх колеги у конвенційному секторі виробництва, – це фірми, які купують органічні продукти у фермерів та інших постачальників, переробляють чи змінюють упаковку товару, після чого збувають отриману продукцію з доданою вартістю роздрібним торговцям, установам та іншим посередникам, або безпосередньо споживачам та ресторанам.

Б. Дослідження у сфері розповсюдження органічної продукції користується даними двох оглядів щодо діяльності фірм-посередників у сфері органічного виробництва США, проведених у 2004 та 2007 роках Службою економічних досліджень. Кількість сертифікованих органічних підприємств зросла до 3 225 у 2007 році порівняно з 2 790 у 2004 році. Результати огляду виявили, що більшість фірм-посередників у органічному виробництві – це виробництва змішаного типу, що займаються як органічними, так і неорганічними продуктами. Більшість таких фірм починали як виробництва у сфері конвенційного сільського господарства та згодом розширили діяльність, залучивши органічний компонент. Через конкуренцію за органічні інгредієнти посередники часто вдаються до підписання контрактів, аніж продажу товарів на готівковому ринку.

В. Споживачі органічної продукції можуть придбати продукти повсюди. Наприкінці 1990-х років незалежні дрібні мережеві крамниці натуральних продуктів, а також сільські споживчі кооперативи (сільпо) та великі роздрібні крамниці із

food. The wider reach of organic food is evident in the fact that organic food was available in 82 percent of retail food stores in 2007.

Г. Further, retailers have begun moving from selling only organic branded products to developing lines of private-label organic products, as well as selling organic variations of long-time brands, such as organic Heinz ketchup. The number of new organic products increased from 290 in 1997 to 1,030 in 2008. New organic private-label products increased from 35 in 2003 to 540 in 2007.

продажу натуральних харчових продуктів стали першими точками продажу органічних харчових продуктів. Широке розповсюдження органічної продукції вочевидь доводить той факт, що у 2007 році 82 % продуктивних крамниць роздрібною торгівлі забезпечили наявність харчових продуктів органічного виробництва.

Г. Згодом роздрібні торговці почали переходити від продажу виключно органічних продуктів окремих торгових марок до розробки цілих ліній органічних продуктів харчування власних торгових марок, а також до продажу варіацій відомих брендів, таких як кетчуп Хайнц. Кількість найменувань нових органічних продуктів зросла з 290 у 1997 році до 1 030 у 2008 році. Нові види органічних продуктів власних торгових марок зросли з 35 найменувань у 2003 році до 540 – у 2007 році.

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Заборонені речовини у органічному виробництві: *strict prohibition of the use of genetically modified organisms* – сувора заборона на використання генетично модифікованих організмів; _____
- Методи створення високоякісної продукції: *multi-annual crop rotation* – багаторічні сівозміни; _____
- Заборони на етапі обробки: *restrictions on additives* – заборона на добавки; _____
- Смакові характеристики органічних продуктів: *taste advantages* – смакові переваги; _____
- Основні цілі органічного сільського господарства: *authentic taste* – справжній смак _____
- Інспекційна система та правила функціонування у сфері органічного сільського господарства: *strict regulations* – суворі правила _____.

ТЕКСТ 2

You already know that organic farming is good for the environment and good for animals. One of the major goals of organic farming is the production of food with appealing authentic tastes, textures and qualities. This is achieved at the farm stage through strict prohibition of the use of genetically modified organisms (GMOs) and strict restrictions on the use of: chemical synthetic pesticides; synthetic fertilizers; antibiotics. Farmers also create high quality produce by: multi-annual crop rotations; allowing extended time for plants and livestock to grow to maturity; using indigenous plant varieties and breeds. The processing stage in turn contributes to this through a strict ban on the use of GMOs and strict restrictions on: additives and processing aids; chemically synthesised inputs.

The taste advantages of organic produce are very much subjective, but organic farmers are known to use a larger variety of plant and livestock species in their operations. This provides consumers with the opportunity to enjoy new tastes and eating experiences. As well as providing tasty and authentic foods, organic farming aims to create products that reflect the diverse culinary preferences and skills of the modern consumer. This means that modern organic product ranges contain not only fresh produce straight from the farm, but also everyday products that involve sophisticated processing methods, such as wine, beer, pasta, yoghurt, prepared meals, cheese etc. And just like their non-organic counterparts, organic farmers and processors also monitor trends in food consumption to ensure their products keep up with any changes in consumer tastes or demand.

Organic farmers, processors and importers must satisfy strict regulations if they want to use the EU organic logo or labelling or equivalent national distinctions. To ensure they comply with these regulations, an equally strict inspection system has to

be in place. These inspections have to be performed at every stage in the organic farming supply chain, allowing you, the consumer, to be confident that you are buying organic food, which has been produced according to strict European rules aiming at respecting the environment and animal welfare and inspected accordingly. It is very important that every farmer, processor and importer in the organic farming supply chain is inspected at least once a year to ensure their compliance with the regulation. In the event that an operator is found to have infringed the requirements of the regulation and the inspection regime, the inspection authority or body can ban the operator from marketing his or her products as organic (http://ec.europa.eu/agriculture/organic/splash_en).

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтеся схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

A. The health and wellbeing of animals is a central part of organic husbandry. They must have a good life, with good living conditions, including access to the outside and being held at stocking densities which give them plenty of space to live comfortably and move around. Also, animals are not given growth promoters and do not have any veterinary medicines used on them routinely. They are only treated with drugs when their health and welfare would be affected not to do so. When this happens, they must be withdrawn from the production system. Many farmers say they feel that organic farming is more like the job should be; instead of throwing expensive chemicals at problems, they have to use their brain to find a solution. Farming, both organic and non-organic, is a crucial part of an economy and the more people who understand what is involved, the better for a country as a whole.

Б. At the heart of organic farming is the requirement and desire to put back whatever is taken out of a natural resource (if not improve it in the process). This means that fields are not stripped of their nutrients in order to grow crops without them being put back by a natural process (such as the growing of clover, which fixes essential nitrogen back in the soil). Also, because harmful pesticides and fertilisers are routinely avoided, there is far less impact on the environment and water courses – which can have a long term cost to everyone if they are damaged. Science has yet to conclusively prove that organic is significantly less harmful than non-organic food, but consumers have the choice to avoid non-organic products if they so wish (<http://www.organicfarmers.org.uk/aboutorganics/index.php>).

В. The production and placement of organic products with labels and logos on the EU market follows a strict certification process that must be complied with. Conventional farmers must first undergo a conversion period of a minimum of two

years before they can begin producing agricultural goods that can be marketed as organic. If they wish to produce both conventional and organic produce, they must clearly separate these two operations throughout every stage of production. Both farmers and processors must at all times respect the relevant rules contained in the EU Regulation. They are subject to inspections by EU inspection bodies or authorities to ensure their compliance with organic legislation. After the two year period successful operators are granted organic certification and their goods can be labelled as organic (http://ec.europa.eu/agriculture/organic/splash_en).

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англomовний варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

A	B
<p>Global corn trade for 2011/12 (October-September) is projected up 1.2 million tons this month to 93.3 million. Increased exportable supplies and some moderation in prices are encouraging trade prospects. South Korea's corn imports are increased 0.5 million tons to 7.7 million based on strong recent purchases and the recovery of the pork sector from disease problems. Corn import for Peru and the Philippines for 2011/12 are each boosted 0.1 million tons this month. Slightly reduced production prospects (2010/11 for Peru and 2011/12 for Philippines) support import prospects. However, Taiwan's corn imports have lagged, and prospects for 2011/12 are reduced 0.2 million this month.</p> <p>Ukraine, with a record corn crop, is projected to export 12.0 million tons of corn in 2011/12, up 2.0 million this month and more than double the 5.0 million estimated for 2010/11. Of all export competitors, Ukraine has responded to increased corn prices with the largest increase in corn production and exports. Russia, with increased production, is expected to export 0.6 million tons, double last month's forecast, but still less than half the corn exported in 2008/09. Serbia's corn export prospects are trimmed 0.1 million tons to 2.1 million due to reduced production prospects.</p> <p>World barley trade in 2011/12 is projected at 15.4 million tons, unchanged this month. While projections for importers did not change, a number of offsetting changes were made in export</p>	<p>Обсяг світової торгівлі кукурудзою в 2011/12 (жовтень-вересень), згідно з прогнозами до 1,2 млн. тонн в цьому місяці до 93,3 мільйона. Збільшення експорту поставки та деяких помірних цін обнадійливі перспективи торгівлі. Імпорт Південної Кореї кукурудзи збільшилися 0,5 млн. тонн до 7,7 млн на основі сильної останні покупки і відновлення свинини сектора від хвороб проблем. Кукурудза на імпорт Перу і Філіппіни 2011/12 кожен збільшила 0,1 млн. тонн в цьому місяці. Трохи скоротили виробництво перспективи (2010/11 для Перу і 2011/12 для Філіппін) перспективи підтримки імпорту. Однак імпорт Тайваню кукурудзи відстають від графіка, і перспективи 2011/12 зводяться 0200000 в цьому місяці.</p> <p>Україна, з культурою кукурудзи записи, за прогнозами, експорт 12,0 млн. тонн кукурудзи в 2011/12 до 2,0 млн. в цьому місяці і більш ніж удвічі перевищує 5,0 млн. оцінками за 2010/11 рр.. З усіх експортних конкурентів, України відреагувала на зростання цін на кукурудзу з найбільшим зростанням виробництва кукурудзи та експорту. Росія, зі збільшенням виробництва, як очікується, експорт 0,6 млн тонн, прогноз подвійний минулого місяця, але все ще менше половини кукурудзи експортовано в 2008/09 році. Перспективи Сербії кукурудзи експорт оброблені 0,1 млн. тонн до 2,1 млн. у зв'язку зі скороченням перспективи виробництва.</p> <p>Всесвітня торгівля ячменем 2011/12 прогнозується на рівні 15,4 млн. тонн, без змін у цьому місяці. Хоча прогнози для імпортерів не</p>

<p>prospects. With reduced production, Australia's exports are reduced 0.7 million tons to 4.0 million and Canada's export prospects are 0.2 million tons to 0.7 million. However, EU exports are raised 0.5 million tons to 2.0 million and exports by Argentina and Russia are each boosted 0.2 million (http://www.agprofessional.com/news/World-corn-trade-increased-US-export-prospects-reduced-131883193.html).</p>	<p>змінилася, число компенсації були внесені зміни в експортні перспективи. Зі скороченням виробництва, експорту Австралії знижуються 0,7 млн. тонн до 4,0 млн. і перспективи експорту Канади 0,2 млн. тонн до 0,7 мільйона осіб. Тим не менш, експорт ЄС вирощуються 0,5 млн. тонн до 2,0 млн. та експорту Аргентини і Росії кожен збільшила 0200000.</p>
--	--

5. Знайдіть у тексті 4 англomовні слова і словосполучення, що означають:

1. світова торгівля кукурудзою; 2. зростати; 3. згідно з прогнозами; 4. збільшення експортних поставок; 5. перспективи виробництва; 6. помірні ціни; 7. перспективи торгівлі; 8. відновлення свинарства; 9. відставати (від графіка); 10. рекордний врожай кукурудзи; 11. ячмінь.

6. Випишіть із тексту 4 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Причини зростання обсягу світової торгівлі кукурудзою: _____
- Країни, залучені у світову торгівлю зерном: _____
- Зміни та прогнози щодо світової торгівлі зерном: _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Словниковий відповідник • Транскодування А. транслітерування Б. транскрибування В. змішане транскодування Г. адаптивне транскодування Д. транскодування з описовим перекладом Е. транскодування з пояснювальними словами • Калькування | <ul style="list-style-type: none"> • Контекстуальна заміна 1. конкретизація слова 2. генералізація слова 3. додавання слова 4. вилучення слова 5. смисловий розвиток 6. заміна однієї частини мови на іншу 7. антонімічний переклад 8. перестановка слова • Описовий переклад |
|---|---|

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Випишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Стандарти виготовлення органічної продукції рослинного та тваринницького походження _____
- Стандарти виготовлення готової продукції _____
- Умови виробництва органічної та неорганічної курятини _____
- Переваги вживання органічного м'яса _____
- Ризики, пов'язані із споживанням неорганічного м'яса _____

ТЕКСТ 5

Органічні продукти – продукція сільського господарства та харчової промисловості, виготовлена відповідно до затверджених правил (стандартів), які передбачають мінімізацію використання пестицидів, синтетичних мінеральних добрив, регуляторів зростання, штучних харчових добавок, а також забороняють використання ГМО. Наприклад, у сільському господарстві на полях не використовують хімічно-синтезованих мінеральних добрив, ГМО, а для боротьби зі шкідниками застосовують фізичні та біологічні методи: ультразвук, шум, світло, пастки, температурні режими. У тваринництві особливу увагу приділяють кормам (без консервантів, стимуляторів зростання, збудників апетиту) та безстресовим умовам утримання й транспортування, заборонено використовувати антибіотики та гормони. Щодо готової продукції заборонено рафінування, мінералізація та інші прийоми, які вбивають поживні властивості продукту, а також додавання штучних ароматизаторів, барвників тощо ([http://uk.wikipedia.org/wiki/Органічні продукти](http://uk.wikipedia.org/wiki/Органічні_продукти)).

Споживання чистих і здорових білків має вирішальне значення для організму, якщо ви прагнете запобігти хворобам та передчасному старінню, збільшити запас щоденної енергії й жити довше. Але, на відміну від нездорової курятини, на яку ви щодня натрапляєте у великих магазинах і ресторанах, органічні сертифіковані кури та їхні яйця – найчистіші й найздоровіші джерела необхідного організмові білка. Здебільшого органічних курей на вільному вигулі вирощують у невеликих сімейних господарствах. А в промисловому масовому виробництві – в тісних клітках, що обмежують вільне пересування птахів. Це спричинює в них стрес, який пізніше проявляється різними хворобами та впливає на якість і смак м'яса.

Органічні кури мають достатньо місця для вільного пересування та природного харчування, а також росту без стресу. Це основні передумови для здоров'я птахів і гарного смаку м'яса. Інша важлива причина віддати перевагу органічній курятині – джерело здорових білків без вмісту антибіотиків. Понад половину антибіотиків, що їх використовують у масовому виробництві м'яса, зокрема й курятини, ідентичні препаратам, якими лікують людей. Надмірне споживання таких речовин може спричинити стійкість певних штамів бактерій

до антибіотиків, що, у свою чергу, може призвести до виникнення нових хвороб (<http://www.organic.ua/ru/component/content/article/19-goodtoknow/692-organichna-kurjatyna-dzherele-korysnyh-bilkiv>).

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Маркування та етапи сертифікації органічної продукції: _____
- Стандарти, правові норми та державне регулювання органічного виробництва: _____
- Продукція переробки органічної сировини: _____

ТЕКСТ 6

А. Органічними можуть бути тільки ті продукти, які вироблені відповідно до затверджених правил (стандартів), а виробництво пройшло процедуру сертифікації у встановленому порядку. При цьому органічна продукція належним чином маркується. На етикетці повинен бути нанесений відповідний логотип, а також інформація про відповідний орган сертифікації. Сертифікація органічного виробництва включає проведення інспектування та сертифікації, в ході якої орган сертифікації органічного виробництва документально засвідчує відповідність чи невідповідність процесу виробництва органічної продукції Правилам органічного виробництва та видає сертифікаційне рішення або сертифікат встановленого зразка (<http://www.organic.ua/uk/organicworld/faq>).

Б. В основу тієї чи іншої сертифікації органічної продукції покладаються бізнесові стандарти та/або правові норми. Стандарти є добровільними угодами – результатом досягнення певного консенсусу споживачів та виробників товарів і послуг, тоді як правові норми встановлюють обов'язкові вимоги, що використовуються для державного регулювання. Змішаним варіантом є державне регулювання, що базується на бізнесових стандартах. В сучасному світі переважає тенденція до заміни правових норм щодо органічної продукції стандартами, оскільки останні простіші у застосуванні та легше піддаються міжнародній гармонізації, а також через політику де-регулювання, що здійснюється в багатьох країнах.

В. Україна, маючи значний потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції, її експорту, споживання на внутрішньому ринку, досягла певних результатів щодо розвитку власного органічного виробництва. Так, площа сертифікованих сільськогосподарських угідь в

Україні, задіяних під вирощування різноманітної органічної продукції, складає більше чверті мільйона гектарів, а наша держава займає почесне двадцять перше місце світових країн-лідерів органічного руху. В останні три роки спостерігається тенденція наповнення внутрішнього ринку власною органічною продукцією за рахунок налагодження власної переробки органічної сировини. Зокрема це крупи, соки, сиропи, повидло, сухофрукти, мед, м'ясні та молочні вироби (<http://www.organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-44-34>).

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

Посівні площі українських земель розподіляються між двома основними і найбільшими землекористувачами – колгоспами і родгоспами, які розпоряджаються 31 млн га усіх посівів, у тому числі на головного землекористувача – колгоспи – припадає 23,3 млн га або 75% усіх посівних площ республіки. Посіви, які належать міжгосподарським та іншим виробничим с/г підприємствам. Провідне місце в структурі посівів займають близько 50% зернові культури.

Площа озимих та ярих культур становила 15,5 млн га. За останні роки їх площі приблизно стали однаковими. Сіють, як правило, більше озимих культур, бо вони дають вищі врожаї. Однак дуже часто несприятливі природні умови призводять до загибелі посівів озимих культур.

Цінною продовольчою культурою є озиме жито. Цій культурі належить 2 місце за розмірами посівних площ озимих культур (після пшениці). Її врожайність в різні роки різна і становить приблизно 15-24 ц/га.

Провідне місце в структурі посівів зернових належить ярому ячменю – під ним було приблизно зайнято 2,8 млн га, причому у повоєнні роки площі

названої культури істотно не змінювалися. Вона вирощується повсюду з найбільшою концентрацією.

Другою за площею ярою зерновою культурою є кукурудза; її посіви становлять приблизно 1,9 млн га – середня врожайність 25-30 ц/га (<http://www.refine.org.ua/pageid-3994-2.html>).

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтеся схемою способів перекладу.

18. Грунтуючись на змісті текстів 1-7, підготовте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи урядів США, ЄС, України та інших країн світу з розвитку торгівлі органічною продукцією у світі.

UNIT 6. U.S. CORN TRADE

LESSON 1

Вправа 1. Прочитайте англomовний текст у лівій колонці речення за реченням та переклад словосполучень, виділених жирним шрифтом, у правій колонці.

ТЕКСТ 1

(<http://www.ers.usda.gov/Briefing/corn/trade.htm>)

<p>Corn (1) is by far the largest component (2) of global coarse-grain trade (3), accounting for (4) about three-quarters of total volume (5) in recent years. (Coarse grains make up a common trade category that includes corn, sorghum, barley, oats, and rye (6.) Most of the corn that is traded (7) is used for feed (8); smaller amounts are traded for industrial and food uses (9). Processed-corn products and byproducts (10) – including corn meal (11), flour (12), sweeteners (13), and corn gluten feed (14) – are also traded.</p> <p>The United States is the world's largest producer and exporter of corn. Corn grain exports (15) represent a significant source of demand (16) for U.S. producers and make the largest net contribution (17) to the U.S. agricultural trade balance (18) of all the agricultural commodities (19), indicating (20) the importance of corn exports to the U.S. economy.</p> <p>The U.S. share of world corn exports (21) averaged (22) 60 percent during 2003/04-2007/08. U.S. corn exports soared (23) in the 1970s from 13 million metric tons (24) at the start of the decade to a record 62 million in 1979/80. The growth was due to strong demand (25) in Russia as well as in Japan, Western and Eastern Europe, and developing countries. Over the next few</p>	<ol style="list-style-type: none">1. кукурудза;2. впевнено займати одну з найвищих позицій;3. світова торгівля фуражним зерном;4. сягати;5. загальний обсяг торгівлі;6. сорго, ячмінь, овес та жито;7. кукурудза, яка є об'єктом купівлі-продажу;8. мати кормове призначення;9. призначений для використання у харчовій та промисловій галузях;10. основні та побічні продукти отримані з кукурудзи глибокої переробки;11. кукурудзяна крупка;12. борошно тонкого або великого помелу;13. підсолоджувальні речовини;14. кормова кукурудзяна клейковина (глютен);15. експорт кукурудзяного зерна;16. користуватися чималим попитом;17. робити найбільший чистий внесок;18. торгівельний баланс;19. сільськогосподарські біржові товари;20. наголошувати;21. доля США у світовому експорті кукурудзи;22. становити у середньому;23. злетіти;
--	--

years, U.S. corn exports **dropped (26)**, **bottoming out at (27)** 31 million metric tons in 1985/86, due to **poor global economic growth (28)**, **expansion (29)** of the European Union (EU), and U.S. **government support for domestic corn prices (30)**.

In the second half of the 1980s, U.S. exports **rebounded (31)**, reaching 60 million metric tons in 1989/90 because of large **domestic supplies (32)** and more **competitive prices (33)** as the government **reduced commodity loan rates (34)**. Exports in the early 1990s declined again because of external factors, notably the **breakup (35)** of the former Soviet Union and **rising Chinese corn exports (36)**.

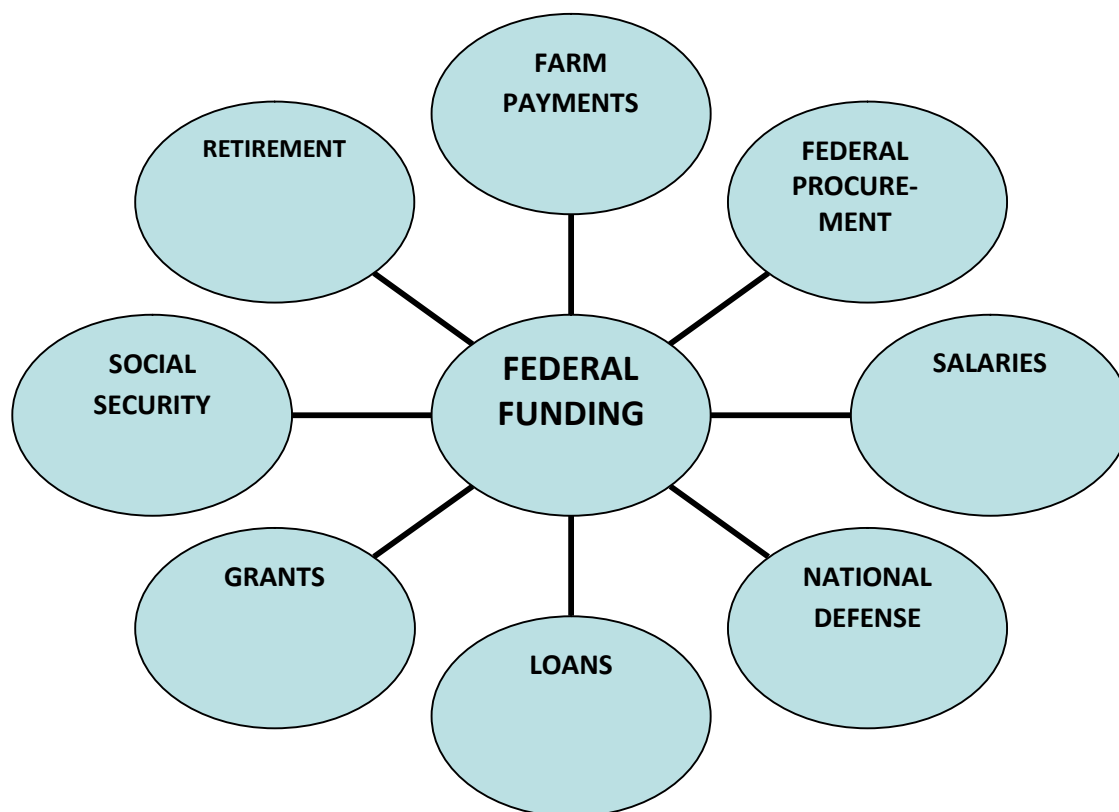
As **biofuel production develops and expands (37)**, it will continue to **put pressure on (38)** U.S. corn and other **feed grain production (39)**, exports, **livestock feeding (40)**, and other **domestic uses (41)**. A **slowing world economy (42)** and **reduced demand for (43)** corn are **projected to dampen (44)** corn exports in the near future. Nonetheless, **global population increases (45)** and consumer demand for meat products will continue to support expanding **feed grain (46)** exports **in the long term (47)**.

24. тонни;
25. великий попит;
26. знижуватися;
27. сягнути нижчої позначки;
28. слабе економічне зростання;
29. розширення кордонів;
30. політика протекціонізму щодо ціноутворення на внутрішньому ринку кукурудзи;
31. відновитися;
32. внутрішні запаси;
33. конкурентні ціни;
34. зниження кредитних ставок на біржові товари;
35. розпад;
36. зростання обсягів експорту кукурудзи, виробленої у Китаї;
37. розвиток та збільшення обсягів виробництва біопалива;
38. чинити тиск на;
39. виробники кормових зернових культур;
40. норми годівлі худоби;
41. побутові потреби;
42. уповільнення світової економіки;
43. зниження попиту на;
44. за прогнозами спеціалістів;
45. сповільнювати;
46. зростання світового населення;
47. фуражне зерно;
48. у довгостроковій перспективі.

2. Випишіть із тексту 1 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Різновиди фуражного зерна: *corn* – кукурудза; _____
- Основні та побічні кукурудзяні продукти: *corn meal* – кукурудзяна крупка; _____
- Зростання експорту кукурудзи (та його причини): *corn exports soared* – експорт кукурудзи злетів; _____
- Зниження експорту (причини): *corn exports dropped* – експорт кукурудзи значно знизився; _____
- Негативні явища, пов'язані зі збільшенням обсягів виробництва біопалива: *put pressure on corn production* – чинити тиск на виробників кукурудзи _____

3. Грунтуючись на категоріях, виділених у вправі 2, складіть схему головних понять даного тексту (див. приклад далі).



4. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту у лівій колонці і його переклад українською мовою праворуч, що подані далі. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

• **Словниковий відповідник**

• **Транскодування**

А. транслітерування

Б. транскрибування

В. змішане транскодування

Г. адаптивне транскодування

Д. транскодування з описовим перекладом

Е. транскодування з пояснювальними словами

• **Калькування**

• **Контекстуальна заміна**

1. конкретизація слова

2. генералізація слова

3. додавання слова

4. вилучення слова

5. смисловий розвиток

6. заміна однієї частини мови на іншу

7. антонімічний переклад

8. перестановка слова

• **Описовий переклад**

- Контекстуальна заміна: *federal* – державна; _____
- Адаптивне транскодування: *financial* – фінансова; _____
- Словниковий відповідник: *assistance* – допомога; _____

- Перестановка слова: *local rural development strategy* – стратегія розвитку сільських районів; _____
- Калькування: *the total amount of Federal funding received by an area* – увесь обсяг державного фінансування, отриманого певним регіоном; _____

<p>A. Corn is by far the largest component of global coarse-grain trade, accounting for about three-quarters of total volume in recent years. (Coarse grains make up a common trade category that includes corn, sorghum, barley, oats, and rye.) Most of the corn that is traded is used for feed; smaller amounts are traded for industrial and food uses. Processed-corn products and byproducts—including corn meal, flour, sweeteners, and corn gluten feed—are also traded.</p> <p>B. The United States is the world's largest producer and exporter of corn. Corn grain exports represent a significant source of demand for U.S. producers and make the largest net contribution to the U.S. agricultural trade balance of all the agricultural commodities, indicating the importance of corn exports to the U.S. economy.</p> <p>B. The U.S. share of world corn exports averaged 60 percent during 2003/04-2007/08. U.S. corn exports soared in the 1970s from 13 million metric tons at the start of the decade to a record 62 million in 1979/80. The growth was due to strong demand in Russia as well as in Japan, Western and Eastern Europe, and developing countries. Over the next few years, U.S. corn exports dropped, bottoming out at 31 million metric tons in 1985/86,</p>	<p>A. Кукурудза впевнено займає одну з найвищих позицій у світовій торгівлі фуражним зерном, сягаючи $\frac{3}{4}$ загального обсягу торгівлі за останні роки. (До категорії фуражного зерна у торгівлі традиційно відносять кукурудзу, сорго, ячмінь, овес та жито.) Більша частина кукурудзи, яка є об'єктом купівлі-продажу, має кормове призначення; вся інша кукурудза призначена для використання у харчовій та промисловій галузях. Основні та побічні продукти отримані з кукурудзи глибокої переробки, а саме кукурудзяна крупка, борошно тонкого або великого помелу, підсолоджувальні речовини та кормова кукурудзяна клейковина (глютен), також є об'єктами купівлі-продажу.</p> <p>B. Сполучені Штати Америки є найбільшим виробником та експортером кукурудзи у світі. Експорт кукурудзяного зерна, виробленого у США, користується чималим попитом та робить найбільший чистий внесок у торгівельний баланс сільського господарства країни з-поміж усіх сільськогосподарських біржових товарів, наголошуючи значимість для Сполучених Штатів експорту кукурудзи.</p> <p>B. Доля США у світовому експорті кукурудзи становила у середньому 60 % у період між 2003/04 та 2007/08 роками. У 1970-х експорт кукурудзи Сполученими Штатами Америки злетів від 13 мільйонів тонн на початку десятиліття до рекордних 62 мільйонів тонн у 1979/80 роках. Зростання було зумовлене великим попитом з Росії, Японії, Західної та Східної Європи та країн, що розвиваються. У наступні декілька років експорт</p>
--	--

due to poor global economic growth, expansion of the European Union (EU), and U.S. government support for domestic corn prices.

In the second half of the 1980s, U.S. exports rebounded, reaching 60 million metric tons in 1989/90 because of large domestic supplies and more competitive prices as the government reduced commodity loan rates. Exports in the early 1990s declined again because of external factors, notably the breakup of the former Soviet Union and rising Chinese corn exports.

Г. As biofuel production develops and expands, it will continue to put pressure on U.S. corn and other feed grain production, exports, livestock feeding, and other domestic uses. A slowing world economy and reduced demand for corn are projected to dampen corn exports in the near future. Nonetheless, global population increases and consumer demand for meat products will continue to support expanding feed grain exports in the long term.

кукурудзи значно знизився, сягнувши позначки 31 мільйон тонн у 1985/86 роках, що було спричинено слабким економічним зростанням, розширенням кордонів Європейського Союзу та політикою протекціонізму США щодо ціноутворення на внутрішньому ринку кукурудзи.

У другій половині 1980-х експорт США відновився, сягнувши 60 мільйонів тонн у 1989/90 через значні внутрішні запаси і більш конкурентні ціни завдяки зниженню урядом кредитних ставок на біржові товари. На початку 1990-х обсяги експорту знов знизилися через зовнішні фактори, особливо через розпад Радянського Союзу та зростання обсягів експорту кукурудзи, виробленої у Китаї.

Г. Розвиток та збільшення обсягів виробництва біопалива продовжує чинити тиск на виробників та експортерів кукурудзи та інших кормових зернових культур, норми годівлі худоби та інші побутові потреби. Уповільнення світової економіки та зниження попиту на кукурудзу за прогнозами спеціалістів сповільнять експорт кукурудзи у найближчому майбутньому. Тим не менш зростання світового населення та споживчого попиту на м'ясні продукти продовжуватимуть підтримувати експорт фуражного зерна у довгостроковій перспективі.

5. Передайте зміст українського тексту абзацу В меншою кількістю слів.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Держпрограми для економічного і громадського розвитку важливі для сільських районів.

6. Передайте зміст українського тексту абзацу Г іншими словами.

Наприклад: Державні програми, спеціально призначені для забезпечення економічного і громадського розвитку, є особливо важливими для сільських районів -> Сільські райони особливо зацікавлені у федеральних програмах, метою яких є розвиток в економічній та суспільній сферах.

7. Робота в парах. Закрийте праву частину тексту (з українським перекладом) і перекладіть текст у лівій колонці повністю.

8. Робота в парах. Закрийте ліву частину тексту (з англійським перекладом) і перекладіть текст у правій колонці повністю.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

9. Випишіть із тексту 2 англомовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Країни-експортери/імпортери кукурудзи: *Brazil* – Бразилія; _____
- Політика Китаю щодо експорту кукурудзи: *government export subsidies* – урядові експортні субсидії; _____
- Причини зниження експорту кукурудзи у світі: *political and economic reforms* – політичні та економічні реформи; _____
- Причини та наслідки зростання імпорту кукурудзи у світі: *support increasing meat production* – підтримати збільшення виробництва м'яса; _____

ТЕКСТ 2

Several countries—including Brazil, Ukraine, Romania, and South Africa—have had significant corn exports when crops were large or international prices attractive.

China has been a significant source of uncertainty in world corn trade, swinging from being the second-largest exporter in some years to occasionally importing significant quantities. China's corn exports are largely a function of government export subsidies and tax rebates, because corn prices in China are mostly higher than those in the world market. Large corn stocks are expensive for the government to maintain, and Chinese corn export policy has fluctuated with little relationship to the country's production, making China's corn trade difficult to predict.

World corn trade peaked in 1980/81, with large imports by the Soviet Union and Europe. Since then, corn imports by EU countries have declined steadily as the Common Agricultural Policy limited grain imports and EU membership expanded. For example, as countries like Hungary joined the EU, their corn shipments that previously went to the rest of the world were diverted to the EU. At the end of the 1980s, the Soviet Union's political and economic reforms led to a liquidation of livestock herds and a drop in corn imports in the former Soviet Union and Eastern Europe.

During the same time period, Japan, South Korea, and Taiwan continued to increase corn imports to support increasing meat production and consumption.

Developing countries worldwide have continued to increase corn imports at a fairly steady pace since 1980. This growth in developing-country imports has propelled global corn trade above 70 million metric tons each year since 1999/2000.

Projections for U.S. corn exports are in USDA's Agricultural Baseline Projections, which provides 10-year projections for the U.S. and world agricultural sector for selected commodities.

10. Перекладіть текст 2 українською мовою.

11. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 2. Користуйтесь схемою способів перекладу.

12. Додайте із тексту 3 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою до категорій, виділених у вправі 9.

ТЕКСТ 3

A. Japan is the world's largest corn importer by far. While producing almost no coarse grains, Japan is a very large meat producer, so the country is a steady buyer of corn, with attention to quality. In recent years, Japanese imports of corn for livestock feed have stagnated, while imports for industrial use and starch manufacturing have increased. South Korea is the second-largest importer of corn in the world. South Korea is a price-conscious buyer, willing to switch to feed wheat or other coarse grains, and ready to buy corn from the cheapest source. Mexico is a growing importer. While a large corn producer, Mexico processes much of its production of white corn into human food products, but has turned to imported yellow corn and sorghum for livestock feed to support increased meat production.

Б. Foreign demand is dependent not only on importing countries' demand for feed ingredients but also on those countries' internal policy changes that adjust prices and/or the availability of competing products. Coarse grains can often substitute for each other in feed use. Corn competes with other feed grains, as well as with wheat and nongrain feedstuffs such as cassava. Oilseed meal and other protein sources serve mostly as complements to grains, but can also be substitutes, especially those protein meals with low-protein content. Flexibility in many markets, however, is limited by the types of animals fed, the desire to maintain stable rations, local preferences, and import tariffs and laws. Importers may switch suppliers of the same grain based on price, quality, availability, credit, or other trade services.

В. The world of corn exporting countries is, indeed, a very small circle. There are the big three (United States, Argentina, and China), the little four (Brazil, South Africa, Hungary, and Ukraine), and 23 others. The United States and Argentina have held the top two spots for the last 40 years. It is in the third position that some shifting has taken place. The country holding the third position has varied over the years with South Africa being one of the consistent players in the corn market. More recently, China has surprised analysts, who expected China to be a major importer of corn, by taking on the role of a significant net exporter. Overall, the international corn export market has a structure more consistent with an oligopoly than a perfectly competitive market. Such indicators as the United States serving as both the price

leader and the residual supplier would be a natural expectation from this type of market structure.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю англійських слів, а потім перекладіть його українською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

LESSON 2

1. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 2. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

2. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть варіанти перекладу тексту 3. Виберіть найкращі варіанти перекладу кожного речення та тексту загалом. Внесіть відповідні правки у свій варіант перекладу.

3. Разом з викладачем та іншими студентами групи обговоріть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

4. Переклад тексту 4 здійснено за допомогою комп'ютерної програми. Прочитайте англійський варіант тексту 4 та виправте його переклад українською мовою речення за реченням. Поясніть свої виправлення.

ТЕКСТ 4

(<http://www.ers.usda.gov/Briefing/GlobalFoodMarkets/Industry.htm>)

А	В
The structure of the global food industry is continually changing and evolving as food suppliers, manufacturers, and retailers adjust to meet the needs of consumers, who are increasingly demanding a wider variety of higher quality products. Having firsthand knowledge of	Структура глобальної харчової промисловості постійно змінюється і розвивається, як продовольство постачальників, виробників і роздрібних торговців пристосуватися до задоволення потреб споживачів, які все частіше вимагають більш широкий спектр продукції більш високої якості. Після

consumer preferences and purchase habits, food retailers are positioned to transmit this information upstream to other segments of the supply chain. In the quest to meet consumer demands for variety, affordability, safety, and quality, the food retail sector is constantly evolving and generating innovative sale formats. In addition to the popular supermarket format, hypermarkets, discounters, convenience stores, and combined gasoline and grocery outlets have emerged in numerous countries in recent years.

Global food retail sales are about \$4 trillion annually, with supermarkets/hypermarkets accounting for the largest share of sales. Most of the leading global retailers are U.S. and European firms, as large multinational retailers expand their presence in developing countries and small retail firms increasingly account for a smaller share of total food sales. The top 15 global supermarket companies account for more than 30 percent of world supermarket sales. With improved technologies and economies of size, these retailers enjoy operating cost advantages over smaller local retailers.

Similar to retailers, food manufacturers are reorienting their business strategies in response to consumer signals transmitted via retailers. Two common strategies are geographic expansion in developing countries and a greater emphasis on product category management.

Driven by innovation and competition from private retail brands, food manufacturers are focusing on specific product lines where they have

перших рук знання про споживчі переваги і звички покупки, продавці продуктів харчування розташовані передати цю інформацію вгору в інших сегментах ланцюжка поставок. У прагненні задовольнити запити споживачів для різноманітності, доступності, безпеки та якості харчової галузі постійно розвиваються і створення інноваційних форматів продажу. На додаток до популярних форматом супермаркетів, гіпермаркетів, дискаунтерів, магазинів, а також комбіновані бензину і продуктових точок з'явилися в багатьох країнах в останні роки.

Глобальний харчової обсяг продажів складає близько \$ 4 трлн на рік, а супермаркети / гіпермаркети припадає найбільша частка продажів. Більшість провідних світових ритейлерів США і європейських фірм, як великих транснаціональних роздрібних розширити свою присутність в країнах, що розвиваються і невеликих торгових фірм припадає понад меншу частку від загального обсягу продажів їжі. 15 найбільших світових компаній супермаркету становлять понад 30 відсотків світових продажів супермаркету. Завдяки вдосконаленню технології та економії за розміром, ці роздрібні подobaється експлуатаційні витрати менше переваг порівняно з місцевими роздрібними торговцями.

Як і роздрібної торгівлі, виробників продуктів харчування переорієнтують свої бізнес-стратегії у відповідь на споживчі сигнали, що передаються через роздрібних торговців. Дві загальні стратегії географічної експансії в країни, що розвиваються і більша увага приділяється управлінню продуктами категорії.

<p>inherent advantages. There is greater emphasis on "category management" and "focused growth" compared with the product portfolio diversification strategies of the past. This strategy allows food firms to become leaders in certain core product lines and to better cater to consumer demand for these products in different markets. Therefore, while manufacturer concentration is not evident at the global level for total packaged food sales, firm concentration may exist in specific product lines and regional markets. Firm concentration is particularly evident for those products where the manufacturer's brands are popular, such as in soup, breakfast cereal, and baby food.</p>	<p>Інноваційність і конкуренція з боку приватних торгових марок, виробників продуктів харчування зосереджені на конкретних виробничих ліній, де вони мають свої переваги. Існує більший акцент на «категорії управління» і «цілеспрямований зростання» у порівнянні з продуктом диверсифікації портфеля стратегій в минулому. Така стратегія дозволяє фірмам їжі, щоб стати лідерами в певних продуктових лінійок основних і краще задовольнити споживчий попит на цю продукцію на різних ринках. Таким чином, у той час як виробник концентрація не видно на глобальному рівні для загального продажу упакованої їжі, фірма концентрації можуть існувати в певних продуктових лінійок і регіональних ринках. Фірма концентрація особливо очевидно для тих продуктів, де бренди виробників користуються популярністю, наприклад, в суп, сухих сніданків, а також дитяче харчування</p>
---	--

5. Знайдіть у тексті 4 англomовні слова і словосполучення, що означають:

1. харчова промисловість;
2. розширювати присутність;
3. у прагненні;
4. споживчі уподобання;
5. більш широкий спектр;
6. розвиватися;
7. різноманітність та доступність;
8. постачальники, виробники та роздрібні торговці;
9. купівельні звички;
10. знання «з перших рук»;
11. ланцюжок поставок;
12. створювати інноваційні моделі збуту;
13. портфолію продукту;
14. менші експлуатаційні витрати;
15. властиві їм переваги;
16. дискаунтер;
17. невеликий магазин;
18. продаж запакованих продуктів харчування;
19. сухі сніданки;
20. дитяче харчування;
21. поєднання заправки та продовольчого магазину;
22. завдяки вдосконаленню технології;
23. економіка масштабу;
24. конкретні виробничі лінії;
25. менеджмент категорій;
26. цілеспрямоване зростання;
27. фірми-виробники харчових продуктів;
28. концентрація виробників.

6. Випишіть із тексту 4 англomовні слова і словосполучення та їх відповідники українською мовою за такими категоріями:

- Учасники ринку харчових продуктів: _____
- Точки продажу харчових продуктів: _____
- Характеристика споживчих потреб: _____
- Переваги роботи на ринках країн, що розвиваються: _____

7. Робота в парах. Порівняйте оригінал тексту 4 у лівій колонці і його відредагований переклад українською мовою праворуч. Визначте прийоми, застосовані при перекладі абзаців А і Б, і впишіть слова та словосполучення у відповідну категорію. Користуйтеся схемою способів перекладу. Обґрунтуйте застосовані способи перекладу.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Словниковий відповідник• Транскодування<ul style="list-style-type: none">А. транслітеруванняБ. транскрибуванняВ. змішане транскодуванняГ. адаптивне транскодуванняД. транскодування з описовим перекладомЕ. транскодування з пояснювальними словами• Калькування | <ul style="list-style-type: none">• Контекстуальна заміна<ol style="list-style-type: none">1. конкретизація слова2. генералізація слова3. додавання слова4. вилучення слова5. смисловий розвиток6. заміна однієї частини мови на іншу7. антонімічний переклад8. перестановка слова• Описовий переклад |
|--|---|

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8. Впишіть із тексту 5 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Переваги та недоліки нульової ставки ПДВ _____
- Причини зниження темпів експорту зерна _____
- Актуальні проблеми плодоовочевої галузі _____
- Чинники успішності виробників овочів та фруктів _____

ТЕКСТ 5

Український клуб аграрного бізнесу закликає Президента підписати закон, яким передбачене відновлення відшкодування ПДВ експортерам зерна. На думку експертів, це дозволить аграріям отримати доходи, достатні для фінансування виробництва наступного врожаю. Більше того, це сприятиме зменшенню кількості посередників і більш цивілізованому функціонуванню зернового ринку. У той же час, Американська торговельна палата проти запровадження Україною нульової ставки ПДВ на експорт зернових та олійних. Експерти палати вважають, що це положення не допоможе фермерам. Адже виробники виграють саме від ситуації на ринку, коли трейдери конкурують між собою, пропонуючи кращу ціну фермерові.

Так, станом на середину жовтня країна експортувала 3,5 млн тонн, хоча мала продати за кордон щонайменше 10 млн тонн, повідомили в Українській аграрній конфедерації.

За словами фахівців, темпи експорту зменшилися втричі, і надолужити буде вкрай важко, адже на світовому ринку місце, яке посідала Україна, вже зайнято іншими постачальниками. Квоти були стимулом не для продажу, а для

зберігання продукції селянами, які розуміли, що втрачати 30% вартості в таких складних умовах, які є сьогодні, це неможливо, тому вони тримали до останнього своє збіжжя. Але вони не розуміли, що в цей час зовнішні ринки не чекають українського зерна, і там працюють інші.

Рекордний урожай овочів, зібраний цього року в Україні, і рекордні збитки, завдані фермерам, можуть загальмувати розвиток плодоовочевої галузі в країні. Сезон 2011-2012 років буде тестом на міцність для виробників овочів і картоплі України, які останні 2 роки удосконалювалися в основному в технологіях виробництва і зберігання, не маючи жодних проблем зі збутом за дуже високими цінами. У 2011 році заробити зможуть лише ті фермери, які активно займалися не тільки технологіями вирощування, але і питаннями маркетингу овочів і картоплі (http://24tv.ua/news/showTagNews.do?silske_gospodarstvo&tagId=53&startRow=60).

9. Перекладіть текст 5 англійською мовою.

10. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 5. Користуйтеся схемою способів перекладу.

11. Випишіть із тексту 6 українські слова і словосполучення та їх відповідники англійською мовою за такими категоріями:

- Переваги та недоліки скасування експортного мита: _____
- Причини зростання собівартості культур: _____
- Оптимізація ресурсів та її наслідки: _____

ТЕКСТ 6

А. Парламент ухвалив закон про скасування мита на експорт пшениці та кукурудзи, зберігши мито на експорт ячменю до кінця року. Незважаючи на значні втрати для держбюджету, які складають на рівні 700 млн грн, є рішення, яке погоджене з Кабінетом Міністрів, про скасування експортного вивізного мита на пшеницю та на кукурудзу. Комітет відхилив пропозицію щодо введення нових експортних мит на олію, ріпак та сою. Відповідно ж до попередньої версії законопроекту, нагадаємо, експорт соєвих бобів і ріпаку з України планувалося обкласти митом у розмірі 3%.

Б. На сьогоднішній день різко падає рентабельність виробництва пшениці, виходячи із собівартості і тієї внутрішньої ціни. І на кожній тонні аграрії втрачають величезні ресурси. За різними підрахунками, 200-250 грн на тонні. Тому аграрії вимагають від уряду скасувати експортні мита на зернові культури. Крім того, наполягають на введенні мораторію на оподаткування експорту ріпаку, сої та соняшника. Адже це неминуче призведе до зупинки олійно-жирових підприємств через нерентабельність виробництва.

В. Урожай зернових наступного року знизиться на 15-20%, прогнозують в Українському клубі аграрного бізнесу. За словами фахівців, вже зараз ціни на зернові культури знизилися в середньому на 550 грн за тонну – до 1550 грн.

Натомість собівартість культур зросла на 35%, у першу чергу через здорожчання пального та міндобрив. Відтак, аграріям доведеться усіляко оптимізувати ресурси: зменшувати використання мінеральних добрив, засобів захисту рослин, використовувати гірше насіння. Як наслідок зниження врожайності та якості зерна. Нагадаємо, вітчизняні аграрії у поточному році зібрали близько 50 млн тонн зернових (http://24tv.ua/news/showTagNews.do?silske_gospodarstvo&tagId=53&startRow=60).

12. Перекладіть текст 6 англійською мовою.

13. Передайте зміст абзацу А тексту 3 іншими словами, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 6).

14. Передайте зміст тексту абзаців Б і В меншою кількістю українських слів, а потім перекладіть його англійською мовою (див. приклад у вправі 5).

15. Ґрунтуючись на категоріях, виділених у вправах 9 і 12, складіть схему головних понять текстів 2-3 та термінологічних одиниць для їх позначення.

16. Перекладіть текст 7 англійською мовою.

ТЕКСТ 7

(http://vilne.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6883:vysokoyakisne-zerno&catid=14:dimsad&Itemid=19)

Озима пшениця — одна з найпоширеніших сільськогосподарських культур, які вирощують в Україні. Тому одержанню високих і стабільних урожаїв слід надавати особливої уваги.

Майбутній урожай починається з посівної площі. За науково обґрунтованими рекомендаціями частка зернових і зернобобових культур у зоні достатнього зволоження має становити до 60%, у тому числі озимої пшениці до 30%.

Озима пшениця, порівняно з іншими зерновими, найбільш вимоглива до попередників. Найкращими в зоні Лісостепу для неї є багаторічні бобові трави (конюшина, люцерна, інші). Поганими попередниками під озиму пшеницю є кукурудза на зерно, зернові культури. Це призводить до масового нагромадження в ґрунті збудників хвороб, збільшення забур'яненості. Вміст клейковини при цьому зменшується на 6-8%.

Важливе значення при вирощуванні озимої пшениці мають строки і способи обробки ґрунту.

При застосуванні добрив потрібно враховувати біологічні особливості районованих сортів пшениці. Вищі норми мінеральних добрив, особливо

азотних, застосовують при вирощуванні низькорослих сортів, стійких проти вилягання, і менші — під високорослі сорти, схильні до вилягання.

17. Обґрунтуйте застосовані вами способи перекладу тексту 7. Користуйтеся схемою способів перекладу.

18. Ґрунтуючись на змісті текстів 1-7, підготовте коротке резюме (до 2000 друкованих знаків) з порівняльним аналізом головних напрямів роботи урядів США, ЄС та України з розвитку торгівлі зерном.

ДОДАТОК А

ТЕКСТИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ПЕРЕКЛАДУ

ТЕКСТ 1

WWF urges government to support farmers

Industry leaders and associations have welcomed a report arguing that to achieve sustainable food consumption, British farmers and businesses need government support.

The paper, published by WWF and the Food Ethics Council (FEC), states that ensuring fair deals for farmers and consumers is essential to reach a more sustainable diet, and backs government reform of the Common Agricultural Policy.

Eblex industry development manager Chris Lloyd said: “We welcome the WWF and FEC view that farmers will play a pivotal role in providing sustainable food for the future, and that to do this they will need support and help. Too often this is overlooked.

“The focus for the past 50 years has been to produce cheap and plentiful food. We welcome a wider debate on how much our food should cost us, and how it should be produced. Returning a fair price back down the supply chain is the best way to encourage farmers to invest in more efficient production, with lower consequential impact on the environment.”

NFU chief livestock adviser Peter Garbutt added: “This report is a useful contribution to the debate about the relationships between food production, consumption and the environment. These relationships are inherently complex, but it is clear that from producers to consumers, we all have to do our bit to address climate change. The livestock sector is already committed to addressing its emissions as part of the Greenhouse Gas Action Plan and focusing on how we can become more efficient, producing more with fewer resources is sensible business practice.”

The WWF and FEC paper also states that the government should encourage people to eat less meat in order to achieve a healthier and more sustainable diet. But at Eblex, Lloyd pointed out the importance of livestock farmers in the country’s environmental balance.

“Livestock and livestock farmers play a unique dual role as food providers and maintainers of our countryside and its rich biodiversity,” he said. “Beef and sheep production accounts for 41.5% of the farmed area of this country. The large majority of this is in upland areas, where cropping is not viable, or lowland areas with a specific environmental value where alternative crops would impact on the biodiversity the livestock maintain. A viable beef and sheep sector is important to ensure farmers are in place to continue this management of a countryside we want to see.”

ТЕКСТ 2

Half a century ago, family farms were prevalent. Animals grazed on pasture, breathing fresh air, and feeling sunshine on their backs. During inclement weather, they were sheltered in straw-bedded barns.

In contrast, the rearing of farm animals today is dominated by industrialized facilities (commonly referred to as “factory farms”) that maximize profits by treating animals not as sentient creatures, but as production units. Raised by the thousands at a single site, animals are confined in such tight quarters that they can scarcely move, let alone behave normally. Such production creates what appear to be “cheap” meat, eggs, and dairy products. But what at the cash register seems inexpensive in fact costs dearly to farm animals, the environment, rural and traditional farming, human health, and food quality and safety.

Over 9 billion chickens, pigs, cattle, turkeys, sheep, goats, ducks, and geese are bred, raised, and killed for food annually in America. Each is a social, feeling individual capable of experiencing pleasure. The vast majority, however, are only familiar with deprivation, fear, and pain.

The life of a farm animal involves breeding, raising, transport, and slaughter. Each phase offers the opportunity for cruelty or compassion. For each aspect of industrial production, alternative methods that are both humane and economical are possible (<http://67.227.178.42/content/farm-animals-0>).

TEXT 3

New rules on battery hens could allow cut-price overseas competitors with poorer welfare standards to undercut the UK's egg producers, an influential committee of MPs warned on Friday.

The new rules stipulate better welfare conditions for battery hens, which most producers in the UK have now installed or are preparing to install, but the MPs are concerned that producers in the rest of Europe are simply flouting the rules. Around one-third of Europe's egg production will not comply with the new rules when they enter force in January, according to figures from the European commission, which is in charge of setting and reinforcing the new regulations. Eggs from other countries outside the EU would also probably not meet the rules.

Under the new rules, called the Welfare of Laying Hens Directive, any battery farms with more than 350 laying hens will have to scrap their conventional cage systems after 1 January 2012. Instead, battery hens must be kept in improved cages, though these are still not improved enough for animal welfare campaigners.

Though the Department for Environment, Food and Rural Affairs argues that this is a "significant improvement", animal welfare campaigners would like to see much more. Alice Clark, poultry welfare specialist at the RSPCA, told MPs the new directive would not improve welfare "to the extent that we would like to see it".

However, MPs supported the directive as a way of improving the welfare of caged hens. About half of the UK's eggs still come from battery hens, with the vast majority of the remainder free range. Of the 31m eggs consumed in Britain each day, about 80% come from the UK.

As a result of their fears of unfair competition, the MPs have urged the government to press for a trade ban on the export of eggs and associated products that have come from farms not complying with the new standards. They also want the EU to prosecute producers that do not comply (<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/sep/01/battery-hen-rules-egg-producers>).

TEXT 4

The recently released footage of workers at a slaughterhouse in Essex punching, beating and stubbing out cigarettes on pigs is extremely distressing. Animal Aid should be applauded for documenting such horrific and illegal abuse, and exposing it to the public and relevant government authorities.

The fact that Department for Environment, Food and Rural Affairs (Defra) has decided that it cannot prosecute such obvious violations of animal welfare standards – on the grounds that the footage was obtained by trespass – is incredibly frustrating. Moreover, it is not entirely clear that trespass has to serve as an absolute roadblock to prosecution. Given the gravity of the incidents, it certainly seems like a proper use of Defra's resources to pursue the case further.

After all, while the cruelties shown in the footage appear to be in breach of legal standards, it is worth reflecting on what those standards are designed to regulate: a process that is quite astonishing in terms of its scale and efficiency.

At bottom, of course, that process is a massive slaughter. But it is one that is planned, industrialised and breathtakingly efficient. It is an organised slaughter that successfully "processes" around 100,000 cattle, sheep and pigs every single day in the UK. Across the EU as a whole, 800,000 cattle, sheep and pigs are slaughtered every day for food. Moreover, despite the good work of animal protection organisations, and despite much talk of a growth in public sentimentality towards animals, these systems of industrialised slaughter are on the increase. Indeed, global per capita consumption of meat has more than doubled between 1961 and 2007 and is expected to double again by 2050.

Even when legal animal welfare standards are met within these modern slaughterhouses, we must question the "humanity" of the process of which they are a part. Societies introduce animal welfare standards, quite rightly, because they recognise that animals such as pigs are beings that can experience joy and suffering in their lives. And yet, those standards regulate a system in which vast quantities of those sentient creatures are lawfully bred, confined, mutilated, fattened and transported in lorries to death on an assembly line. It is hard to see what is humane about such a process, even without deliberate beatings, burnings and other such cruelties.

Undoubtedly, those who commit such acts do so of their own free will and should be held accountable and punished as such. But at the same time, it has to be acknowledged that a system which reduces so many millions of sentient, social and intelligent animals to "units" to be dispatched on an assembly line is likely to have some undesirable consequences. Not least, the fact that these animals are sentient, sociable and intelligent is likely to be neglected or ignored.

To expect humane practices within a system that is so fundamentally inhumane is perhaps to expect too much (<http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2011/aug/05/cruelty-farm-animals-slaughterhouse>).

TEXT 5

Organic farms must have diverse crop rotations. To achieve a rotation of more than two years, crops other than corn and soybeans (or soybeans-wheat double crop) should be considered. This page is intended to be a resource for farmers interested in expanding their rotation to include some grain crops that are in demand in North Carolina and in the eastern US.

Organic sunflower seed is used in bird feed, for sunflower oil and the meal for livestock feed. Sunflowers are a summer annual crop that can be managed similar to other summer grain crops. The links from this page lead to production information for sunflower seed, though not necessarily organic sunflower seed production. There is no information available on organic sunflower production in North Carolina, so adjustments to the management systems recommended must be made to fit in a certified organic operation.

Buckwheat is a summer annual broadleaf grain, and is used to produce food-grade flour and sometimes livestock feed. It thrives in cooler climatic conditions, but is not frost-tolerant. Buckwheat is fast growing and is probably best planted for production in early summer (after the last frost) or in late summer (about 8-10 weeks before the first frost) in North Carolina, although it can be grown anytime in the summer. The links from this page lead to production and marketing information for buckwheat. There is little information available on organic buckwheat production in the southeast, so adjustments to the management systems recommended must be made to fit NC's climate and into a certified organic operation.

Triticale is a cross between rye and wheat. It is grown primarily as a cover crop in North Carolina, but can be grown as a high protein grain crop. NCSU has an excellent triticale breeding program, and varieties coming out of it are well adapted to North Carolina. Currently, the only variety recommended is 'Arcia'. It performs very well as a grain crop in North Carolina. It has high yields, is very winter hardy, stress resistant, and has no insect or disease problems. Triticale can be managed exactly like wheat (<http://www.organicgrains.ncsu.edu/altgrainprod/altgrainprod.htm>).

TEXT 6

Grain Sorghum (Milo): Organic milo is used in livestock feed and sometime in bird feed. Milo is currently grown conventionally in eastern North Carolina, and production information for milo is available. However, to produce organic milo, adjustments to the management systems recommended must be made to work in a certified organic operation.

The demand for organic seed is greatly increasing in the Southeast. The Saving Our Seed Project determined that organic cover crop seeds, specifically, brown-top millet, buckwheat and soybeans, were one of the types of organic seed most needed by organic farmers in the southeast.

Organic food-grade soybeans are used for tofu, soy milk and other soy food products. These beans are produced with similar production practices as organic feed-grade soybeans, but require more careful harvest and handling to avoid broken,

diseased or stained beans. The price for food-grade soybeans is generally higher than for feed-grade beans, however, the yield per acre may be lower.

Spelt is a grain that is in growing demand for food-grade milling. It is a subspecies of wheat, and is sometimes used in livestock feed as well. It is possible to grow spelt in North Carolina, but little to no research has been done on spelt production in the Southeast.

Blue corn is another grain growing in demand for food-grade milling. It is a specialty dried corn that is used mainly for making tortillas and chips. This type of corn could bring a very high premium grown organically--even higher than organic field corn. Because it is a food-grade corn, much more care must be taken in producing and harvesting the corn. Yields may not be as high as regular field corn, but the return may be worth it. Markets for blue corn are scarce and to find a reliable market some research must be done. Buyers may want a certain variety of blue corn grown, so it is a good idea to find a buyer (or market) before planting

(<http://www.organicgrains.ncsu.edu/altgrainprod/altgrainprod.htm>).

ТЕХТ 7

Формування сприятливих умов для роботи і проживання молоді у сільській місцевості здійснюється шляхом:

запровадження надання матеріальної допомоги для облаштування випускникам вищих та середніх спеціальних навчальних закладів, що працюватимуть у сільській місцевості, в тому числі надання довгострокових кредитів на пільгових умовах;

надання молоді земельних ділянок для ведення сільськогосподарського виробництва та індивідуального будівництва;

збільшення видатків з державного бюджету для цільового довгострокового кредитування сільських забудовників, передусім молоді, за регіональними програмами «Власний дім»;

оптимізації мережі професійно-технічних навчальних закладів для підготовки працівників масових професій у сільському господарстві та інших сферах діяльності, відновлення роботи міжшкільних професійно-навчальних комбінатів;

збільшення квоти прийому сільської молоді до вищих навчальних закладів за державним замовленням (при цьому передбачаються договірні умови гарантованого повернення фахівців для роботи в селі);

забезпечення проведення індивідуальної роботи із сім'ями, що потребують соціального захисту, передусім з тими, в яких живуть діти з обмеженими фізичними та розумовими можливостями (*<http://www.minagro.gov.ua/page/?3800>*).

ТЕХТ 8

У деяких засобах масової інформації та в Інтернеті з'явилася інформація: де краще можна придбати молоко та сир – на ринку чи в магазині? В інформації також надаються результати досліджень, проведених незалежними експертами

за допомогою експрес-тестів на наявність кишкової палички, мезофільно-аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів у сирому молоці та сирі.

Проте достовірність результатів таких досліджень можна оцінювати порізно. Для отримання об'єктивних даних необхідно відбір зразків для дослідження молока та молочних продуктів проводити за участю спеціалістів державних лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи.

На усіх агропродовольчих ринках діють державні лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, в яких працюють висококваліфіковані лікарі ветеринарної медицини.

Власник, який бажає реалізовувати продукти на агропродовольчому ринку, зобов'язаний надати її для дослідження у державну лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи на ринку. Продаж молока і молочних продуктів, що не пройшли ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, забороняється.

У разі невідповідності молока чи молочних продуктів відповідним вимогам, такі продукти не допускаються до реалізації на ринку.

Також Держветфітослужба наголошує щодо недопустимості придбання в місцях несанкціонованої (стихійної) торгівлі харчових продуктів, які не підлягали державній ветеринарно-санітарній експертизі й можуть бути небезпечними і неякісними (<http://www.vet.gov.ua/> Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України).

ТЕХТ 9

В Україні стартує проект першого незалежного аудиту українських виробників, у рамках якого організатори закликають виробників м'яса та продуктів м'ясопереробки приєднатися до проекту й відкрити двері для експертних перевірок.

Найголовніша суть проекту – показати споживачам реальну ситуацію з виробництвом м'ясних продуктів у нашій країні. Щодня ми з вами ходимо в магазин і не можемо дізнатися, що ми купуємо. Ми запрошуємо всі м'ясопереробні підприємства взяти участь у нашому проекті.

Споживачам акція надасть цінну інформацію, підприємства отримають нагоду показати прозорість своєї діяльності.

Результати перевірок оприлюднюватимуть на сайтах МОЗ, Інституту споживчих експертиз кожні два-три тижні. Окрім того, організатори наголосили, що вони запрошують до участі і журналістів, яких згодні брати на підприємства та лабораторії, де здійснюватимуть експертизи продукції. Проект планується завершити через 1,5-2 місяці. Україна відновить виробництво власної якісної, екологічно чистої та безпечної для здоров'я людини сільськогосподарської продукції в тій кількості, яка дозволить забезпечити повною мірою потреби внутрішнього і, частково, зовнішнього ринків.

(<http://www.vet.gov.ua/>)

ТЕХТ 10

Кабінет Міністрів України вніс зміни до своєї постанови від 22 червня 2011 р. № 704 (щодо державних цільових програм).

Прийняття проекту постанови дасть змогу забезпечити вітчизняного споживача безпечними харчовими продуктами, а також здійснювати експорт харчових продуктів тваринного походження до країн-членів ЄС та Митного союзу.

Рух продукції українського виробництва на зовнішні ринки здійснюватиметься з урахуванням чинних в європейському законодавстві правил щодо розгляду та затвердження Європейською Комісією Планів державного моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднювачів у живих тваринах та продуктах тваринного походження.

Експорту продукції також сприятиме реалізація Закону України «Про Загальнодержавну цільову економічну програму проведення моніторингу залишків ветеринарних препаратів та забруднюючих речовин у живих тваринах, продуктах тваринного походження і кормах, а також у харчових продуктах, підконтрольних ветеринарній службі, на 2010-2015 роки».

(<http://www.vet.gov.ua/>)

ТЕХТ 11

З метою забезпечення ефективного контролю за торгівлею тваринами, продуктами тваринного та рослинного походження на Національному ярмарку в селі Великі Сорочинці Миргородського району, на весь період ярмарку забезпечено цілодобове чергування фахівців обласних державних установ ветеринарної медицини та відділу ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів ГУМВС України в Полтавській області, які забезпечуватимуть ветеринарно-санітарний контроль та нагляд за продукцією тваринного і рослинного походження, а також за тваринами та птицею, які допускаються до реалізації на ринку у відповідності до вимог «Ветеринарно-санітарних правил торгівлі на ринках».

Спільно з Полтавською ОДА та фахівцями ветмедицини Полтавщини підготовлено проведення дегустації смажених поросят, домашньої ковбаси та перепелів, узвару, молозива, парного молока, перепелиних яєць, організовано покази виставкових стендів по молочному скотарству, свинарству, бджільництву, а також виставок лікарських рослин та фермерських господарств області.

За інформацією головного державного інспектора ветеринарної медицини Полтавської області, під час підготовки та проведення ярмаркових заходів забезпечено контроль за оформленням ветеринарних документів та довідок на тварин та птицю, продукти тваринного походження, що допускаються для реалізації на ярмарку. Відповідно до «Ветеринарно-санітарних правил торгівлі на ринках» організовано діяльність лабораторії ветсанекспертизи. Всі учасники Сорочинського ярмарку, які подали заявки на участь, поінформовані ветеринарними лікарями району щодо умов торгівлі на ярмарку та з переліком продуктів, заборонених до реалізації (<http://www.vet.gov.ua/>).

ТЕХТ 12

В умовах розвитку ринкової інфраструктури особливого значення набуває розвиток так званої малої промисловості безпосередньо у місцях виробництва сировини — в сільськогосподарських підприємствах. Доцільність поєднання переробки сільськогосподарської продукції на місцях з функціонуванням великої переробної промисловості підтверджується багатьма факторами. Нині особливого значення набуває необхідність збільшення виробництва продуктів харчування за рахунок повнішого використання сільськогосподарської сировини, усунення її втрат, забезпечення населення відповідних регіонів продуктами переробки сільськогосподарської сировини, яка в них виробляється, досягнення соціально однакових умов постачання сільського та міського населення продуктами переробки, зміцнення економічного стану господарств.

Переробні галузі, які функціонують безпосередньо у господарствах, при економічно обґрунтованому їх розміщенні повинні певною мірою сприяти вирішенню продовольчої проблеми і досягненню соціальної рівності сільських і міських трудівників у забезпеченні їх продовольчими промисловими товарами. Переробка частини або всієї сільськогосподарської продукції на місці її виробництва має і певну економічну доцільність: суттєво зменшуються втрати виробленої продукції, знижуються витрати на її транспортування від місць виробництва, а отже, зростають прибутки господарств.

Світовий досвід показує, що виробник одержує найбільший ефект тоді, коли реалізує не сировину, а продукти її переробки, кінцеві продукти споживання. Тому високорозвинені країни ніколи не експортують сировину, а мають усі галузі промисловості з комплексної переробки сировини і реалізують кінцевий продукт споживання. Це стосується не лише великих компаній і фірм, а й індивідуальних виробників. У високорозвинених країнах навіть фермери намагаються реалізувати сільськогосподарську продукцію тільки після її первинної переробки і навіть довести її до стадії кінцевого споживання. Цей напрям певною мірою розвивається і у вітчизняних сільськогосподарських підприємствах. Реалізація ними кінцевого продукту (вироби із м'яса, олія, масло, сири, консерви тощо) дає змогу впливати на реалізаційну ціну продуктів харчування, еквівалентний обмін між містом і селом.

(<http://agroua.net/economics/documents/category-122/doc-199/>)

ДОДАТОК Б
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

accelerate sharply	різко зростати
account for	сягати
acreage increase for organic grain and oilseed crops	орні площі під органічне вирощення зерна й олійних культур
acreage used for hay and silage crops	площі під заготівлю сіна та силосних культур
add an organic component to one's businesses	розширити діяльність, залучивши органічний компонент
administer	проводити
adoption of organic farming systems	прийняття органічних систем землеробства
advances in transportation, packaging, and other technologies	досягнення у сфері транспортування, пакування та інших технологій
agricultural commodities	сільськогосподарські біржові товари
ample feed supplies	збільшення поставок кормів
Animal and Plant Health Inspection Service	Ветеринарна служба і Фітоінспекція
animal health and welfare issues	питання здоров'я та добробуту тварини
antimicrobial drugs	протимікробні препарати (антибіотики)
antimicrobial resistance	стійкість до протимікробних препаратів
Antimicrobial Resistance and Veterinary Costs in U.S. Livestock Production	Служба з питань антибіотикорезистентності та ветеринарних витрат у виробництві продукції тваринництва США
at slower rates	більш повільними темпами
average	становити у середньому
avian flu	пташиний грип
barley	ячмінь
be administered	перебувати у віданні
be certified organic	отримати сертифікат (дозвіл) на органічне використання
be projected to dampen	за прогнозами спеціалістів сповільнювати
beef	яловичина
biofuel production develops and expands	розвиток та збільшення обсягів виробництва біопалива
boost farm income	збільшувати прибуток від сільського господарства
bottom out at	сягнути нижчої позначки

bovine spongiform encephalopathy (BSE or mad cow disease)	губчаста енцефалопатія великої рогатої худоби (BSE або коров'ячий сказ)
breakdowns by country	з розбивкою по країні
breakup	розпад
broad marketing	розширити ринок
business assistance	допомога на розвиток підприємницької діяльності
by far the largest component	впевнено займати одну з найвищих позицій
capture high-value markets	виходити на перспективні ринки збуту
care and welfare of animals	захист та добробут тварин
certified organic crop acreage	сертифіковані орні площі, призначені для органічного виробництва
chicken meat	м'ясо курки
comfortable and free from distress	комфортні умови та відсутність стресу
commodities	біржові товари
competition for organic ingredients	конкуренція за органічні інгредієнти
competitive prices	конкурентні ціни
conserve nonrenewable resources	зберегти ресурси, що не відновлюються
convenience store	невеликий магазин
conventional counterparts	посередники у конвенційному секторі виробництва
conventional facilities	виробництва у сфері конвенційного сільського господарства
corn	кукурудза
corn gluten feed	кормова кукурудзяна клейковина (глютен)
corn grain exports	експорт кукурудзяного зерна
corn meal	кукурудзяна крупка
corn that is traded	кукурудза, яка є об'єктом купівлі-продажу
cost-reducing technical and organizational innovations	технічні й організаційні інновації, що зменшують собівартість
county	округ
cropland	орні землі
cross-species diseases	хвороби, що передаються від виду до виду
dairy and poultry	молочна галузь та птахівництво
dairy cow	молочні корови
data for imports and exports	дані про імпорт та експорт
decline	зменшуватися
Department of Housing and Urban Development	Міністерство житлового забезпечення та міської інфраструктури
Department of Transportation	Міністерство транспорту

developing lines of private-label organic products	розробка ліній органічних продуктів харчування власних торгових марок
direct payments	безпосередні виплати
disease introduced to domestic animals or humans	зараження домашніх тварин або людей
distressed rural areas	проблемні сільські райони
distributing	розповсюдження
domestic supplies	внутрішні запаси
domestic uses	побутові потреби
doubled	збільшитися вдвічі
driven on the demand side	з боку попиту обумовлено
drop	знижуватися
economic implications	економічні наслідки
economic losses	економічні втрати
Economic Research Service	Служба економічних досліджень
effects	наслідки
embracing organic farming	переходити на органічне сільське господарство
expanded	розширяться
expanding populations	зростання кількості населення
expanding U.S. meat trade	зростання обсягів торгівлі США м'ясом
expansion	розширення кордонів
expenditures on national defense	витрати на національну оборону
facilities	підприємства
farm payments	виплати фермерам
farm sizes	фермерське господарство
farmland under organic management	сільгоспугіддя, що знаходяться під органічним виробництвом
Federal financial assistance	федеральна (державна) фінансова допомога
Federal funding	федеральне (державне) фінансування
federal procurement	федеральні (державні) закупівлі
feed grain	фуражне зерно
feed grain production	виробники кормових зернових культур
flour	борошно тонкого або великого помелу
food animals	тварини, призначені для переробки на м'ясо
food cooperatives	сільські споживчі кооперативи (сільпо)
food safety	безпека харчових продуктів (харчова безпека)
food supply	продовольче постачання
foot-and-mouth disease (FMD)	ящур
further	згодом
geographic distribution	розподіл за географічною ознакою

global coarse-grain trade	світова торгівля фуражним зерном
global population increases	зростання світового населення
government support for domestic corn prices	політика протекціонізму щодо ціноутворення на внутрішньому ринку кукурудзи
grants	гранти
growth-enhancing antimicrobial drugs	протимікробні препарати, що сприяють росту
handler	комісіонер (посередник)
handling and slaughter	утримання та забій
high managerial costs	високі управлінські витрати
higher priced beef and pork	дорожчі за вартістю яловичина та свинина
highway construction program	програма будівництва автомагістралей
hogs	свині
homeland security issue	питання національної безпеки
housing assistance	сприяння в отриманні житла
humane conditions	гуманні умови
humane treatment	гуманне ставлення
improved production technology in both local and national markets	поліпшення технологій виробництва як на місцевому ринку, так і на ринку у масштабах усієї країни
in the long term	у довгостроковій перспективі
in world markets	на світових ринках
indicate	виявляти
indicate	наголошувати
industrial and food uses	призначений для використання у харчовій та промисловій галузях
infrastructure assistance	допомога на розвиток інфраструктури
lack of marketing and infrastructure	брак відповідної маркетингової політики та інфраструктури
lamb	ягнятина
large natural-food-product retailers	великі роздрібні крамниці із продажу натуральних продуктів харчування
large-scale operations	широкомасштабні операції
limited awareness of organic farming systems	обмежена інформованість про органічне сільське господарство
live cattle, hogs, sheep, and goats	жива велика рогата худоба, свині, вівці та кози
Livestock and Meat Trade Data	дані про торгівлю живою худобою та м'ясом
livestock feeding	годівля худоби
livestock production costs and returns	витрати і прибутки від виробництва домашньої худоби

livestock production technologies	технології виробництва домашньої худоби
loans	позики
lost some market share to Brazil	поступитися певною долею ринку Бразилії
low- and medium-income countries	країни з малим та середнім рівнем прибутків
lower input costs	знижувати вхідні витрати
mad cow disease	коров'ячий сказ
make the largest net contribution	робити найбільший чистий внесок
make use	користуватися
manage both conventional and organic crop and livestock operations	застосовувати як конвенційні (неорганічні), так і органічні процеси у рослинництві та тваринництві
market effects	реакція ринків
market impacts	реакція ринку
meat consumption and trade	споживання та торгівля м'ясом
meats	види м'яса
Medicaid	програма безкоштовної та пільгової медичної допомоги «Медікейд»
Medicare	програма медичного страхування людей похилого віку «Медікер»
meet consumer demand	задовольняти попит споживачів
metric tons	тонни
middleman	посередник
"mixed" operations	виробництва змішаного типу
mutton	баранина
nutritive content of animal products	поживний вміст продукції тваринництва
oats	овес
obstacles to adoption by farmers	перешкоди для переходу на органічне виробництво для фермерів
on a carcass-weight-equivalent basis	в еквіваленті ваги цілої туші
on the supply side	з боку пропозиції
organic and nonorganic products	органічні і неорганічні продукти
organic branded products	органічні продукти окремих торгових марок
organic consumers	споживачі органічної продукції
organic farm sector	сектор органічного сільського господарства

organic fruit and vegetable crop acreage	орні площі під вирощення органічних фруктів та овочів
organic handlers	посередники в органічному секторі
organic private-label products	органічні продукти власних торгових марок
organic production specialties	виробництво у спеціалізованих сферах
organic soybean acreage	площі під вирощення органічної сої
organic variations of long-time brands	варіації відомих брендів
overall	загальний
pasture	вигін
poor global economic growth	слабке економічне зростання
pork	свинина
pork sector	сектор виробництва свинини
poultry products	продукція птахівництва
primary sales outlets	перші точки продажу органічних харчових продуктів
process or repack the goods	переробляти чи змінювати упаковку товару
processed-corn products and byproducts	основні та побічні продукти, отримані з кукурудзи глибокої переробки
processing into meat	переробка на м'ясо
production and availability	виробництво (вирощення) та наявність
production specialties	спеціалізоване виробництво
purchase	придбати
purposeful introduction	навмисне зараження
put pressure on	чинити тиск на
rebounded	відновитися
receiving increased scrutiny	привертає пильну увагу громадськості
reduced commodity loan rates	зниження кредитних ставок на біржові товари
reduced demand for	зниження попиту на
regain market share	повертати свою частку на ринку
regulations	постанови
rely on contracts	вдаватися до підписання контрактів
represent a significant source of demand	користуватися чималим попитом
resulting value-added products	отримана продукція з доданою вартістю
retailers	роздрібні торговці
retirement	пенсійне забезпечення
rising Chinese corn exports	зростання обсягів експорту кукурудзи, виробленої у Китаї
rising incomes	підвищення прибутків

risks of shifting to a new way of farming	ризики переходу на новий вид виробництва
rural development	розвиток сільських районів
rye	жито
salaries	заробітні плати
share in international markets	доля на міжнародних ринках
shift	варіювання
show strong gains	значно зростати
single family mortgage program	програми іпотечного житлового кредитування на купівлю окремих будинків
slipped drastically	значно знижуватись
slowing world economy	уповільнення світової економіки
small-chain natural product stores	дрібні мережеві крамниці натуральних продуктів
small-scale operations marketing directly to consumers	дрібні торгівельні операції, направлені безпосередньо на споживача
soar	злетіти
social security	соціальне забезпечення
sorghum	сорго
spot-market sales	продаж товарів на готівковому ринку
stalling	сповільнювання
strong demand	великий попит
suppliers	постачальники
surpassed trade in pork	перевищувати обсяги торгівлі свининою
survey findings	результати огляду
surveys of certified organic handlers	огляди щодо діяльності фірм-посередників у сфері органічного виробництва
sweeteners	підсолоджувальні речовини
swine flu	свинячий грип
targeting national and international markets	поцілений на завоювання внутрішнього та зовнішнього ринків
the highest level of adoption	розвиватися найкраще
total volume	загальний обсяг (торгівлі)
trade balance	торгівельний баланс
trade in broiler meat	торгівля м'ясом бройлерів
tradeoffs	компенсації
transition into organic production	перехід на органічне виробництво
turkey meat	м'ясо індички
U.S. presence	присутність США
U.S. share of world corn exports	доля США у світовому експорті кукурудзи

United States Department of Agriculture	Міністерства сільського господарства США
urban areas	міські райони
used for feed	мати кормове призначення
veal	телятина
vertical integration	вертикальна інтеграція
wide range of venues	повсюди
wider reach	широке розповсюдження органічної продукції
world meat markets have expanded	розширення ринків м'яса у світі

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК

баранина	mutton
безпека харчових продуктів (харчова безпека)	food safety
безпосередні виплати	direct payments
більш повільними темпами	at slower rates
біржові товари	commodities
борошно тонкого або великого помелу	flour
брак відповідної маркетингової політики та інфраструктури	lack of marketing and infrastructure
в еквіваленті ваги цілої туші	on a carcass-weight-equivalent basis
варіації відомих брендів	organic variations of long-time brands
варіювання	shift
здаватися до підписання контрактів	rely on contracts
великий попит	strong demand
великі роздрібні крамниці із продажу натуральних продуктів харчування	large natural-food-product retailers
вертикальна інтеграція	vertical integration
Ветеринарна служба і Фітоінспекція	Animal and Plant Health Inspection Service
вигін	pasture
види м'яса	meats
виплати фермерам	farm payments
виробники кормових зернових культур	feed grain production
виробництва змішаного типу	"mixed" operations
виробництва у сфері конвенційного сільського господарства	conventional facilities
виробництво (вирощення) та наявність	production and availability
виробництво у спеціалізованих сферах	organic production specialties

високі управлінські витрати	high managerial costs
витрати і прибутки від виробництва домашньої худоби	livestock production costs and returns
витрати на національну оборону	expenditures on national defense
виходити на перспективні ринки збуту	capture high-value markets
виявляти	indicate
відновитися	rebounded
внутрішні запаси	domestic supplies
впевнено займати одну з найвищих позицій	by far the largest component
годівля худоби	livestock feeding
гранти	grants
губчаста енцефалопатія великої рогатої худоби (BSE або коров'ячий сказ)	bovine spongiform encephalopathy (BSE or mad cow disease)
гуманне ставлення	humane treatment
гуманні умови	humane conditions
дані про імпорт та експорт	data for imports and exports
дані про торгівлю живою худобою та м'ясом	Livestock and Meat Trade Data
доля на міжнародних ринках	share in international markets
доля США у світовому експорті кукурудзи	U.S. share of world corn exports
допомога на розвиток інфраструктури	infrastructure assistance
допомога на розвиток підприємницької діяльності	business assistance
дорожчі за вартістю яловичина та свинина	higher priced beef and pork
досягнення у сфері транспортування, пакування та інших технологій	advances in transportation, packaging, and other technologies
дрібні мережеві крамниці натуральних продуктів	small-chain natural product stores
дрібні торговельні операції, направлені безпосередньо на споживача	small-scale operations marketing directly to consumers
економічні втрати	economic losses
економічні наслідки	economic implications
експорт кукурудзяного зерна	corn grain exports
жива велика рогата худоба, свині, вівці та кози	live cattle, hogs, sheep, and goats
жито	rye

з боку попиту обумовлено	driven on the demand side
з боку пропозиції	on the supply side
з розбивкою по країні	breakdowns by country
за прогнозами спеціалістів сповільнювати	be projected to dampen
загальний	overall
загальний обсяг (торгівлі)	total volume
задовольняти попит споживачів	meet consumer demand
зараження домашніх тварин або людей	disease introduced to domestic animals or humans
заробітні плати	salaries
застосовувати як конвенційні (неорганічні), так і органічні процеси у рослинництві та тваринництві	manage both conventional and organic crop and livestock operations
захист та добробут тварин	care and welfare of animals
зберегти ресурси, що не відновлюються	conserve nonrenewable resources
збільшення поставок кормів	ample feed supplies
збільшитися вдвічі	doubled
збільшувати прибуток від сільського господарства	boost farm income
згодом	further
злетіти	soar
зменшуватися	decline
значно знижуватись	slipped drastically
значно зростати	show strong gains
зниження кредитних ставок на біржові товари	reduced commodity loan rates
зниження попиту на	reduced demand for
знижувати вхідні витрати	lower input costs
знижуватися	drop
зростання кількості населення	expanding populations
зростання обсягів експорту кукурудзи, виробленої у Китаї	rising Chinese corn exports
зростання обсягів торгівлі США м'ясом	expanding U.S. meat trade
зростання світового населення	global population increases
комісіонер (посередник)	handler
компенсації	tradeoffs
комфортні умови та відсутність стресу	comfortable and free from distress
конкурентні ціни	competitive prices
конкуренція за органічні інгредієнти	competition for organic ingredients
користуватися	make use

користуватися чималим попитом	represent a significant source of demand
кормова кукурудзяна клейковина (глютен)	corn gluten feed
коров'ячий сказ	mad cow disease
країни з малим та середнім рівнем прибутків	low- and medium-income countries
кукурудза	corn
кукурудза, яка є об'єктом купівлі-продажу	corn that is traded
кукурудзяна крупка	corn meal
м'ясо індички	turkey meat
м'ясо курки	chicken meat
мати кормове призначення	used for feed
Міністерства сільського господарства США	United States Department of Agriculture
Міністерство житлового забезпечення та міської інфраструктури	Department of Housing and Urban Development
Міністерство транспорту	Department of Transportation
міські райони	urban areas
молочна галузь та птахівництво	dairy and poultry
молочні корови	dairy cow
на світових ринках	in world markets
навмисне зараження	purposeful introduction
наголошувати	indicate
наслідки	effects
невеликий магазин	convenience store
обмежена інформованість про органічне сільське господарство	limited awareness of organic farming systems
овес	oats
огляди щодо діяльності фірм-посередників у сфері органічного виробництва	surveys of certified organic handlers
округ	county
органічні і неорганічні продукти	organic and nonorganic products
органічні продукти власних торгових марок	organic private-label products
органічні продукти окремих торгових марок	organic branded products
орні землі	cropland
орні площі під вирощення органічних фруктів та овочів	organic fruit and vegetable crop acreage
орні площі під органічне вирощення зерна й олійних культур	acreage increase for organic grain and oilseed crops

основні та побічні продукти, отримані з кукурудзи глибокої переробки	processed-corn products and byproducts
отримана продукція з доданою вартістю	resulting value-added products
отримати сертифікат (дозвіл) на органічне використання	be certified organic
пенсійне забезпечення	retirement
перебувати у віданні	be administered
перевищувати обсяги торгівлі свининою	surpassed trade in pork
переробка на м'ясо	processing into meat
переробляти чи змінювати упаковку товару	process or repack the goods
перехід на органічне виробництво	transition into organic production
переходити на органічне сільське господарство	embracing organic farming
перешкоди для переходу на органічне виробництво для фермерів	obstacles to adoption by farmers
перші точки продажу органічних харчових продуктів	primary sales outlets
питання здоров'я та добробуту тварини	animal health and welfare issues
питання національної безпеки	homeland security issue
підвищення прибутків	rising incomes
підприємства	facilities
підсолоджувальні речовини	sweeteners
площі під вирощення органічної сої	organic soybean acreage
площі під заготівлю сіна та силосних культур	acreage used for hay and silage crops
побутові потреби	domestic uses
повертати свою частку на ринку	regain market share
повсюди	wide range of venues
поживний вміст продукції тваринництва	nutritive content of animal products
позики	loans
поліпшення технологій виробництва	improved production technology
політика протекціонізму щодо ціноутворення на внутрішньому ринку кукурудзи	government support for domestic corn prices
посередник	middleman
посередники в конвенційному секторі виробництва	conventional counterparts
посередники в органічному секторі	organic handlers

постанови	regulations
постачальники	suppliers
поступитися певною долею ринку Бразилії	lost some market share to Brazil
поцілений на завоювання внутрішнього та зовнішнього ринків	targeting national and international markets
привертає пильну увагу громадськості	receiving increased scrutiny
придбати	purchase
призначений для використання у харчовій та промисловій галузях	industrial and food uses
прийняття органічних систем землеробства	adoption of organic farming systems
присутність США	U.S. presence
проблемні сільські райони	distressed rural areas
проводити	administer
програма безкоштовної та пільгової медичної допомоги «Медікейд»	Medicaid
програма будівництва автомагістралей	highway construction program
програма медичного страхування людей похилого віку «Медікер»	Medicare
програми іпотечного житлового кредитування на купівлю окремих будинків	single family mortgage program
продаж товарів на готівковому ринку	spot-market sales
продовольче постачання	food supply
продукція птахівництва	poultry products
протимікробні препарати (антибіотики)	antimicrobial drugs
протимікробні препарати, що сприяють росту	growth-enhancing antimicrobial drugs
пташиний грип	avian flu
реакція ринків	market effects
реакція ринку	market impacts
результати огляду	survey findings
ризики переходу на новий вид виробництва	risks of shifting to a new way of farming
різко зростати	accelerate sharply
робити найбільший чистий внесок	make the largest net contribution
розвиватися найкраще	the highest level of adoption
розвиток сільських районів	rural development

розвиток та збільшення обсягів виробництва біопалива	biofuel production develops and expands
роздрібні торговці	retailers
розпад	breakup
розповсюдження	distributing
розподіл за географічною ознакою	geographic distribution
розробка ліній органічних продуктів харчування власних торгових марок	developing lines of private-label organic products
розширення кордонів	expansion
розширення ринків м'яса у світі	world meat markets have expanded
розширити діяльність, залучивши органічний компонент	add an organic component to one's businesses
розширити ринок	broad marketing
розширятися	expanded
свинина	pork
свині	hogs
свинячий грип	swine flu
світова торгівля фуражним зерном	global coarse-grain trade
сектор виробництва свинини	pork sector
сектор органічного сільського господарства	organic farm sector
сертифіковані орні площі, призначені для органічного виробництва	certified organic crop acreage
сільгоспугіддя, що знаходяться під органічним виробництвом	farmland under organic management
сільські споживчі кооперативи (сільпо)	food cooperatives
сільськогосподарські біржові товари	agricultural commodities
слабке економічне зростання	poor global economic growth
Служба економічних досліджень	Economic Research Service
Служба з питань антибіотикорезистентності та ветеринарних витрат у виробництві продукції тваринництва США	Antimicrobial Resistance and Veterinary Costs in U.S. Livestock Production
сорго	sorghum
соціальне забезпечення	social security
спеціалізоване виробництво	production specialties
сповільнювання	stalling
споживання та торгівля м'ясом	meat consumption and trade
споживачі органічної продукції	organic consumers
сприяння в отриманні житла	housing assistance
становити у середньому	average
стійкість до протимікробних препаратів	antimicrobial resistance

сягати	account for
сягнути нижчої позначки	bottom out at
тварини, призначені для переробки на м'ясо	food animals
телятина	veal
технічні й організаційні інновації, що зменшують собівартість	cost-reducing technical and organizational innovations
технології виробництва домашньої худоби	livestock production technologies
тонни	metric tons
торгівельний баланс	trade balance
торгівля м'ясом бройлерів	trade in broiler meat
у довгостроковій перспективі	in the long term
уповільнення світової економіки	slowing world economy
утримання та забій	handling and slaughter
федеральна (державна) фінансова допомога	Federal financial assistance
федеральне (державне) фінансування	Federal funding
федеральні (державні) закупівлі	federal procurement
фермерське господарство	farm sizes
фуражне зерно	feed grain
хвороби, що передаються від виду до виду	cross-species diseases
чинити тиск на	put pressure on
широке розповсюдження органічної продукції	wider reach
широкомасштабні операції	large-scale operations
ягнятина	lamb
як на місцевому ринку, так і на ринку у масштабах усієї країни	in both local and national markets
яловичина	beef
ячмінь	barley
ящур	foot-and-mouth disease (FMD)

ЗМІСТ

<i>ВСТУП</i>	3
<i>UNIT 1. Rural Development</i>	12
<i>UNIT 2. Animal Production and Marketing</i>	24
<i>UNIT 3. Animal Production Trade</i>	38
<i>UNIT 4. Organic Agriculture</i>	51
<i>UNIT 5. Organic Food: Distribution and Retailing</i>	64
<i>UNIT 6. U.S. Corn Trade</i>	78
<i>ДОДАТОК А. Тексти для самостійного перекладу</i>	92
<i>ДОДАТОК Б. Англо-український та українсько-англійський словники</i>	100

Навчальне видання

Лукьянова Тетяна Геннадіївна

**ОСОБЛИВОСТІ ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ
ТА З УКРАЇНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ
У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

Навчальний посібник
для студентів 4 курсу
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
денної форми навчання
факультету іноземних мов

(Укр., англ. мовами)

Відповідальний за випуск *І. В. Тепляков*

Коректор *О. В. Гавриленко*

Формат 60×84/16. Умов. друк. арк. 6,3. Наклад 150 прим. Зам. № 132/12.

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна
61022, м. Харків, пл. Свободи, 4.